

Espoon Hot Spots -alueiden kehityskartoitus alueen asukkaiden näkökulmasta

Siret Matsina

Jenni Ronkainen

Tekijät Siret Matsina, Jenni Ronkainen	
Koulutusohjelma Matkailun liikkeenjohdon koulutusohjelma	
Opinnäytetyön nimi Espoon Hot Spots -alueiden kehityskartoitus alueen asukkaiden näkökulmasta	Sivu- ja liitesivumäärä 47 + 29
<p>Opinnäytetyön päätavoitteena on kartoittaa tutkimuksen avulla Espoon alueen asukkaiden mielipiteet siitä, miten aluetta voi kehittää. Työ tehdään toimeksiantona Espoon ja Kirkkonummen Merellinen saaristo tunnetuksi -hankkeelle. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Vesa Gran. Alatavoitteina tutkitaan miten asukkaiden ja kaupungin yhteistyöllä kehitetään aluerakennetta ja tiettyä maantieteellistä aluetta. Työhön on valittu viisi kehitettävää aluetta: Otaniemi – Hanasaari, Haukilahti, Kivenlahti – Marin satama-alue, Matinkylä – Nokkala ja Iso Vasikkasaari. Alueita kutsutaan Hot Spoteiksi.</p> <p>Tietoperusta käsittelee aluekehitystä, siihen vaikuttavia megatrendejä, matkailua aluekehittäjänä sekä tulevan Länsimetron vaikutusta aluekehitykseen. Lisäksi tietoperustassa perehdytään Espoon tämän hetkiseen matkailuun, Espoon rantaraittiin ja saaristoon. Opinnäytetyö on tutkimustyyppinen ja alueen asukkaat vastasivat espoo.fi -sivustolla Webropol-kyselyyn. Kyseessä on kehitystyö, jossa käytetään kvantitatiivista tutkimusotetta.</p> <p>Työ on toteutettu syyskuu 2016 – huhtikuu 2017 välisenä aikana. Kyselytutkimus toteutettiin tammi-helmikuun aikana espoo.fi sivustolla. Kyselytutkimukseen saatiin 497 vastausta, joiden perusteella saa selkeän kuvan siitä, että espoolaiset ovat kiinnostuneita vaikuttamaan kaupunkinsa aluekehitykseen. Espoon rantaraitti on asukkailleen tärkeä virkistyskohde, joka ei ole vielä valmista ja sen palvelutarjonta on heikkoa. Hot Spots -alueiden infrastruktuuriin toivotaan kehitystä, mutta samalla halutaan säilyttää luontoa alkupe- räisessä muodossaan.</p> <p>Tutkimuksen perusteella kehitysehdotuksia olisi palvelujen parantaminen ja lisääminen, erityisesti kahvila- ja ravintolapalveluiden sekä peruspalveluiden kuten suihkujen, saunojen ja wc-tilojen. Uusien reittien lisääminen ja aikataulujen parantaminen reittiveneelle, sekä veneilijöiden huomioiminen kuuluvat Hot Spots -alueiden kehitysehdotuksiin. Rantaraitin rakennustöiden viimeistelemisen luonnon ehdoilla rakentaen on asukkaille tärkeää.</p> <p>Tulevaisuudessa voitaisiin samaan hankkeeseen liittyen tehdä opinnäytetyö yritysyhteistyön ja verkostoitumisen merkityksestä Espoon rannikon alueella. Yritysten välistä verkostoitumista ja yhteistyötä olisi mahdollista tutkia aluesuunnittelun näkökulmasta. Kyselyn vastauksia voi verrata tämän opinnäytetyön kyselyn vastauksiin ja tarkastella mahdollisia yhtäläisyyksiä.</p>	
Asiasanat Espoo, rannikkoalue, aluekehitys, palvelut, saatavuus, saavutettavuus.	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Aluekehitys.....	3
2.1	Aluekehitykseen vaikuttavat megatrendit	6
2.2	Matkailu aluekehittäjänä.....	10
2.3	Länsimetron vaikutus	12
3	Espoo matkailualueena	15
3.1	Espoon tämän hetkinen matkailu	15
3.2	Espoon rantaraitti.....	17
3.3	Saaristo.....	20
4	Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen toteutus.....	23
4.1	Tutkimusmenetelmä.....	23
4.2	Tutkimuksen laatiminen ja toteutus	25
5	Tutkimuksen tulokset.....	27
5.1	Aluekehitys	29
5.2	Palvelut.....	31
5.3	Espoo tulevaisuudessa	35
5.4	Avoimet kysymykset.....	36
5.4.1	Tämänhetkinen tyytyväisyys Hot Spots -alueisiin	36
5.4.2	Asukkaiden odotukset Hot Spots -alueiden kehityksestä.....	37
6	Pohdinta.....	39
6.1	Tutkimustulosten johtopäätökset.....	39
6.2	Tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti	41
6.3	Kehitysehdotukset ja jatkotutkimuksen aiheita	42
6.4	Opinnäytetyön prosessi ja oma oppiminen.....	45
	Lähteet	48
	Liitteet.....	55
	Liite 1. Kyselyn saatekirje espoo.fi -nettisivulla.....	55
	Liite 2. Webropol kysely	56
	Liite 3. Avointen kysymysten vastaukset	61

1 Johdanto

Tämä opinnäytetyö on osa Espoon ja Kirkkonummen Merellinen saaristo tunnetuksi -hanketta. Espoon rannikolta on valittu tiettyjä alueita, jotka ovat Otaniemi – Hanasaari, Haukilahti, Kivenlahti – Marin satama-alue, Matinkylä – Nokkala ja Iso Vasikkasaari. Edellä mainittuja alueita kutsutaan tässä opinnäytetyössä Hot Spoteiksi. Tuleva länsimetro tuo vierailijoita Espooseen ja Hot Spots -kohteet sijaitsevat länsimetron alueella, osa jopa pysäkkien vieressä. Opinnäytetyössä selvitetään mitkä ovat asukkaiden toiveet ja ideat alueen kehittämiseksi merellisyyttä hyödyntäen.

Kirkkonummen ja Espoon palveluidentuottajien verkostoituminen ja yhteistyön kehittäminen on hyvä saada alulle liiketoiminnan jatkumisen varmistamiseksi. Opinnäytetyön taustalla oleva hanke tarvitsee rannikkoalueen mahdollisuuksien selvittämistä kehityssuunnitelman pohjaksi. Pohdinnoissa käytetään esimerkkejä jo olemassa olevista projekteista, niiden toteuttamisista ja onnistumisista.

Työn taustana on toimeksianto hankkeesta, jonka Espoo Marketing Oy on aloittanut kehittääkseen Espoon ja Kirkkonummen alueita. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Vesa Gran. Opinnäytetyö on tutkimustyypinen ja alueen asukkaat vastasivat espoo.fi -sivustolla Webropol-kyselyyn. Kyseessä on kehitystyö, jossa käytetään kvantitatiivista tutkimusotetta. (Kananen 2015, 76)

Työ rajataan siten, että tutkimuslomakkeeseen vastaajat ovat Espoon alueen asukkaita. Opinnäytetyössä on käytetty alueellista rajausta, joka käsittää Espoon rannikon ja saariston tiettyjä alueita, jotka ovat edellä mainittuja Hot Spots -alueita.

Opinnäytetyön päätavoitteena on kartoittaa tutkimuksen avulla Espoon alueen asukkaiden mielipiteet siitä, miten aluetta voi kehittää. Alatavoitteina tutkitaan miten asukkaiden ja kaupungin yhteistyöllä kehitetään aluerakennetta ja tiettyä maantieteellistä aluetta. Työhön on valittu viisi kehitettävää aluetta Otaniemi – Hanasaari, Haukilahti, Kivenlahti – Marin satama-alue, Matinkylä – Nokkala ja Iso Vasikkasaari. Alueita kutsutaan Hot Spoteiksi.

Keskeisin käsite työssä on aluekehitys, muita tärkeitä käsitteitä ovat saatavuus, saavutettavuus, Espoo ja rannikkoalue. Opinnäytetyössä käytetään aikaisempaa kirjallisuutta siitä, miten alueellista suunnittelua on käytetty hyväksi alueiden kehittämisessä. Kirjallisuutta alueen suunnittelusta ja kehittämisestä löytyy paljon. Erityisesti keskitytään rannikko- ja saaristoalueiden kehitysideoihin. Kirjallisuutta hyödynnetään erilaisista verkostoista, yritysverkostoista sekä kaupunkiverkostoista siitä, miten yhteistyöllä kehitetään aluerakennetta

ja tiettyä maantieteellistä aluetta. Käytössä on monipuolisesti toimenpideohjelmia, strategioita, suunnitelmia, opinnäytetöitä ja tutkimuksia samankaltaisista aiheista. Esiin nostetaan haasteita ja mahdollisuuksia opinnäytetyön Hot Spots -alueilla. Alueen kehityksen suuntaa pohtiessa tarkastellaan tulevaisuuden trendejä.

Työssä selvitetään, mitä on rakenteilla, mitä suunnitellaan, mitä kehitetään ja mitä alueelta odotetaan. Espoon rannikkoalueen infrastruktuurin kehittäminen on oleellinen osa opinnäytetyötä. Metron mukana tuleva matkustusmäärä ja metron kysyntä sekä metron vaikutusalueen mahdollisuudet on hyvä selvittää.

2 Aluekehitys

Terminä aluekehitys tarkoittaa erilaisia taloudellisia ja sosiaalisia parannuksia maan eri osissa, kunkin alueen olosuhteiden mukaisesti (McCall 2010, 2; Järvinen 2000, 2). Aluekehittäminen on aina alueperustaista ja alueen määrittäminen on sen kehityksen ensimmäinen askel. Aluekehittämistä toteutetaan eri tasoilla, paikallisyhteisöistä globaaliin tasoon saakka. Keskeisiä aluekehittämisen osia Suomessa ovat kylät ja kaupunginosat, kunnat, maakunnat ja valtakunta. On syytä huomioida, että alueiden järjestelmään liittyy rakenteellinen hierarkkisuus. Erilaisten ympäristöjen yritykset ja asukkaat menestyvät onnistuneen aluekehityksen avulla omista lähtökohdistaan. Hyvä aluekehitys tukee yritysten toimintaa ja asukkaiden elämistä. Alueen sisällä oleva vuorovaikutus ja yhteisöllisyys otetaan toimivassa aluekehityksessä huomioon, niin pienissä kuin suurissakin kohteissa, eikä keskitytä vain suurimpien alueiden toimintaan. (Katajamäki 2011.)

Aluekehittämisen tavoitteisiin kuuluu esimerkiksi alueiden tasapainoisen kehittymisen vahvistaminen, kansallisen ja kansainvälisen kilpailukyvyn vahvistaminen, alueiden elinkeinorakenteen vahvistaminen ja monipuolistaminen kestäväällä tavalla sekä taloudellisen tasapainon edistäminen. Tavoitteisiin lukeutuu vielä kestävän työllisyyden ja väestön osaamisen edistäminen, alueiden välisten ja sisäisten kehityserojen vähentäminen ja käytettävissä olevien voimavarojen kestävä hyödyntäminen. Alueiden omien vahvuuksien parantaminen, erikoistumisen tukeminen, kulttuurin edistäminen, elinympäristön laadun parantaminen ja kestävän alue- ja yhdyskuntarakenteen ylläpitäminen sisältyvät aluekehittämisen tavoitteisiin. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2016, 6.)

Alueellisessa suunnittelussa tehdyt ratkaisut ylettyvät kymmenien ja jopa satojen vuosien päähän. On hyvin tärkeää miettiä jo suunnitteluvaiheessa, kuka suunnittelee, kenelle suunnitellaan, millä ehdoin suunnitelma toteutetaan ja mitä suunnitelmalla tavoitellaan. (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 14–18) Aluekehitystä ja aluesuunnittelua tulisi tehdä aina tulevaisuutta varten, miettien kestäviä ratkaisuja niin ihmisten kuin ympäristön kannalta.

Aluekehittämiseen liittyy vahvasti yhteiskuntapolitiikka. Yhteiskunnan erilaiset verkostot, kuten kaupunkiverkosto ja verkostometropoli viittaavat isompiin keskuksiin. Aluekehitystä käytetään pienempiinkin ympäristöihin, eikä tulisi unohtaa, että pienet keskuksat ja alueet ovat yhtä tärkeitä kuin suuret metropolit. Alueperustainen näkökulma kehittämiselle tukee kaikkien alueiden menestystä. (Katajamäki 2011.) Espoon rannikkoalue lukeutuu keskikoosiin ympäristöihin ja on otollinen hyvälle toimivalle aluekehitysstrategialle. Rannikkoalueella tarkoitetaan maan ja veden välisestä siirtymästä syntyynyttä aluetta (Gotlannin läänin

lääninhallitus 2012, 19). Aluepolitiikalla pyritään tietoisesti vaikuttamaan kyseessä olevan kehitettävän paikkakunnan, seudun, maakunnan tai valtion taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen. Alueellisen kehityksen ja aluepolitiikan kannalta Suomessa on syytä ottaa huomioon sekä poliittinen, taloudellinen että yhteiskunnallinen viitekehys, jotta aluekehitys olisi mahdollisimman kokonaisvaltaista. (Jauhainen & Niemenmaa 2006, 71)

Opinnäytetyö käsittelee niin tiiviisti asutettuja alueita, luonnonvaraisia vesistöalueita kuin keskeneräisiäkin kohteita. Monipuolinen ympäristö on sekä mielenkiintoinen että haastava aluekehityskohteenä. Kansallisella tasolla aluekehitykseen liittyvän kokonaisuuden koordinoinnista vastaa Työ- ja elinkeinoministeriö. Alueellisella tasolla aluekehittämismviranomaisina toimivat maakuntien liitot, heidän vastuulla on oman alueensa aluekehittämisen strateginen kokonaisuus. Maakuntaliiton johdon vastuulla on valmisteltava maakuntaohjelma ja toimeenpanosuunnitelma sen käyttöönotossa. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2016, 6.)

Aluekehittäminen, aluesuunnittelu ja aluepolitiikka ovat kaikki käytössä olevia termejä, tulkitsijasta riippuen merkitysten sisällöt vaihtelevat, mutta kaikki tarkoittavat samaa asiaa. Edellä mainituista käytetään myös muotoja alueellinen kehittäminen, alueiden kehittäminen ja alueellinen suunnittelu. (Katajamäki 2011.)

Aluesuunnittelussa otetaan tänä päivänä alueen asukkaat paremmin huomioon kuin aikaisemmin. 2000-luvun alussa voimaan tullut maankäyttö- ja rakennuslaki korostaa maankäytön suunnittelussa vuorovaikutteisuuden ja avoimuuden vaikutusta, sekä kehitettävällä alueella asuvien kuntalaisten aiempaa parempia mahdollisuuksia osallistua ympäristönsä suunnitteluun. Kaavoitusta valmistellessa ollaan yhteydessä kaavan vaikutuspiirissä asuviin henkilöihin ja yhteisöihin. Kaavoituksesta on lain mukaisesti tiedotettava niille, joita asia koskee, jotta heillä on mahdollisuus seurata kaavoituksen etenemistä ja halutessaan vaikuttaa siihen. (Arola 2002, 7–8.)

Tällä hetkellä Suomi tarjoaa väestölle hyvän elämän edellytykset kaikkialla maassa. Aluekehityksen kannalta on tärkeää, että kansalaisten peruspalvelut on varmistettu alueellisesti toimivilla palvelujärjestelmillä. Olennaisia peruspalveluita, kuten terveydenhoitoa, koulutusta, sosiaalihuoltoa, jätehuoltoa ja osaa tietoliikenneyhteyksistä tarjotaan alue- tai paikallistasolla. Suomen valtio rahoittaa nämä peruspalvelut, jotka paikallistaso, kuten kyseinen kunta tai kaupunki organisoii. (Haltia ym. 2009, 19.) Asumiskustannukset pyritään pitämään kohtuullisina kysyntää vastaavalla tarjonnalla ja uusilla asumisvaihtoehdoilla. Ihmisille on tarjolla erilaisia työmahdollisuuksia suurella alueella, jossa nykyaikaiset ja modernit julkiset liikennejärjestelmät helpottavat työssäkäyntiä. (Työ- ja elinkeinoministeriö

2010, 22.) Suomessa on näin ollen hyvät edellytykset kehittää jo olemassa olevia alueita entistä monipuolisemmiksi ja paremmiksi.

Yksi tärkeimmistä aluekehityksen kasvun edellytyksistä on hyvä saavutettavuus. Terminä saavutettavuus ymmärretään esteettömyytenä, etenkin palveluista ja tuotteista puhuttaessa. Mahdollisimman laajalle käyttäjäkunnalle soveltuminen on sekin saavutettavuutta. Saavutettavuuden eri osa-alueisiin kuuluu tiedotus, fyysisyys, aisteihin ja ymmärtämiseen liittyvä saavutettavuus, sosiaalinen ja kulttuurillinen saavutettavuus. (Markkanen & Thil 2011, 13.) Saavutettavuudella mitataan miten ja mistä kohde on saavutettavissa. Alueen saavutettavuus on hyvin riippuvainen ympäröivästä liikenteen infrastruktuurista. (Rodrigue 2017.)

Toimiva, moderni ja hyvin hoidettu monipuolinen liikennejärjestelmä on yksi Suomen valttikortteja. Maan pienestä mittakaavasta huolimatta Suomessa löytyy tiheä kaupunkiverkosto, joita yhdistävät toimivasti niin raideliikenne, linja-autoliikenne kuin Helsingin lisäksi tulevaisuudessa Espoon metrolinjat. Pääkaupunkiseudulla pitää olla luotettava julkinen liikennejärjestelmä palvelemaan metropolin alueen asukkaita, työmatkailijoita ja vierailijoita. Suomessa on muihin maihin verrattuna moderni ja kattava liikennejärjestelmä, jonka raide- ja maantieverkon runkoyhteydet ovat sujuvia ja turvallisia. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2010, 24.)

Tehokkaat liikenneyhteydet vaativat rinnalleen älykkäät tietoliikenneyhteydet vahvistamaan kaupunkikeskittymien rakentumista ja kehittymistä. Nopeat laajakaistayhteydet ovat tänä päivänä Suomessa koko maan kattavia. Ne mahdollistavat tietoliikenneyhteydet kaikkialla sekä edistävät saavutettavuutta. Joukkoliikenteen lisäksi pääkaupunkiseudun metropolialueella on hyvä varmistaa kävelyn ja pyöräilyn edellytykset ja sitä kautta vähentää asukkaiden riippuvuutta henkilöautoista. Asukkaat on hyvä ohjata suosimaan julkista liikennettä, jolloin toimitaan kestävä kehityksen mukaisesti. Yhdyskuntarakenteen ja elinympäristön laadukkuus ja toimivuus ovat kansainvälisesti ja maan sisäisesti yhä merkittävämpiä alueiden kilpailutekijöitä. Laatu näissä asioissa varmistetaan kehittämällä ekotehokkuutta, asumista, palvelujen saavutettavuutta unohtamatta ympäröivän luonnon suojelemista. Nämä kaikki ovat keskeisinä tekijöinä ja perustana vetovoimaiselle ympäristölle, asuinpaikan valinnalle sekä asukkaiden viihtymiselle ja arjen sujumiselle. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2010, 25.)

Itämeren alue on Suomen kotimarkkina-alueita ja sillä on huomattava merkitys maan talouselämälle. Suomen kansainväliset meriliikenneyhteydet ovat hyvät ja kehittyneet, var-

sinkin Itämeren alueella. Yhteistyö koulutuksen, kaupan, energian, elinkeinoelämän ja ympäristösuojelun alalla on lisännyt Itämeren merkitystä Suomelle. Itämeren suurempi käyttöaste tulevaisuudessa tuo mukanaan tärkeän tarpeen ylläpitää alueen suojelua, jotta esimerkiksi saastuminen ei rajoita tulevaisuuden käyttömahdollisuuksia. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2010, 25.) Ympäristökeskuksen lausunnossa Espoon saariston osayleiskaavan luonnoksesta (2016) kerrotaan, että Suomessa merenhoidon tavoitteena on saavuttaa Itämeren hyvä tila vuoteen 2020 mennessä. Tällä hetkellä Espoon edustalla sijaitsevan meri-alueen ekologinen tila on vain välttävä. Saariston osayleiskaavasta käy ilmi, että alueella sijaitsevat jäte- ja jätevesihuolto ovat riittämättömiä.

Seuraavassa kappaleessa tarkemmin käsiteltäviä aluekehitykseen vaikuttavia megatrendejä, kuten globaalin talouskasvun hidastuminen, digitalisaatio sekä esimerkiksi koko Euroopan unionin alueelle kohdistuva maahanmuutto ovat osallisina olennaisesti Suomen alueiden kehittämisessä. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2016, 3.)

2.1 Aluekehitykseen vaikuttavat megatrendit

Tällä vuosikymmenellä on esiintynyt ilmiöitä, joista vahvimmat luokitellaan aluekehitykseen vaikuttaviksi megatrendeiksi. Tulevaisuuden suurimmiksi trendeiksi lukeutuvat globalisaatio, talouskriisi, ilmastonmuutos, ikääntyminen ja saavutettavuus. Globaalissa kilpailussa menestyminen edellyttää alueilta toimivaa fyysistä infrastruktuuria sekä monipuolista yritystoimintaa ja palveluosaamista. Globaalissa kilpailussa pärjääviä alueita ovat esimerkiksi suuret yliopistokaupunkiseudut, Helsingin metropolialue sekä alueet jotka onnistuvat soveltamaan lähiruuan, matkailun ja bioenergian arvostusta ja mahdollisuuksia globalisaation ohella. Globalisaatio vaikuttaa siihen, että työvoima, palvelut ja erikoistunut yritystoiminta keskittyvät isommille kaupunkiseuduille. Kaupunkirakenteita muuttamalla vähennetään keskittymisestä aiheutuvaa haittaa. (PwC 2017a; Työ- ja elinkeinoministeriö 2010, 41–42.)

Monipuolinen osaaminen ja innovatiivinen yritystoiminta auttavat monipuolisia kaupunkiseutuja sekä erityisesti pääkaupunkiseutua selviytymään talouskriisistä. Toisaalta talouden tilanne on vaikuttanut yllä mainituillakin alueilla ja asettaa tulevaisuudelle uusia haasteita. Pääkaupunkiseudun kunnat ja muut isot kaupunkiseudut kohtaavat haasteita julkisen talouden heikentymisen sekä useita vuosia kestävästä hitaan kasvun vuoksi. Jakamistalous on keino auttaa tavallisia kuluttajia toimimaan aktiivisina kansalaisina. Jakamistalous tarkoittaa sitä, että yksityishenkilöt yhdessä tuottavat, jakavat ja luovat hyödykkeitä ja palveluita tarpeisiinsa. Tilojen ja tavaroiden jakaminen tehostaa niiden jatkuvaa käyttöä.

Käytännöllisesti katsottuna jakaminen on taloudellisempaa, ekologisempaa ja sosiaalisempaa kuin omistaminen. (Jakonen & Silvasti 2015, 162; Lahti & Selosmaa 2013, 17; Työ- ja elinkeinoministeriö 2010, 45–46)

Ilmastonmuutos vaikuttaa tulevaisuudessa Espoon rannikkoseutuun negatiivisesti. Huomattavimpia muutoksia aiheuttavat eroosion eteneminen, tulvien laajeneminen, tuulien voimistuminen rannikkoalueilla sekä alkuperäisten lajien katoaminen ja korvautuminen vieraslajeilla. Tyypillisiä uhkia rannikkoalueen ekosysteemille ovat maankäytön muuttuminen, asutuksen vaikutus, infrastruktuuri, teollisuus, nopeasti leviävät lajit ja luonnonresurssien köyhdyttäminen, kuten liikakalastus (Gotlannin läänin lääninhallitus 2012, 19). Ympäristön saasteet, epäpuhtaudet ja huonot saniteettiolosuhteet ovat Maailman terveysjärjestön WHO:n mukaan useiden sairauksien aiheuttajia. Maailmanlaajuisesti kaupungeissa kuolee liikenteen, teollisuuden sekä energiatuotannon aiheuttamien saasteiden seurauksena 800 000 ihmistä vuosittain. (Juntunen 2015, 160.) Ilmastonmuutos vaikuttaa näkyvästi jääpeitteen laajuuteen ja paksuuteen Itämerellä. Nämä vaikutukset koskevat Espoon rannikkoalueita. Uudet energiamuodot ja niiden käyttö ja kehitys ovat järkeviä ilmastonmuutoksen etenemisen hidastamiseksi. Julkisen liikenteen kehittäminen suurilla kaupunkialueilla säästää energiaan ja vähentää päästöjä. Kestävän kehityksen mukaista on vähentää autoilua ja tiivistää kaupunkirakentamista. (PwC 2017a; Työ- ja elinkeinoministeriö 2010, 51–54.)

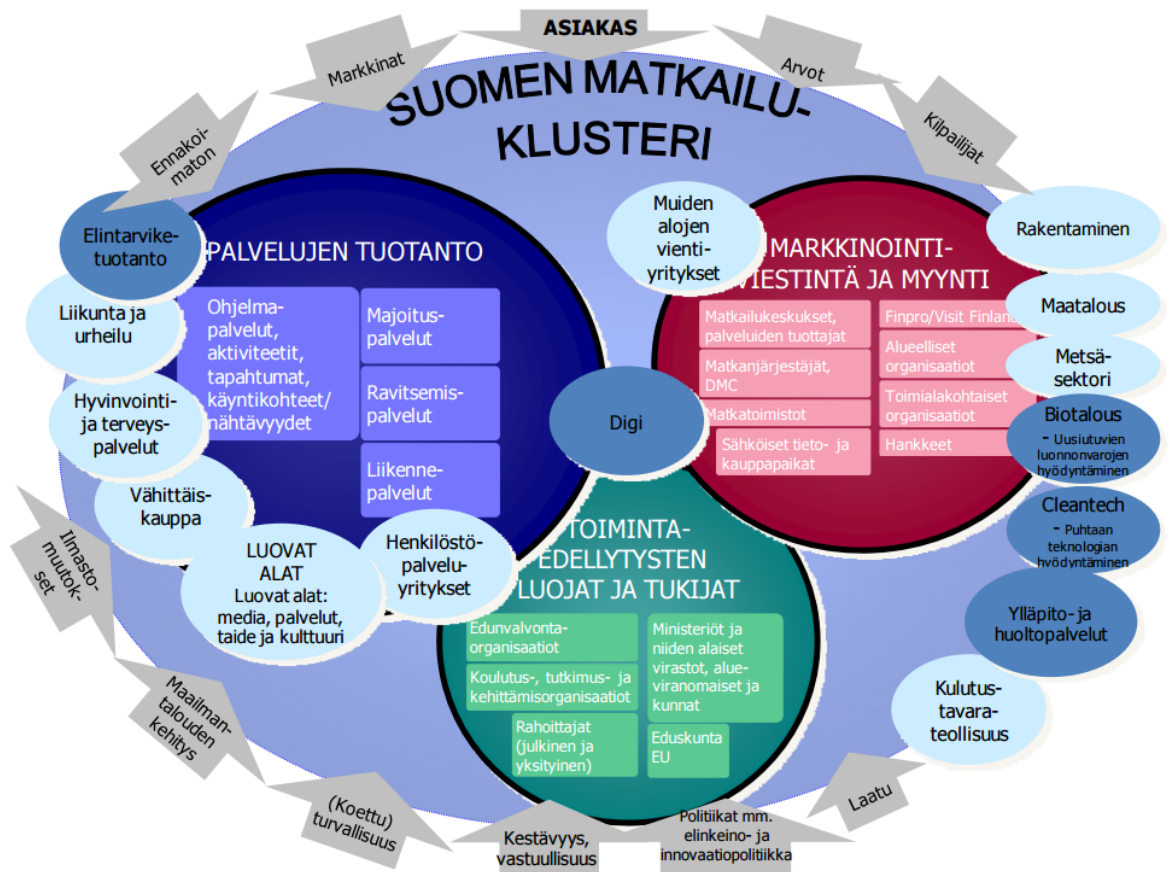
Espoo on vuonna 2017 Euroopan kestävin kaupunki, perustuen kaupunkien taloudellisuuteen, ekologisuuteen ja sosiokulttuuriseen tilanteeseen. Hollantilaisen Tilburgin yliopiston ohella toimiva Telos-instituutti toteutti Espoon kaupungin tilauksesta seurantatutkimuksen, jossa oli mukana 15 viime vuoden tutkimuksessa ollutta Euroopan kaupunkia. Viime vuonna vertailussa oli mukana 140 eurooppalaista kaupunkia. Näistä valittiin 10 parasta sekä seuraavista 10: nneksi sijoittuneesta kaupungista viisi Espoon kanssa parhaiten verrattavaa kasvukaupunkia. (Espoon kaupunki 2017a.)

Työikäisen väestön määrä vähenee 2010-luvulla koko Suomessa Uttamaata lukuun ottamatta. Vaikuttavina tekijöinä ovat väestön ikääntyminen, nuorten ikäluokkien pieneneminen sekä työvoiman määrän laskeminen. Erityisen alttiita kohteita ikääntymiselle ovat syrjäiset maaseutu- ja saaristoalueet. Väestön kehitys ja varsinkin väestön ikääntyminen on Suomen taloudelle ja kilpailukyvyllä yksi haastavimmista tekijöistä. Työvoiman väheneminen ikääntymisen vuoksi luo työpaikkoja, mutta resurssit eivät riitä niiden täyttämiseen varsinkaan syrjäseuduilla. Verotulojen väheneminen on seurausta suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtymisestä. Muita seurauksia ovat elinkeinotoiminnan kehittämisen vaikeutuminen ja huoltosuhteen heikentyminen. (PwC 2017b; Työ- ja elinkeinoministeriö 2010,

56–63.) Matkailuklusterissa näkyy matkailualan palvelujen tuotannon tarjoamat työmahdollisuudet. Ikääntyvän väestön siirtyessä eläkkeelle nuoremman sukupolven on mahdollista työllistyä näille aloille tasaten huoltosuhteen heikentymistä (kuvio 1). Iso segmentti tulevaisuuden Espoon palveluiden käyttäjistä on suurten ikäluokkien edustajat, jotka ovat syntyneet vuosina 1945–1955. Tällä hetkellä yli 55-vuotiaat ovat taloudellisesti ja ajallisesti valmiita kokemaan ja näkemään uusia asioita. Tämän ikäryhmän edustajat ovat aktiivisia ja valmiita käyttämään rahaa vapaa-ajallaan. (EyeforTravel 2017.)

Nykyaikaisessa globaalissa ja verkottuneessa yhteiskunnassa toimivat liikennejärjestelyt ja nopeat tietoliikenneyhteydet ovat erityisen tärkeitä alueen kilpailukyvyille ja kehitykselle. Turvalliset, toimintavarmat liikenneyhteydet takaavat seutujen verkottumisen kansallisesti ja kansainvälisesti, sekä varmistavat alueiden ja niiden palveluiden saatavuuden. (Juntunen 2015, 120.) Saatavuudella tarkoitetaan tuotteen tai palvelun käytettävyyttä ja sitä kuinka hyvin se sopii käytettäväksi (Tam & Toeroe 2012, 4). Yksikään maa ei ole pystynyt saavuttamaan tulosta ilman kaupunkien kehittymistä. Vuosituhannen ajan kaupungit ovat olleet aktiivisia keskittymiä, kasvun suunnannäyttäjiä. (PwC 2017c.) Alueiden ja niiden yritysten välisen yhteistyön ja verkottumisen kannalta nopeat ja kustannustehokkaat liikennejärjestelmät edistävät kehitystä sekä päivittäisten toimintojen sujuvuutta. Hyvänä esimerkkinä Suomessa on Espooseen tuleva Länsimetro, joka yhdistää hajanaisen kaupunkialueen yhtenäisemmäksi. Metro tulee edistämään alueiden ja elinkeinojen menestystä tulevaisuudessa.

Sijainti, kapasiteetti, tehokkuus ja eri kulkuneuvojen yhdisteltävyys ovat merkittävässä roolissa alueen kehityksen kannalta. Kaupungit ja niiden alueet joutuvat omaksumaan eri vuodenaikojen mukaan vaihtelevia matkailijavirtoja ja samalla pyrkivät tarjoamaan kaikille yhtä tehokkaat liikenneverkostot. Matkailijavirtojen kasvu vaatii matkailuklusterin eri toimijoiden hyvää yhteistyötä, jotta matkailijat rohkaistuisivat käyttämään enemmän julkista liikennettä. Julkinen sektori luo toimintaedellytykset ja rahoittaa julkisen liikenteen, kuten Espoossa Länsimetron ja teiden ylläpidon. Markkinointiviestintä ja myynti edistävät julkisen liikenteen houkuttelevuutta (kuvio 1). Näin vähennetään matkailun negatiivista ympäristövaikutusta, sekä hallitaan sesonkien suurta vaihtelua. Matkailun luonteen muuttuessa yhä ympäristötietoisemmaksi, esimerkiksi luontomatkailua edistää julkisen liikenteen ja palvelujen keskittyminen yhteen paikkaan. Kestävä matkailu aikaansaa liikkumisen polkupyörällä ja kävellen autoilun sijaan. Uudet ympäristötietoisemmat liikkumismuodot vaativat alueiden infrastruktuurin, palveluiden ja tiedottamisen parannuksia. (International Transport Forum 2015.)

Kuvio 1. Suomen matkailuklusteri (Työ- ja elinkeinoministeriö 2015)

Lähimatkailu eli staycation on trendi, jonka arvellaan syntyneen vuoden 2009 taantumun seurauksena. Lähimatkailu tarkoittaa vapaa-aikaa, joka vietetään kotona tai lähellä kotia (Investopedia 2017). Kyseinen matkailumuoto on useasti huomattavasti taloudellisempaa kuin tavanomainen pidempään kestävä matkailu ja saattaa kestää jopa vain puolikkaan päivän. Vapaa-ajasta on tullut enenevässä määrin yhä tärkeämpää ihmisille ja irtiottoja arjesta tarvitaan enemmän ja useammin kuin aikaisemmin. Rutiininomaiset loma-ajat, kuten talvi- ja kesälomat, eivät enää riitä ihmisten ainoiksi tauoiksi työstä ja opiskelusta. Monet eivät voi olla yritysten, töiden tai perheensä vuoksi liian kauan poissa. Matkailijoista on tullut riskihaluttomia, he eivät halua käyttää liikaa rahaa ja aikaa kalliisiin lomiin. Mieluummin valitaan useampi lyhyt matka vuoden aikana kuin yksi kallis. Vaikkakin mielenkiinto Euroopan suosittuihin kohteisiin pysyy yllä, tyytymättömyys halpalentoyhtiöihin, lentolippujen kallistuneet hinnat, Euroalueen kallistuminen sekä yleinen turvattomuus terrorismi-iskujen vuoksi ovat syitä miksi monet Euroopan kaupunki kohteet eivät houkuttele tänä päivänä samalla tavalla kuin aiemmin. (Visit England 2014, 2–3; Wild 2012.)

Kun ajat ovat epävakait, etsitään vaihtoehtoja tavallisille tutuille kohteille. Matkailijoille on tärkeää saada paras mahdollisimman laadukas ja elämyksellinen kokemus parhaalla tarjouksella. Ihmiset käyttävät enemmän aikaa tutkiakseen erilaisia mahdollisuuksia ja tarjouksia, jotta saisivat lisäarvoa rahoilleen. Matkailijat ovat ottaneet käyttöönsä erilaisia keinoja, miten matkailukustannuksia pystyy vähentämään. Saatetaan vuokrata majoitus, jossa voi itse laittaa ruokansa tai suunnitellaan ja varataan matkan aktiviteetit hyvissä ajoin itse säästääkseen sesongista aiheutuvat korkeammat hinnat. Lähimatkailussa seurataan hintoja tarkemmin ja tehdään järkevämpiä ratkaisuja rahankäytöstä. Ei tule unohtaa sosiaalisen median ja ”diili”-sivustojen kuten Groupon ja Wowcher vaikutusta kuluttajien inspiraatiolähteisiin. Groupon ja Wowcher ovat diilipalveluyrityksiä, he tarjoavat muiden yritysten palveluita tai tuotteita kuluttajille tarjoushinnalla lyhyen ajan sisällä (Tolonen 2012, 5). Mobilisoitunut maailma antaa mahdollisuuden viime hetken varauksille ja ”tuumasta toimeen”- ajattelulle. Varsinkin lyhyet viikonloppumatkat varataan usein spontaanisti pian tapahtuviksi. Tämä antaa liikkumavaran matkabudjetissa juuri sillä hetkellä ja matkailijat uskovat yleisesti, että viime hetken tarjoukset ovat halvempia kuin ennakkoon varatut. (Bronner & de Hoog 2013; Visit England 2014, 2–3.)

2.2 Matkailu aluekehittäjänä

Matkailu keskittyy yleensä suurempiin kaupunkeihin ja kohteisiin, joissa on jotain erityislaatuista. Samaan aikaan matkailu tukee syrjäseutujakin ja edistää niiden kehitystä. Matkailulla on pystytty monipuolistamaan syrjäisempien seutujen taloutta ja tarjoamaan enemmän työpaikkoja. Erilaiset matkailupalvelut korvaavat maaseudulla väheneviä julkisen sektorin työmahdollisuuksia. Matkailulla hyödynnetään alueen omia resursseja, kuten luontoa, jolloin suuria aineellisia panostuksia ei tarvita elinkeinon luomiseen. Monesti matkailu on ensisijainen aluekehityksen keino syrjäisemmillä seuduilla, jolloin sen merkitys kasvaa entisestään. (Haltia ym. 2009, 50; Kauppila 2004, 81.)

Kaupunkialueilla on toimivaa elinkeinoelämää, joka lisää työmatkailua. Seurauksena palvelutarjonnasta ja elinkeinoelämästä kaupunkien matkailu kehittyy lähes itsestään. Matkailu ei ole aluekehityksen välineenä kaupungeissa ensisijaista vaan pikemminkin sekundaarista. (Kauppila 2004, 82.) Espoon kaupunkirakenne sisällyttää sekä maaseudun että kaupungin piirteitä. Kaupungin sisäiset keskittymät, kuten esimerkiksi Leppävaara, Matinkylä, Espoon keskus ja Tapiola ovat elinkeinoelämältään vilkkaita keskuksia. Toisaalta Espoossa on alueita, joissa on vain vähäistä asutusta, kuten saaristo, Nuuskio, Lakisto ja Luukki.

Aluekehityksen välineenä matkailu on hyvin monipuolinen työkalu. Matkailu on ominaispiirteiltään maailmanlaajuisesti kasvava elinkeino, se tasapainottaa rikkaiden ja köyhien alueiden välisiä hyvinvointieroja eikä matkailusta löydy kauppaesteitä. Jo olemassa olevia resursseja ja luontoa, kuten Espoossa rantaviivaa, hyödynnetään matkailussa. Menestyvä matkailualue sisältää yhdistelmän erilaisia palveluita, jotka jaetaan seuraaviin kokonaisuuksiin: nähtävyydet, saavutettavuus, mukavuuspalvelut, tuotteistetut palvelupaketit ja välilliset palvelut. Saavutettavuuteen vaikuttaa kulkuyhteydet matkailualueelle ja matkailualueen sisällä. Mukavuuspalveluihin sisältyy majoitus- ja ravintolapalvelut sekä vapaaajan aktiviteetit. Välillisiä palveluita ovat ne palvelut joita ei suoraan yhdistetä matkailuun, kuten tietoliikenneyhteyden, posti ja terveydenhuoltopalvelut. Koko matkailualueen laadusta vastaa useista yrityksistä koostuva palveluketju. Kokonaisvaltainen matkailukohteen koordinointi alueorganisaation avulla tukee taloudellisesti ja ekologisesti kestävä matkailua. Kuten Suomen matkailuklusterissa näkyy (kuvio 1), matkailu on kytköksissä useaan eri elinkeinon. Matkailun luomat työpaikat ovat osa aluekehitystä. (Kauppila 2004, 82; Tuulaniemi 2011, 113–115.)

Suomalaisten tärkeä hyvinvoinnin lähde on puhdas luonto ja varsinkin metsät houkuttelevat suomalaisia matkustamaan kotimaassaan. Matkailun valttina Suomessa ulkomaalaisia kiinnostaa erityisesti varsin koskematon luonto, jota Visit Finland käyttää hyvin hankkeissaan hyödyksi. Luontokohteet, metsät, vesistöt ja tunturit antavat paljon elämyksiä. On tärkeää osata arvostaa Suomen ainutlaatuista ympäristöä ja pyrkiä vaalimaan ja säilyttämään se mahdollisimman autenttisena, erityispiirteitä korostaen. Lähellä kotia sijaitsevat taajamametsät ovat alueiden monimuotoisuuden kannalta yhtä tärkeitä kuin suuret koskemattomat metsäalueet. Vientituotteena suomalainen puhdas luonto on korvaamaton ja alueiden matkailun kehittäjänä luonnon merkitys on vahva. (Kurttila, Sievänen, Tuulentie & Tyrväinen 2015, 9–13.)

Matkailu vaikuttaa sekä myönteisesti, että kielteisesti aluekehitykseen. Myönteiset vaikutukset näkyvät esimerkiksi taloudellisessa hyötyvaikutuksessa, työpaikkojen lisääntymisessä, palveluvarustuksen sekä infrastruktuurin parantumisessa. Väestörakenteen kehitys ja väestömäärän kasvu ovat myönteisiä sosiaalisia vaikutuksia alueen rakenteelliseen muutokseen. Näiden lisäksi matkailu on imagoon ja mielikuviin myönteisesti vaikuttava tekijä. Hyvä imago ja mielikuva tuovat matkailijoita, yrityksiä, työntekijöitä ja asukkaita alueelle. Kestävän kehityksen mukaisesti luonnon ja ympäristön ylläpitäminen edistää luonnon eheyttämistä. Metsien hoito, kuten harventaminen, sekä puistoalueiden ylläpito kuuluvat ympäristön ylläpitoon. Laadukas ja aktiivinen ympäristöhoito edistää alueen houkuttelevuutta. (Haltia ym. 2009, 60; Kauppila 2004, 83–84.)

Julkinen sektori käyttää resurssejaan matkailukeskusten aiheuttamien infrastruktuurin tarpeiden korjaamiseen. Esimerkiksi lentoasemat, tiet ja satamat on rakennettu Suomessa julkisilla varoilla. Erilaiset matkailukeskittymät, kuten huvipuistot, kylpylät ja laskettelurinteet saavat usein julkista rahoitusta toimiessaan ympäröivän kunnan matkailuvetona. Matkailupalveluiden kehittäminen on usein yksityisen sektorin vastuulla. Yksityisen ja julkisen sektorin palveluiden yhdistäminen monipuolistaa ihmisten vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. (Haltia ym. 2009, 40–44)

Matkailualalla saattaa olla kielteisiä vaikutuksia, kuten alan alipalkkaus suurissa matkailukeskuksissa sekä osa-aikaisuus sesonkivaihteluiden vuoksi. Sesonkivaihteluista johtuen suuri osa työntekijöistä ei ole paikallisia ja töiden perässä joudutaan muuttamaan useasti. Valitettavasti suurten kansainvälisten yritysten ja ketjujen liikevaihdosta suurin osa menee suoraan emoyhtiölle ulkomaille eikä itse matkailukohteelle jää juuri mitään tuloja hyödynnettäväksi. Yllättävät ja koko maapalloon vaikuttavat muutokset, kuten luontokatastrofit, talouskriisit, sodat, rauhattomuudet ja epävakaudet sekä tarttuvat sairaudet ja virukset ovat negatiivisia tapahtuma-alueelle mutta positiivisia muille alueille. (Wall & Mathieson 2006, 77–89.)

Matkailualue, jonka vetovoimaisuus on luontokohteisiin perustuva, luo riskejä ympäristölle. Matkailu ja luonto kulkevatkin usein käsi kädessä ja matkailijamäärät erilaisissa luontokohteissa ovat nousseet merkittävästi. Luonnon tarjoamat upeat näköalat, uniikit maisemat sekä miellyttävä ilmasto edistävät matkailun kehittymistä tietyllä alueella. Ilman ympäröivää luontoa useat matkailukohteet eivät olisi tällä hetkellä tunnettuja, siksi luonnonsuojelu on yksi merkittävimmistä tehtävistä aluekehityksessä. (Wall & Mathieson 2006, 154–158.) Espoo on melko hajanainen kaupunki, jossa on kaupunkikeskittymiä, puistoja, metsiä, luonnonsuojelualueita, saaristoa ja rannikkoaluetta. Aluekehityksessä on pyritty huomioimaan, että Espoo pysyy vihreänä kaupunkina. Oiva esimerkki on rantaraitti ja sen jatkuva pidentäminen. Asukkaat ja matkailijat haluavat päästä lähelle luontoon harrastamaan ja viihtymään ilman, että heidän pitää sitä varten matkustaa kauas kotoa.

2.3 Länsimetron vaikutus

Länsimetron tämänhetkinen arvioitu valmistumisaika ja liikenteen aloittaminen tapahtuisi kesäkuussa 2017. (Länsimetro 2016.) Metron käyttöönotto vaikuttaa tulevaisuudessa positiivisesti Espoon saavutettavuuteen. Kulkeminen Espoossa ja Espoosta Helsinkiin ja toisinpäin nopeutuu ja matkustajamäärät tulevat kasvamaan. Sen lisäksi että kiinteistöjen arvo Espoossa metron vaikutusalueella kasvaa, hotellien käyttöaste tulee nousemaan,

kun matkailijat pääsevät helposti kulkemaan Helsinkiin. Länsimetro samalla lisää saavutettavuutta sekä luo paineita nykyisen palvelutason kehitykseen. Rantaraitti yhdistää eri puolilta Espoota asukkaita ja yrityksiä tekemään yhteistyötä ja liikkumaan yhdessä. (Espoon kaupunki 2016b.) Kuvio 2 näyttää Länsimetron tulevan reitin ja sen vaikutusalueet.

Kuvio 2. Länsimetron reittikartta (Länsimetro Oy 2017)

Esimerkkinä metron vaikutuksesta kaupunkialueella käytetään tässä tapauksessa Panaman metroa. Panama on yksi nopeiten kasvava valtio Etelä-Amerikassa. Metro valmistui alueelle huhtikuussa 2014. Panama City on alkanut ottaa harppauksia kohti kestäväää ja elinvoimaista infrastruktuurin kehitystä. Yksi edistymistä aiheuttava tekijä on metrojärjestelmän valmistuminen ja sen laajentaminen tulevaisuudessa. Kauttakulkujärjestelmä vaikuttaa Panama Cityn yhteiskuntaan ja heidän muuttumiseen maaseutumaisesta enemmän moderniksi kaupungiksi. Taloudellinen vaikutus on ylivoimainen sekä kaupungille, että sen veronmaksajille. Metrojärjestelmällä on myös ympäristöön liittyviä vaikutuksia, kuten tehokkaampi kaupunkirakenne sekä ennen kaikkea parempi elämäntapa kaupungin asukkaille. (Metro De Panama.)

Julkinen liikenne on suuri huolenaihe Panama Cityssä. Ennen metrojärjestelmän valmistumista, oli liikkuminen julkisella liikenteellä kaupungissa kaoottista. Linja-autojen kapasiteetti ei riittänyt kuljettamaan tarvittavaa määrää ihmisiä päivittäin. Suuri määrä ihmisiä, jotka matkustavat keskustaan ja sieltä pois päivittäin, luovat tarpeen toimivalle ja sujuvalle joukkoliikenteelle. Metron valmistuminen on oikea suunta, mutta kehitys ei saa loppua siihen. Tulevaisuudessa metron kulkureitteihin lisätään linja 2 ja linja 3, ja ne ovat valmistumassa vuonna 2020. Panama on Etelä-Amerikan pienin valtio, jonka talous kasvaa erittäin nopeasti ja tämä on kasvattanut sekä asukaslukua, että liikennettä huomattavan lyhy-

ellä aikavälillä. Suuri määrä ihmisiä ja liikennettä häiritsi Panaman asukkaita. Metrojärjestelmän rakentaminen Panamaan auttoi ruuhkien vähentämiseen, liikenteen sujuvuuteen ja avaamaan uusia ajoteitä. (Metro De Panama.)

Uusimaa on Suomessa väestön keskittymä, joka omalta osaltaan luo paljon paineita liikenteen sujuvuudelle sekä julkisenliikenteen toimivuudelle. Länsimetron valmistuessa ja käyttöönotettaessa erityisesti ruuhka-ajat helpottuvat huomattavasti sekä liikenteen sujuvuus paranee. Asukkaat saattavat jättää ajoneuvonsa esimerkiksi pysäkkien lähelle rakennetuille pysäköintialueille (kuvio 2). On huomioitavaa, että kaupungin keskittymässä on huomattavasti helpompaa kulkea kävellen tai kevytliikenteen varassa. Edellä mainitut seikat sekä metron käyttöönotto julkisenliikenteen ajoneuvona, tulevat vähentämään päästöjä huomattavasti. Suomi tunnetaan puhtaana luonnollisena maana, jolloin vastaavien ratkaisujen tärkeys matkailussa ja maan yleisen imagon ylläpitämisessä tulee olemaan huomattavan suuri. Kevytliikenteen ja julkisenliikenteen luova yhdisteleminen tukee Suomen kuvaa matkailijoille.

3 Espoo matkailualueena

Visit Espoon ensisijainen tehtävä on kehittää ja edistää matkailua, sekä kokous- ja kongressitoimintaa Espoossa. Merkittävin osaaminen on matkailuun, kulttuuriin sekä kokous- ja kongressitoimintaan liittyvien markkinointipalvelujen tuottaminen. Matkailukohteiden, -tuotteiden ja -tapahtumien markkinoinnissa tehdään läheistä ja aktiivista yhteistyötä matkailuyritysten sekä Espoon kaupungin kanssa. Osana heidän toimintaa on hakea aktiivisesti erilaisia kokous- ja kongressitapahtumia kaupunkiin. (Visit Espoo 2017.)

Visit Espoo on osa Espoon kaupungin uutta markkinointiyhtiötä, Espoo Marketing Oy:tä. Kaupunki yhdisti vuodesta 2000 asti toimineen Espoon Matkailu Oy:n ja Otaniemen Kehitys Oy:n voimistaakseen Espoon kaupunkimarkkinointia lokakuussa 2015. Uuden yhtiön toimeksianto on Espoo-tarinan tavoitteiden mukaisesti kasvattaa Espoon vetovoimaa ja tunnettuutta kansainvälisesti kiinnostavana innovaatio-osaamisen ympäristönä sekä viihdyttävänä vierailukohteena. Uudet yritykset, työpaikat, tutkimustoiminta sekä vierailijat toisivat lisäarvoa Espoon alueelle, ja Visit Espoon tarkoituksena on auttaa yrityksiä menestymään. Espoon kaupunki omistaa 100 % Visit Espoon yhtiön osakkeista. (Visit Espoo 2017.)

3.1 Espoon tämän hetkinen matkailu

Espoo on Helsingin jälkeen Suomen toiseksi suurin kaupunki ja asukasluvun kasvu on pysynyt suhteellisen tasaisena viimeisten vuosien aikana. Muista kaupungeista erottavana tekijänä Espoolla on viiteen eri keskuksen jakautunut kaupunkirakenne. (Espoon kaupunki 2016?) Kaupungissa yhdistyy erilaisia piirteitä kuten huipputeknologian keskus Otaniemi, koskematon luonto, urbaanit kaupunkikeskukset ja Itämeren rantaviiva. (Visit Finland 2017.) Uudellamaalla väestökannan ikääntyminen kasvaa muuta maata nopeammin, koska prosentuaalisesti Suomen väkiluvusta suurin osa asuu kyseisellä alueella. Väestön ikääntyminen vaikuttaa alueen kehitysstrategiaan. Vanheneva väestö kaipaa erilaisia palveluita kuin nuorempi sukupolvi. Alueiden ja palveluiden kehityksessä on otettava huomioon kaikenikäiset kuluttajat. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2016, 12.)

Matkailutilastot vuodelta 2016 näyttävät, että kesällä kiinalaiset olivat suurin ulkomaalainen yöpyjäryhmä Espoossa. Muita ulkomaalaisryhmiä olivat saksalaiset, virolaiset, venäläiset ja ruotsalaiset. Ammattiin liittyvä matkailu kotimaassa on lisääntynyt, kun taas vapaa-ajan matkailun yöpymiset vähentyivät. Tammikuun ja syyskuun välillä 2016 työmatkojen osuus Espoossa oli 57,1 % ja vapaa-ajan matkailun osuus 42,9 %. Vaikka Espoo on Suomen toiseksi suurin kaupunki, sijoittui se vasta 11. sijalle kaupunkikohtaisessa vertailussa koko kotimaan yöpymisissä. (Visit Espoo 2016.)

Espoo on innovaation ja teknologian kaupunki ja suurin sellainen koko Pohjoismaissa. Otaniemen, Keilaniemen ja Tapiolan alueilla on 5000 tutkijaa, 25 tutkimus- ja kehitysyksikköä sekä 16000 opiskelijaa. Keskimäärin viikossa tällä alueella perustetaan vähintään yksi start-up yritys. (Espoo Innovation Garden 2017.) Matkailunäkökuilmasta alueelle matkustaa asiantuntijoita ja vaikuttajia ympäri maailmaa, mikä nostaa Espoon matkailun lukuja. Espoon profiloituminen innovaatiokaupungiksi on hyvä brändi kaupungille.

Majoitusvaihtoehtoina Espoosta löytyy esimerkiksi huoneistohotelli Forenom Aparthotel Espoo Leppävaara, Majvikin kokous- ja kongressihotelli, Glo Hotel Sello ja Hotelli Nuukio. Majoituskapasiteetti on vähäinen, mutta tarjonta erilaisista majoitusmuodoista on monipuolinen. Ohjelmapalvelurityksistä löytyy vaihtoehtoina mm. Suomen luontokeskus Haltia, Seikkailupuisto Huippu, Nuuksion Poropuisto & White Reindeer Kota, Elämystorppa Oy. Kulttuurilla kaipaaville näyttelykeskus Weegee on hyvä vaihtoehto. Muita kokemisen arvoisia kohteita ovat Gallen-Kallelan museo, Sellosali sekä Hanasaari joka avataan uudelleen vuonna 2017 uusilla palveluilla. (Visit Espoo 2016.) Olemassa olevien palveluiden kehittäminen ja uusien luominen toisi lisää työpaikkoja ja näkyvyyttä Espoolle.

Visit Espoo on antanut toimeksiannon, jossa selvitettiin espoolaisten mielikuvia Espoon vapaa-ajan käyntikohteista. Weckström (2016) on opinnäytetyönsä kyselytutkimuksessa selvittänyt, että espoolaiset tuntevat Espoon kohteet hyvin, ainoastaan Espoon saariston tunnettavuus oli varsinkin nuoremman sukupolven keskuudessa heikkoa. Weckströmin mukaan tämä johtuu siitä, että vanhemmalla ikäryhmällä on enemmän aikaa ja kiinnostusta vierailla saaristokohteissa. Luonto-, urheilu ja liikuntakohteet ovat hyvin tunnettuja espoolaisten keskuudessa. Tutkimus ei selvittänyt miksi kulttuurikohteet eivät olleet tuttuja vastaajille. Mitä tutumpi kohde oli vastaajalle, sen tyytyväisempiä he olivat kohteeseen. Esimerkiksi tunnettavuus saaristoon vanhemman ikäluokan keskuudessa peilautui tyytyväisyyteen. (Weckström 2016, 44.)

Kysely antoi parannusehdotuksia Espoossa varsinkin näkyvyyteen, tiedotukseen ja mainontaan liittyen. Käyntikohteista ja aktiviteeteista on saatava helposti tietoa. Mainontaa tulee lisätä saariston ja aktiviteettien esilletuomiseen eri kanavissa. Julkisen liikenteen ja liityntäliikenteen parantaminen tuli selkeästi esille kyselyssä. Matkustuksen tulee olla helppoa ja vaivatonta jotta hajanaisesti asutettu Espoo olisi paremmin saavutettava. Asukkaiden mielestä Länsimetro ei tule parantamaan nykyistä tilannetta, mikäli liityntäliikennetyhdet eivät kehity. Liikenteen liityntäyhteyksillä ei ole asukkaiden mielestä enää varaa huonontua, sillä se johtaa kohteiden vierailukäytien harventumiseen. (Weckström 2016, 45.)

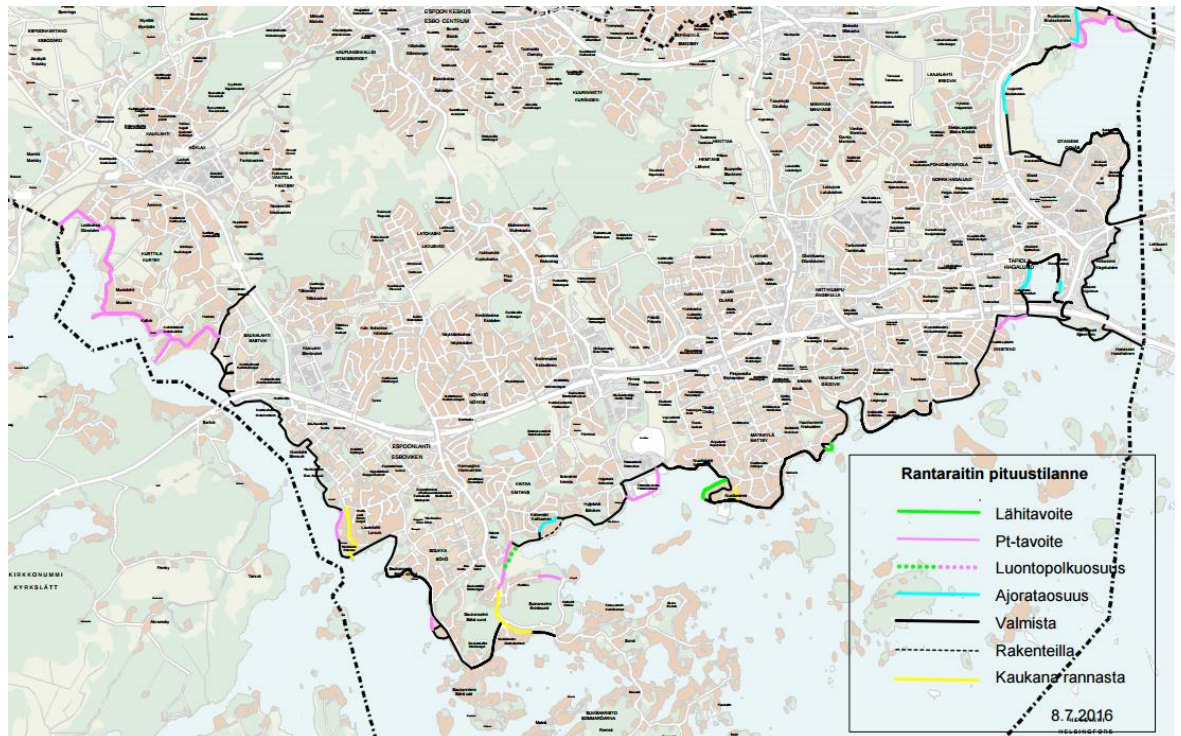
3.2 Espoon rantaraitti

Espoon rantaraitin päätavoite on avata koko Espoon rantaviiva yhteiseen käyttöön. Alue on monipuolinen, siihen kuuluu sekä suojeltu Natura-alue että yrityskeskittymä, monipuolisesti luontoa ja asuinalueita. Reitti kulkee merellisessä ympäristössä, mahdollisimman lähellä meren rantaan. Kevyelle liikenteelle tarkoitettua osuutta on valmistunut jo noin 40 kilometriä ja vielä olisi tavoitteena kaavoittaa ja rakennuttaa 10 kilometriä lisää (kuvio 3). Rantaraitin varrella on lähes 100 erilaista kohdetta, jotka liittyvät Espoon kulttuurihistoriaan, luontoon ja rakennuskantaan. Espoon rantaraittia kehittämään on koottu erillinen kehittämisryhmä, jonka tavoitteena on rantaraitin monipuolisen kestävän käytön aikaansaaminen. Yhtenäistä rantaraitin aluetta on suunniteltu ja toteutettu jo 20 vuoden ajan. Rannan alueella sijaitsee puistoja, pienvenesatamia sekä uimarantoja. Alueella on espoolaisille erityistä tunnearvoa ja se toimii tärkeänä virkistyspalveluna. Rantaraitin kehitystyön suunnittelun pohjana tulee arvostaa alueen erityispiirteitä. Espoon profiloituminen merenranta-kaupungiksi ja merellisen alueen palveluiden kehittäminen ovat selkeästi vasta aluillaan. (Espoon kaupunki 2017b; Kajamaa 2016.)

Rannikkomatkailu lukeutuu vanhimpiin matkailumuotoihin. Joissakin Euroopan rannikko-kohteissa matkailu on saanut alkunsa jo 1800-luvulla. Vaikka matkailulajina rannikkomatkailu on painottunut voimakkaasti kesäkauteen ja on yleisesti kausiluonteista, Espoon rantaraitti on käytössä talvisinkin. Haasteina rannikon käytössä ovat infrastruktuurien uuden aikaistaminen ja luonnonvarojen suojeleminen. Matkailijoille tulee tarjota hyvinvoivan ympäristön lisäksi tekemistä ja elämyksiä. Kohteen autenttisuuden säilyttäminen ja samalla toimintojen lisääminen luovat eniten haasteita tulevaisuuden rannikkomatkailulle. (Euroopan komissio 2000, 4.) Artikkelissaan Jauhiainen (1994) kirjoittaa, että kaupunkien yhteydessä olevat rannikot joiden kehitys on aktiivista, houkuttelevat alueelle matkailijoita, tarjoavat puitteet ympäristöönsä liittyviin aktiviteetteihin ja vapaa-ajan toimintoihin. Kaikki nämä toiminnot nostavat kaupungin houkuttelevuutta ja saattavat vaikuttaa jopa asukasluvun kasvuun.

Espoon rantaraitin tunnettavuuden lisääminen ja sen palveluiden kehittäminen vaativat visuaalisen ilmeen sekä selkeän opastuksen. Tunnistettavuuden ja elämyksellisyyden luominen houkuttelee kävijöitä ja tekee alueesta kiinnostavan. Alue tarvitsee omat internetsivut, joissa on kartta ja alueelta saatavat palvelut, tapahtumien vuosikalenteri, sekä reititopas saaristoveneliikenteelle. Rantaraitille on olemassa oma sovellus, joka on ladattavissa älypuhelimien ilmaiseksi sovelluskaupasta. Kyseinen Citynomadi-opas perustuu kännykän GPS-ominaisuuteen, joka näyttää kartalla reitillä etenemisen. Palveluun on

merkitty pyöräilyreitti, rantamaratonreitit, Villa Elfvikin luontopolku sekä Rantaraitin lähistöllä sijaitsevat linja-autoasemat. Palvelu on saatavilla suomen-, ruotsin- ja englanninkielisenä. (Halava 2014; Kajamaa 2016.)

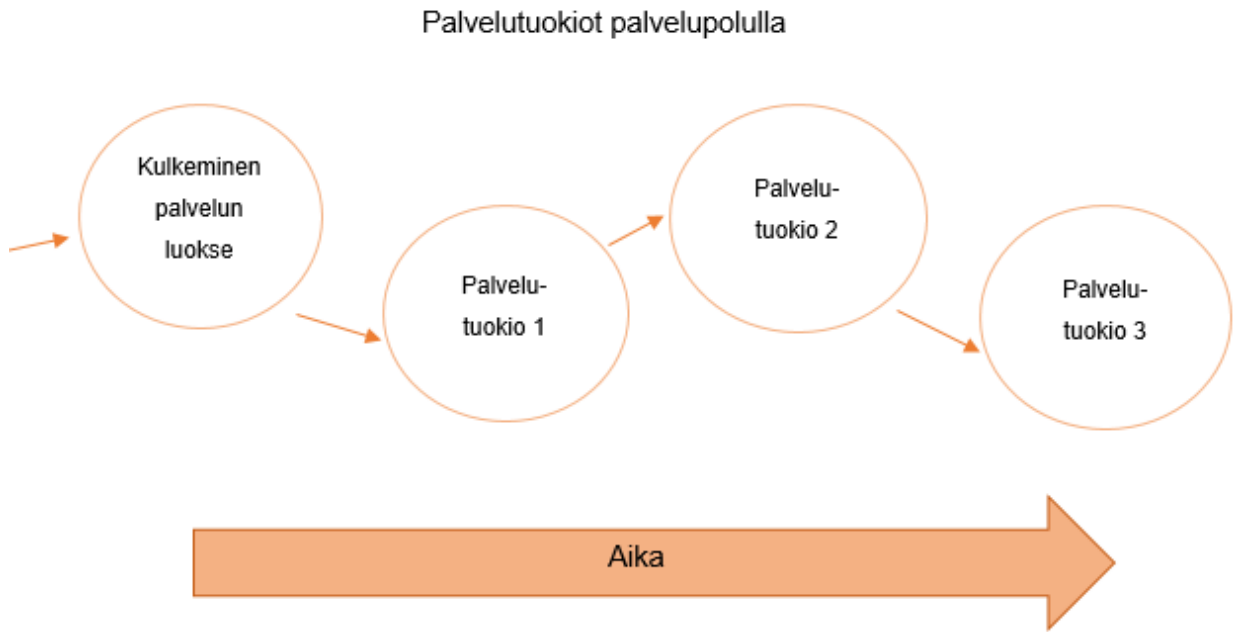

Kuvio 3. Espoon rantaraitti koko pituudeltaan vuonna 2016, oikeasta laidasta Ruukinrannasta vasempaan laitaan Lasilaaksoon (Espoon kaupunki 2017b)

Rantaraitti on alueena otollinen erilaisten tapahtumien ja tilapäisten toimintojen järjestämiselle. Väliaikaisilla tapahtumilla ja yrityksillä testataan uusia asioita, jotka mahdollisesti muuttuvat pysyviksi ratkaisuiksi. Tilapäisiä tapahtumia ovat muun muassa yhteisötaide, kadunvaltauksset, konsertit, kaupalliset tapahtumat sekä pop-up -kaupat ja -ravintolat. Puistojen ja teollisuusympäristöjen elävöittäminen, sekä kaupunkitilojen uusiokäyttö ovat luokiteltavissa väliaikaisiin tapahtumiin. (Lehtovuori & Ruoppila 2011, 3.) Vapaaehtoistoiminnalla järjestetyistä tapahtumista hyvinä esimerkkeinä toimivat Helsingissä toteutetut ja menestyneet Siivouspäivä ja Illallinen taivaan alla. Nämä ovat tapahtumia, jotka lisäävät yhteisöllisyyttä ja elävöittävät kaupunkikulttuuria.

Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunta (2011) julkaisi lausunnossaan kaupunginhallitukselle, että väliaikaiskäyttöä suositellaan muuttuvien alueiden rakentamiselle. Erilaiset väliaikaistoiminnot, kuten konsertit ja festivaalit tukevat alueiden tunnettavuutta ennen niiden rakentamista valmiiksi ja elävöittävät aluetta rakentumisen aikana. Helsingissä toteutetut Kalasataman ja Länsisataman alueella järjestetyt tapahtumat, kuten pysyväksi perinteeksi noussut Suvilahden Flow-festivaali on hyvä esimerkki onnistuneesta väliaikaistoiminnon

vakiintumisesta. Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunta pitää tavoitteena vuosittaisten tapahtumien järjestämistä tulevaisuudessakin. Göteborgissa on huomattu, että asukkaiden toteuttamat väliaikaistoiminnot ovat niin toimivia, että ne on muutettu pysyviksi toiminoiksi kaupunkikaavamuutoksilla. Innovatiivisuus ja kokeilunhalu sekä avoin vuorovaikutus alueen asukkaiden kesken toimivat ponnahduslautana monipuoliselle tarjonnalle Espoon rantaraitin varrella. (Lehtovuori & Ruoppila 2011; Kajamaa 2016.)

Kuvio 4. Palvelutuokiot palvelupolulla

Espoon rantaraitin kehityksen ja suunnittelun pohjana on mahdollista käyttää palvelupolua. Se on palvelumuotoilussa käytettävä menetelmä, jonka avulla kuvataan palvelukokonaisuuksia. Asiakkaan kokemus palvelusta on prosessi, jonka kuluttamista havainnoidaan kyseiseen tarkoitukseen suunnitellun aika-akselin avulla (kuvio 4). Asiakkaan askeleet ja palvelupolun varrella olevat tuokiot kuvaavat kuluttamisen tärkeimpiä vaiheita. Jokainen palvelutuokio muodostuu kontaktipisteistä, joita on lukemattomia. (Tuulaniemi 2011, 78–79.) Käyttäjäkokemuksen parantaminen, vastuun jakaminen ympäristön kehittämisestä ja siitä huolehtimisesta, yhteiskehittäminen, brändi ja käytettävyys ovat kaikki avainsanoja raitin palvelupolussa. Espoon rantaraitin kehityksen ollessa vielä aivan alkutekijöissään, on kaikkia palvelupolun osa-alueita parannettava. Käyttäjäkokemusta parantaa selkeä brändin ja alueen tunnettavuuden kehittäminen. Siisti rantaraitin alue, josta huolehtiminen on kaikille alueen palveluita tarjoaville ja niitä käyttäville yhtä tärkeää, auttaa luomaan pohjan aktiiviselle kestäväälle kehitykselle ja palveluiden jatkuvuudelle. (Kalliomäki 2014.)

Sosiaalisessa mediassa tiedottaminen on nykypäivää ja sosiaalisen median eri kanavissa kuten Facebookissa ja Instagramissa markkinointi lisääisi alueen tunnettavuutta. Ennen sosiaalisen median markkinointistrategian luomista rantaraitille on määriteltävä oikea brändi. Paras yhteisömedia yrityksen brändille on se, joka sisältää laajimman osuuden kohderyhmästä ja sallii julkaista juuri sellaista sisältöä kuin yritys haluaa. Sosiaalisen median markkinointistrategia vaatii ehdottomasti brändin erilaistamista, uudenlaista visiota ja välineitä. Brändin avustuksella ollaan vuorovaikutuksessa potentiaalisen ja nykyisen asiakaskunnan kanssa, siitä jutellaan, sen päivityksiä jaetaan tai sitä puolustetaan tai arvostellaan ja asiakkaiden on helpompi tunnistaa brändi muiden joukosta. Sosiaalinen mediamarkkinointi tarvitsee jatkuvaa sisältövirtaa pitääkseen brändin trendikkäänä ja brändin tulee olla tietoinen ympäröivästä maailmasta. (Ahto, Kahri, Kahri, & Mäkinen 2016, 33–40; Martin 2015, 12–14.)

Helsingin kaupungin suunnitteluosaston raportissa kuvataan näkemystä Helsingistä vuonna 2050. Yhtenä tavoitteena on keskittyä merellisen Helsingin alueiden saavuttavuuteen. Pääkaupungissa olevat satamat houkuttelevat vierailijoita ulkomailta saakka, ja tulevaisuudessa julkinen liikenne on hyvä liittää osaksi satamia. Palveluita meren ääressä kehitetään ja luodaan näin Helsingistä entistä merellisempi kaupunki. (City Planning Department of Helsinki 2013, 55.) Espoolla ei ole satamia ja laivaliikennettä kuten Helsingillä, mutta merellisen alueen saavutettavuus ja palveluiden kehittäminen tulee Espoolla olla yhtä tärkeää kuin pääkaupungillamme.

3.3 Saaristo

Olenaisena osana Espoon kaupunkikuvaa on rannikko ja ympäröivä saaristo. Suomen saaristo on saarten lukumäärän mukaan kokonaisuudessaan maailman suurin saaristo. Saaristolla on selkeää potentiaalia kehittyä ympäristöltään ja palveluiltaan kansainvälisesti kilpailukykyiseksi ja ympärivuotisesti matkailijoita houkuttelevaksi. Työ- ja elinkeinoministeriön kasvua ja uudistumista tukevista strategisista projekteista vuosille 2015–2018 yhtenä osana on hanke nimeltään ”Merellinen saaristo kansainvälisesti tunnetuksi”. Tavoitteena on kehittää saariston ympärivuotista tuotetarjontaa verkostomaisella yhteistyöllä. Tarkoituksena nostaa saaristomatkailuyrittäjien kansainvälistymisvalmiuksia. Projektissa kartoitetaan ensin saaristomatkailun nykytila, mitkä ovat tulevaisuuden mahdollisuudet saaristossa matkailuun, mitä haasteita liittyy saariston yritystoimintaan sekä käynnistetään tarvittavat toimenpiteet. Monipuoliset ja toimivat liikenneratkaisut varmistavat saavutettavuuden. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2015, 25.)

Espoon kaupunki omistaa suuria maa-alueita Pentalassa, Stora Herrössä, Isossa Vasikkasaassa ja Tvijälissä sekä Käärmesaassa, Korkeasaassa ja Torra Lövössä, joista

pääosa on Espoon kaupungin yleisiä virkistysalueita. Helsingin kaupunki omistaa Varsaaren. Miessaari ja Pikku Miessaari ovat puolustusvoimien hallinnassa. Yli puolet Espoon saarista ovat Saariston osayleiskaava-alueen alaisuudessa. Näillä alueilla ei ole asema- tai osayleiskaavoja. Osayleiskaavalla mahdollistetaan merellinen virkistäytyminen ja asutuksen tiivistymisen. Kaava turvaa luonnon monimuotoisuutta sen ympäristön rakentaminen huomioiden. Saariston osayleiskaava pyrkii turvaamaan alueen kulttuuri- ja luontoperinnön. Saaristo on paljon haavoittuvaisempi ympäristönsä puolesta kuin mantere. On syytä huomioida, että maatalouden ja asutuksen aiheuttamat kuormitukset aiheuttavat muutoksia merelliseen luontoon ja ekosysteemiin. Uusien loma-asuntojen tarvitsema vesihuolto-verkosto on rakennettava saaristossa kapasiteetiltaan riittäväksi. Asutuksen lisääntyessä saaristoalueen veneily lisääntyy. Satamissa on osayleiskaavan mukaisesti kiinnitettävä huomiota jätehuollon toimivuuteen. (Ympäristölautakunta 2016.)

Saaristolle luodaan oma brändinsä sekä toteutetaan sen myynti ja markkinointi. Saaristomatkailun kehittämisessä voi tulevaisuudessa hyödyntää biotaloutta, cleantechiä eli puhdasta tekniikkaa ja digitaalisuutta. Uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä kutsutaan biotaloudeksi (Jäteplus 2017). Cleantechillä eli puhtaalla tekniikalla tarkoitetaan tuotteita, tekniikoita ja palveluita, joiden käytöllä tai tuotannolla on muita vaihtoehtoja vähäisempiä negatiivisia ympäristövaikutuksia (Tilastokeskus 2017). Vesistöt ja niitä ympäröivä luonto ovat erityisen haavoittuvia. Ympäristötietoisuus ja tiukkeneva lainsäädäntö johtavat tulevaisuudessa ympäristöä vähemmän kuormittavien palvelujen toteuttamiseen. Uudet digitaaliset ratkaisut tukevat kaikessa näissä kohdissa onnistumista. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2015, 25.)

Saaristopolitiikka tukee saaristo- ja vesistöalueiden kehitystä. Valtakunnallisten alueiden kehittämistavoitteiden mukaan saaristo- ja vesistöalueiden kehittämisessä korostetaan saariston vetovoimaa matkailussa ja muussa virkistyskäytössä sekä ympärivuotisessa ja osa-aikaisessa asumisessa. Saaristopolitiikan tuen avulla on tähän mennessä onnistuttu sähköistämään suurimmat saaristoalueet, järjestämään lauttaliikennettä, yhteysaluksia, yksityisteitä ja maanteitä suurimmille saaristoalueille. Saaristopolitiikka on antanut saaristolle korotetun aluetukiaseman elinkeinoelämän kehityksen tukemiseksi. Saaristolisät turvaavat kuntien valtionosuuksissa peruspalvelujen tuotannon. Saaristoluonnon ja -maise-man suojelemiseksi ja kansalaisten virkistyskäyttöön on perustettu saaristo- ja vesistöalueille kansallispuistoja, suojelualueita sekä virkistysalueita. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2012, 10–11.)

Saaristoyhdyskuntien suorituskykyä ja liikenteen palvelutasoa heikentää vanhentunut saaristoliikenteen kalusto. Huonokuntoiset lautat ja yhteysalukset ovat turvallisuusriski. Saariston asukkaat saattavat joutua epätasa-arvoiseen asemaan Suomen muuhun väestöön verrattuna, johtuen tietoliikenneyhteyksien puutteesta. Olemassa olevat tietoliikenneyhteydet eivät ole tarpeeksi nopeita ja kohtuuhintaisia jotta asukkailla olisi mahdollisuus työkennellä kotonaan tai nauttia monipuolisista vapaa-ajan mahdollisuuksista. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2012, 13.)

Saaristoalueilla on kansallispuistoja, luonnonsuojelualueita, valtion retkeilyalueita, kalastustoimintaa sekä maataloustoimintaa. Saaristoalueiden toimintaa ohjaavat ELY-keskukset, Liikennevirasto, Rajavartiolaitos, Puolustusvoimat, Liikenneturvallisuusvirasto, Riista- ja kalataloudentutkimuslaitos sekä Museovirasto. Edellä mainittujen elinkeinojen tarjoamat palvelut joutuvat sopeutumaan yhä kehittyvään globaaliin ja kotimaiseen kilpailuun. Matkailun kehittyminen tarvitsee perinteisiä elinkeinoja, kuten kala- ja maataloutta jotka takaavat saaristoseudun asutuksen pysyvyyden. Liiallinen kilpailu ajaa elinkeinon harjoittajia muille pysyvämmille aloille ja perinteisen elinkeinon väheneminen aiheuttaa saaristokulttuurin kutistumisen. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2012, 14.)

Visit Finlandin hanke Merellinen saaristo tunnetuksi pyrkii auttamaan alueella toimivia yrityksiä verkostoitumaan ja kansainvälistymään. Alueen yritykset ovat pääsääntöisesti hyvin pieniä mikroyrityksiä, jotka tarvitsevat tukea yhteisen saaristobrändin kehittämiseksi sekä yhteistyöverkoston rakentamiseksi. (Visit Finland 2017.) Espoon rannikkoalueella ja saaristossa on joitakin ohjelmapalveluyrityksiä, ravintoloita, kahviloita jotka ovat pieniä ja toimivat hyvin itsenäisesti. Rantaraitin varrella toimivat yritykset hyötyisivät verkostoitumisesta ja yhteistyöstä merkittävästi. Mikäli yritykset saisivat enemmän kansainvälistä näkyvyyttä hyötyisi alue samalla saamalla kansainvälisiä vierailijoita ja huomiota. Rantaraitin ja Espoon saariston alueella tulisi panostaa ympärivuotiseen toimintaan ja sen kehittämiseen sekä saavutettavuuteen ja sen parantamiseen. Viime vuotisten aikataulujen perusteella Espoon saaristossa kulkeva reittivene liikennöi pisimmillään toukokuusta syyskuuhun tiistaista sunnuntaihin. (Visit Espoo 2017.)

4 Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen toteutus

Tieteellisellä tutkimuksella pyritään ymmärtämään kyseessä olevaa ilmiötä ja saamaan aikaan kehitystä. Tieteellistä tutkimusta varten tarvitaan aineistoa, johon tutkimustulos perustuu. Aineisto voi olla aikaisemmin tutkittua tietoa tai juuri kyseistä tutkimusta varten hankittua materiaalia. Keräystä aineistosta saadun tiedon pohjalta saadaan tutkimusongelma sekä tutkimuskysymykset. Tietoa eli aineistoa voidaan kerätä erilaisilla menetelmillä. Tutkimusote määrittää aineistonkeruumenetelmän, joka jaetaan laadulliseen ja määrälliseen tutkimukseen. Laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus on tutkimusote, joka pyrkii ymmärtämään ilmiötä. Pääsääntönä pidetään sitä, että mitä tuntemattomampi ja mitä vähemmän ilmiöstä tiedetään, sitä suuremmalla todennäköisyydellä paras tutkimusote on kvalitatiivinen. (Kananen 2015, 63–70.) Creswell (2007, 41) sanoo, että laadullisen tutkimuksen tekijän tulee sietää epävarmuutta, sitoutua kirjoittamisprosessiin, aineiston käsittelyyn sekä aineiston keruuseen.

Opinnäytetyön päätavoitteena on kartoittaa tutkimuksen avulla Espoon alueen asukkaiden mielipiteet siitä, miten aluetta voi kehittää. Kyselyn avulla kartoitettiin alueen kehitysideoita, ja mihin tällä hetkellä ollaan tyytyväisiä sekä mihin tulisi panostaa. Tutkimuksen johtajana toimii Espoon ja Kirkkonummen merellinen saaristo tunnetuksi -hanketta vetävä Vesa Gran. Hän toimii tämän opinnäytetyön toimeksiantajana.

Tutkimus valikoitui opinnäytetyön aiheeksi elokuussa 2016. Aihe muokkaantui syksyn aikana ja laajuuden vuoksi keskityttiin lopulta vain asukkaiden näkemyksiin. Yhdessä toimeksiantajan kanssa päädyttiin käyttämään Webropol-kyselyä, joka julkaistiin espoo.fi -sivustolla. Kyseinen internetsivusto on tarkoitettu Espoossa asuville ja siellä vieraileville. Kyselyssä olevia taulukoita ja niistä saatua tietoa analysoidaan opinnäytetyön loppuvaiheessa.

4.1 Tutkimusmenetelmä

Kysely laadittiin kvantitatiivisella eli määrällisellä tutkimusmenetelmällä. Tavoitteena oli saada mahdollisimman paljon vastaajia lyhyessä ajassa, johon kvantitatiivinen kysely soveltuu hyvin. Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä, jota voidaan kutsua määrälliseksi tai tilastolliseksi tutkimusmenetelmäksi, on useimmiten suurelle määrälle ihmisiä lähetettävä palautekysely, jonka kysymyksissä on yleensä vastausvaihtoehdot valmiiksi annettuina. (Heikkilä 2014, 16–19.) Kysely koostui 22 kysymyksestä, joista 20 oli monivalintakysymyksiä ja kaksi avoimia kysymyksiä (liite 2).

Käytimme monivalintakysymyksissä kysymystyyppinä Likertin asteikkoa, attribuuttimenetelmää, semanttista differentiaalia sekä mielipidekysymyksiä. Attribuuttimenetelmässä ominaisuudet kytketään erilaisiin tuotteisiin. Nominaaliasteikko edustaa attribuuttimenetelmää. Semanttisessa differentiaalimenetelmässä käytetään vastakkaisia adjektiivipareja. (Kananen 2011, 30–35.) Mielipidekysymyksissä selvitetään vastaajien kantaa erilaisiin väitteisiin. Vastaaja valitsee yhden omaa mielipidettä parhaiten kuvaavan vaihtoehdon, joita voi olla 4–7. (Kananen 2015b, 240–241.) Likertin asteikkoa käytetään mielipideväittämissä ja siihen sisältyy 4 tai enemmän vastausvaihtoehtoa. Toisessa ääripäässä vastausvaihtoehdoissa on usein täysin eri mieltä, ja toisessa ääripäässä taas täysin samaa mieltä. (Heikkilä 2014, 51.)

Vastausvaihtoehdot olivat neljäportaiset ja jätimme ”en osaa sanoa” -vaihtoehdon tarkoituksella pois, jotta saisimme mahdollisimman paljon vastauksia. Kyselyn ollessa suunnattu alueella asuville, ei kyseistä vaihtoehtoa tarvinnut. Yksi oli vaihtoehdoista paras ja neljä huonoin. Monivalintakysymykset olivat pakollisia, paitsi kysymys numero kuusi. Jos vastaaja ei ollut vierailut alueemme kohteissa, pystyi hän jättämään kysymyksen numero kuusi väliin. Vastaamatta jättäneitä kysymykseen kuusi oli vain 20. Molemmat avoimet kysymykset olivat vapaaehtoisia.

Pääosa kyselyn kysymyksistä koostui suljetuista eli strukturoiduista kysymyksistä. Niissä oli valmiit vastausvaihtoehdot ja vastaaja rastitti itselleen sopivimman vaihtoehdon. Suljetuihin kysymyksiin on helpompi ja nopeampi vastata kuin avoimiin kysymyksiin. Hyvin muotoillut suljetut kysymykset antavat parhaimmassa tapauksessa paljon hyödyksi käytettävää tietoa. Kyselylomakkeen avoimissa kysymyksissä oli tavoitteena ohjata kyselyyn osallistujaa kertomaan mielipiteitään kehitettävästä alueesta. Kyseisessä lomakkeessa pyrittiin ohjaamaan kysymysten asettelulla vastaajia miettimään kohta kohdalta aihetta syvemmin. Kysely alkoi taustatiedoilla, jatkui tarkempiin kysymyksiin Espoosta alueena ja päättyi avoimiin kysymyksiin. Tavoitteena oli saada vastaajat pohtimaan kokonaisuutena Espoon aluekehitystä ja saada lopuksi monipuolisia vastauksia avoimiin kysymyksiin kehitysehdotuksina ja parannusideoina. Avoimista kysymyksistä saa monipuolisesti erilaisia vastauksia ja niitä pidetään arvokkaina varsinkin kehitystutkimuksen työkaluna. Avointen kysymysten analysointi on kuitenkin työlästä ja automatisointi on vaikeaa. Analysointi on ainoa keino avointen kysymysten läpikäymiseen, erilaisten apuohjelmien avulla vastauksia voidaan koota esimerkiksi sanapilveksi joka näyttää eniten käytetyt sanat. Sanapilvi ei silti kerro onko useimmiten käytössä olleet sanat merkitykseltään positiivisia vai negatiivisia. (Korkiakoski & Löytänä 2014, 153.)

Kysely julkaistiin espoo.fi-sivustolla saatekirjeen kera (liite 1). Saatekirjeessä selvitetään tutkimuksen taustaa kyselyyn vastaajalle ennen varsinaista kyselylomaketta. Saatteessa ilmoitetaan tutkimuksen tekijät ja toimeksiantajat, tutkimuksen tavoite, tutkimustietojen käyttötapa sekä vastaajien valitsemistapa. Saatteesta tulee käydä ilmi mihin mennessä kyselyyn täytyy vastata, miten lomake palautetaan, luottamuksellisuuden osoitus vastauksia ja vastaajia kohtaan, kiitos vastauksista sekä mahdollinen allekirjoitus tutkijalta. Onnistunut saatekirje on mahdollisimman lyhyt ja ytimekäs, mieluiten alle sivun mittainen. Saatekirje saattaa vaikuttaa ratkaisevasti siihen, vastataanko kyselyyn. (Heikkilä 2014, 59.)

4.2 Tutkimuksen laatiminen ja toteutus

Kyselylomake tutkimusta varten tehtiin Webropol-ohjelmalla. Webropol on ohjelma verkkokyselytutkimuksien tekemiseen ja analysointiin. Webropol-ohjelmalla 70000 käyttäjää kerää vuosittain palautetta 30 miljoonalta ihmiseltä. (Webropol 2017.) Kyselyn kysymykset laadittiin tietoperustan pohjalta sekä toimeksiantajan toiveiden mukaisesti. Opinnäytetyön tietoperustan valmistuessa aloitettiin kyselylomakkeen kysymysten muotoileminen.

Kyselylomaketta korjattiin testaamisen jälkeen testaajilta saadun palautteen mukaisesti. Testaajilta saatiin palautetta esimerkiksi siitä, että vastaaja ei ollut varma mihin kysymykseen on pakollista vastata, joistain kysymyksistä puuttui vaihtoehto ”en ole vierailut”, kaikki kysymykset eivät olleet yksiselitteisiä ja jotkin vastausvaihtoehdot kaipasivat selittämistä. Tarkempaa kysymyskohtaista palautetta saatiin esimerkiksi kysymyksestä 12, testaaja mietti mitä voi vastata, jos käy kesäisin uimarannalla viikoittain ja talvisin ei lainkaan. Palautteen perusteella kysymyksen asettelu korjattiin sellaiseksi, että mihin tahansa vuodenaikaan uimarannalla vieraileva pystyi vastaamaan kysymykseen. Kysymysten määrä pyrittiin pitämään kohtuullisena, jotta kyselyyn vastaaminen veisi alle 10 minuuttia. Kyselylomakkeessa käytettiin kysymysten teemoittelua, perustuen opinnäytetyön tietoperustaan. Teemoina olivat aluekehitys, palvelut Espoossa ja Espoo tulevaisuudessa. Tutkimukseen vastattiin anonyymina, koska vastaajan henkilöllisyyden selvittäminen ei ollut tärkeää ja se ei vaikuttanut tutkimukseen. Anonyymina vastaamisen etuna voi olla vastausprosentin suurempi määrä.

Verkkokyselyissä on omat haasteensa. Mikäli tutkimusryhmä ei vastaa kohderyhmää, ovat tutkimustulokset tilastollisesti vääristyneitä ja epäluotettavia. Ainoastaan internetissä julkaistava kysely ei tavoita kaikkia kohderyhmään kuuluvia henkilöitä, kuten niitä, joilla ei ole pääsyä internettiin. Verkkoyhteydet ja palvelimet eivät aina toimi hyvin ja ongelmatilanteissa vastaajan kysely saattaa keskeytyä. Hyviä puolia verkkokyselyssä ovat aineiston-

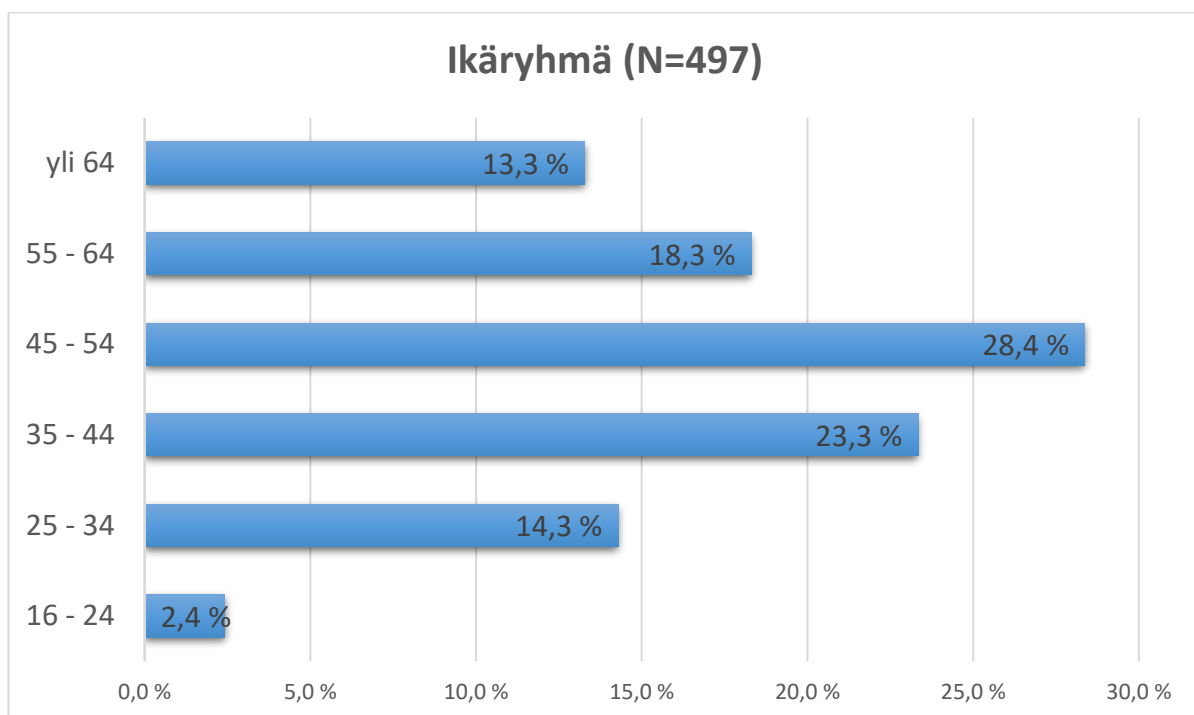
keruun nopeus, kyselyn toteuttaminen on yksinkertaistunut kirjepostiin verrattuna ja vastaukset ovat saatavilla lähes reaaliajassa. Mikäli kysely lähetetään sähköpostitse, voidaan vastaajat segmentoida tarkasti etukäteen taustatietojen perusteella. (Kananen 2015b, 211–216.)

Kysely julkaistiin espoo.fi-internetsivun etusivulla (liite 1) 31.1.2017 ja kysely näkyi sivuston etusivulla kolme päivää (liite 2), jonka jälkeen se oli löydettävissä sivuston hausta. Visit Espoo jakoi kyselyä Facebook-sivullaan ja vastaajien kesken arvottiin 50 euron arvoisen lahjakortti uuteen Nokkalan Majakka -rantakahvilaan, mikä osaltaan varmasti lisäsi vastaajamäärää. Kysely suljettiin 19.2.2017, jonka jälkeen alkoi vastausten analysointi ja läpikäynti. Webropol-ohjelma tarjoaa vastauksista taulukot, joita käytettiin tutkimustulosten analysointiin. Vastausten läpikäymiseen, analysoimiseen ja visualisoimiseen käytettiin Excel- ja Tagulohjelmaa. Excelillä luotiin kuviot vastausten perusteella. Tagulia käytettiin avointen kysymysten usein toistuvien sanojen perusteella muodostettaviin sanapilviin.

Tietoperustan ja vastausten läpikäynnin jälkeen, vastaukset analysointiin ristiintaulukoinnin avulla. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa on useimmiten pääongelma ja alaongelmat. Tutkimuksella pyritään selvittämään näiden välisiä riippuvuussuhteita. Riippuvuussuhteiden löytyttyä, on mahdollista löytää ratkaisu ongelmiin. (Kananen 2011, 77.) Ristiintaulukoinnilla tutkitaan kahden muuttujan välistä yhteyttä, kun toinen muuttujista on riveillä ja toinen sarakkeilla. Menetelmä on havainnollinen ja jos arvoluokkia ei ole paljon, se ei aseta ehtoja muuttujien mittaamiselle. (Heikkilä 2014, 174–175.)

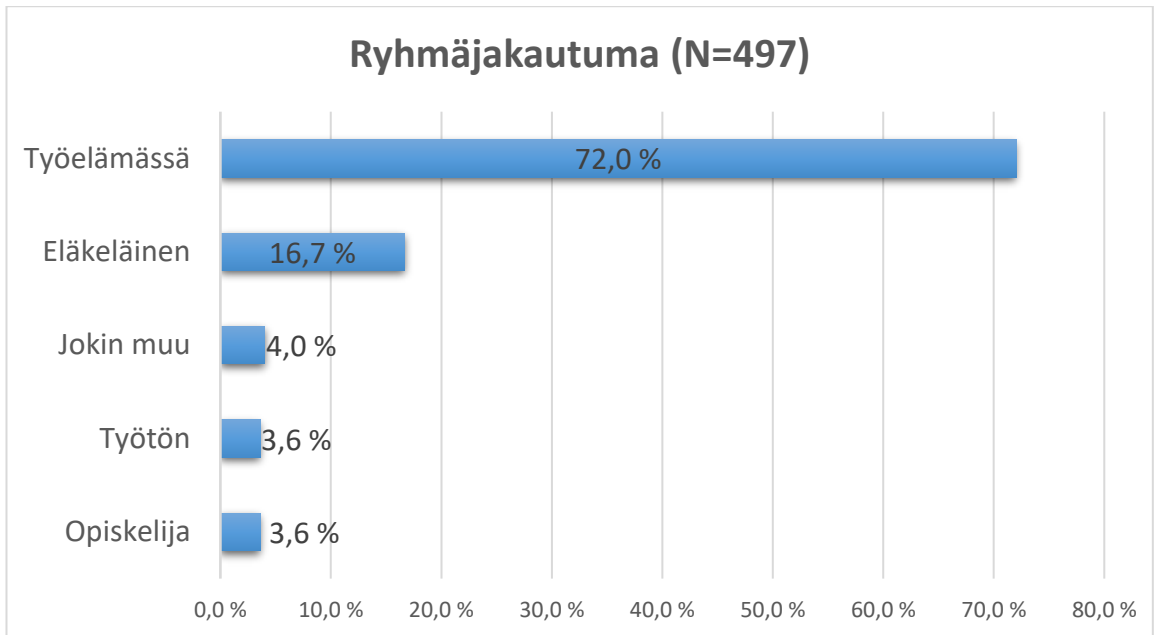
5 Tutkimuksen tulokset

Kyselyyn osallistui kolmen viikon aikana yhteensä 497 vastaajaa. Tavoitteena oli saada vähintään 100 vastausta, joten kyselyn vastausmäärä oli odotettua paljon korkeampi. Vastaajista 27,2 % oli miehiä ja 72,8 % naisia. Kuvion 5 perusteella eniten vastaajia oli ikäryhmässä 45–54 -vuotiaat ja heidän osuutensa vastaajista oli 28,4 %. Seuraavaksi suurin ikäryhmä oli 35–44 -vuotiaat ja heitä oli 23,3 % vastaajista. Kolmanneksi eniten vastaajia oli ikäryhmässä 55–64 -vuotiaat ja heitä oli yhteensä 18,3 %. Seuraava ikäryhmä oli 25–34 -vuotiaat joita oli 14,3 %. Toiseksi pienin vastaajamäärä oli ikäryhmässä yli 64 -vuotiaat joita oli 13,3 %.

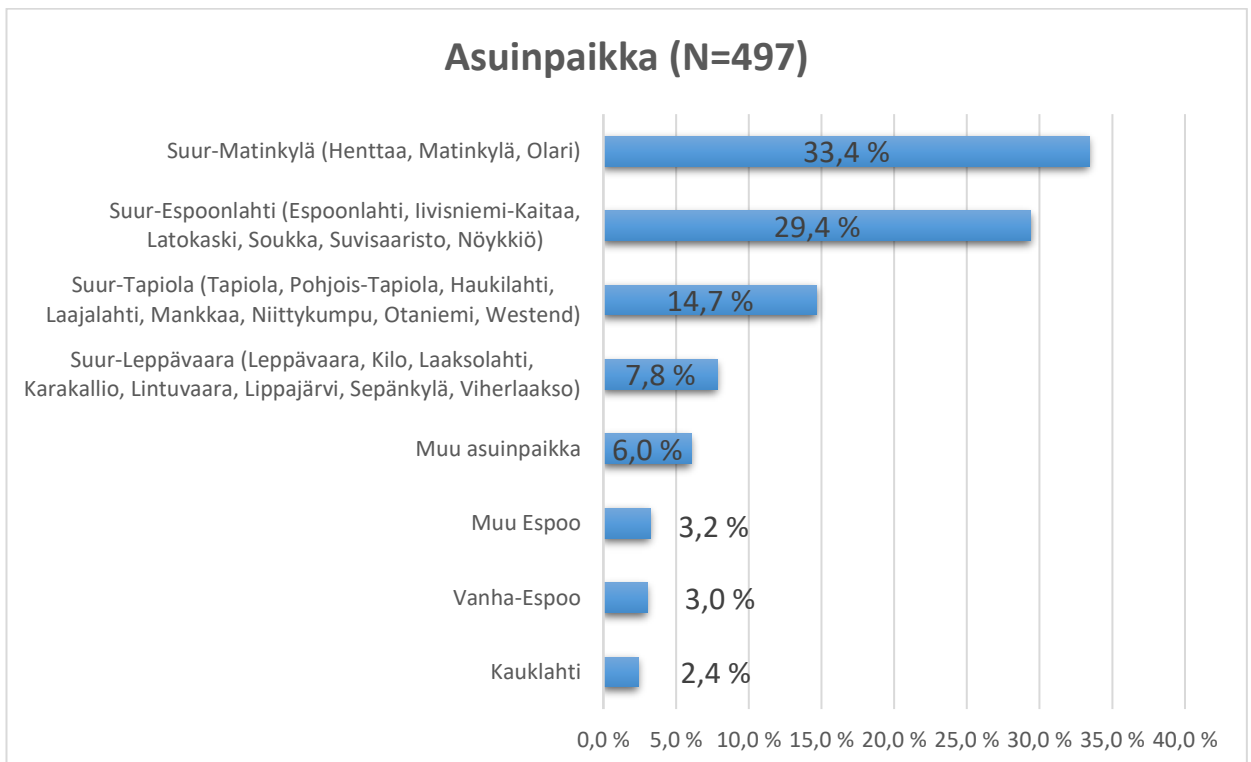
Kuvio 5. Kyselyyn vastanneiden ikäryhmäjakauma

Vastaajista selkeästi suurin osa, 72 % (kuvio 6), oli työelämässä. Eläkeläisten osuus vastaajista oli 16,7 %. Vastaajia, jotka vastasivat kuuluvansa johonkin muuhun ryhmään, oli 4 %. Työttömien ja opiskelijoiden määrä vastaajista oli molemmista 3,6 %.

Kuvio 6. Ryhmäjakautuma

Kyselyyn vastanneista yksi kolmasosa (kuvio 7) asui Suur-Matinkylän alueella, vastaajamäärä oli 33,4 %. Seuraavaksi suurin vastaajamäärä asui Suur-Espoonlahdessa, 29,4 %. Kolmanneksi eniten vastauksia tuli asukkailta Suur-Tapiolasta, yhteensä 14,7 %. 7,8 % vastaajista asui Suur-Leppävaaran alueella.

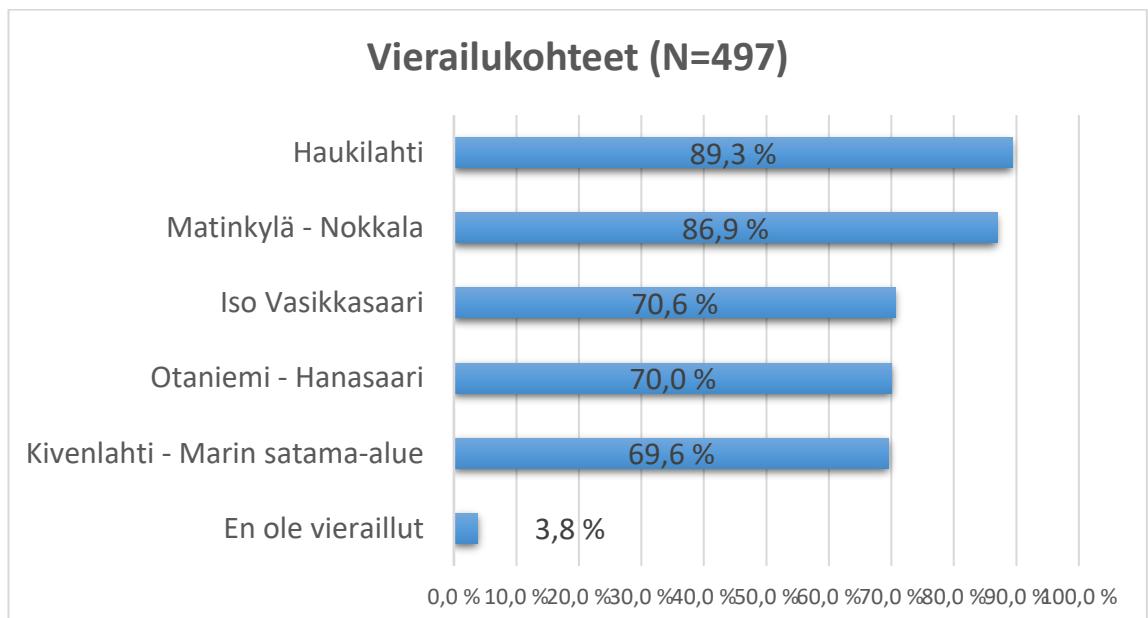

Kuvio 7. Asuinpaikka

Espoon ulkopuolisia vastaajia jotka vastasivat ”muu asuinpaikka” oli yhteensä 6 %. Vähiten vastaajia oli alueilta ”muu Espoo” 3,2 %, ”Vanha-Espoo” 3 % sekä ”Kauklahti” 2,4 %. Suur-Matinkylä, Suur-Espoonlahti ja Suur-Tapiola sijaitsevat rantaraitin ja Länsimetron vaikutusalueella.

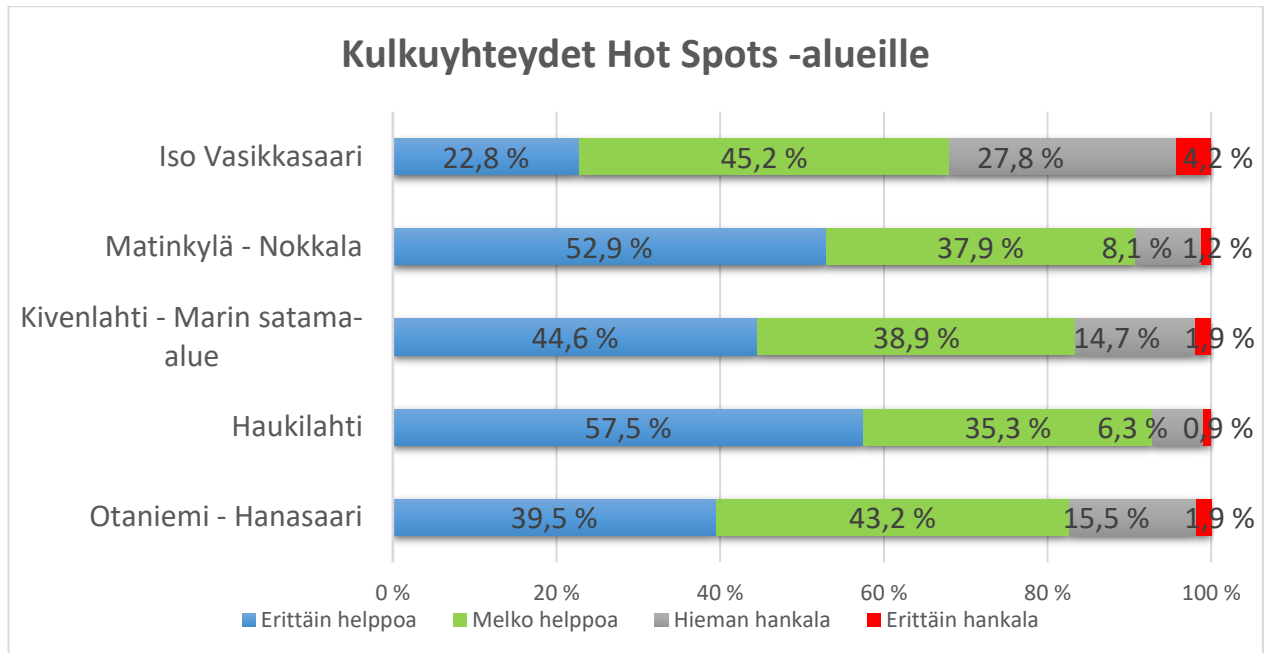
5.1 Aluekehitys

Ensimmäinen teema kyselyssä oli aluekehitys. Teemaan liittyi yhteensä 6 kysymystä. Kyselyn perusteella Haukilahtessa vierailleita oli eniten, vastanneista vierailijoita oli 89,3 %. Toiseksi eniten vierailtu kohde oli Matinkylä – Nokkala, vastanneista vierailijoita oli 86,9 %. Iso Vasikkasaari, Otaniemi – Hanasaari sekä Kivenlahti – Marin satama-alue saivat kaksi kolmannesosaa vierailijamäärästä. Isossa Vasikkasaarella vastanneista vierailijoita oli 70,6 %, Otaniemi – Hanasaarella 70 % ja Kivenlahdessa – Marin satama-alue 69,6 %, kuten kuviosta 8 voidaan todeta.

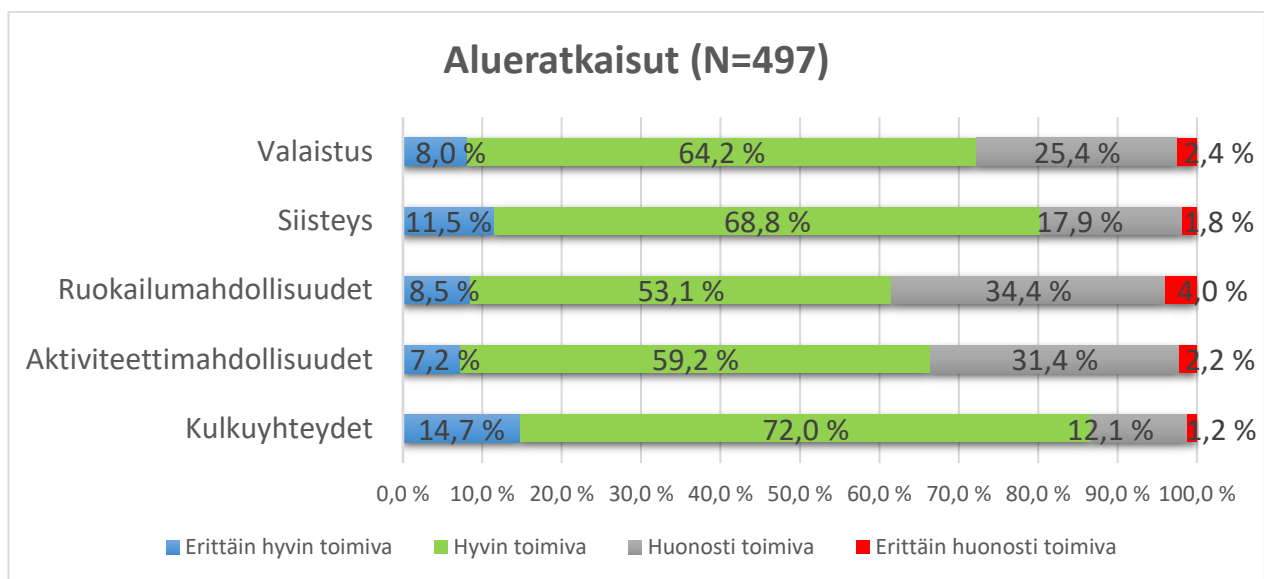
Kuvio 8. Hot Spots -vierailukohteet

Kysymys ”Millaiseksi koit kulkuyhteydet kyseisille alueille?” ei ollut pakollinen. Kyselyn perusteella niistä jotka vastasivat kyseiseen kysymykseen (kuvio 9), kulkuyhteydet Haukilahteen ja Matinkylä – Nokkalaan olivat vastaajien mielestä pääsääntöisesti erittäin helpot tai melko helpot. Vastaajista 83,1 % oli sitä mieltä, että Haukilahteen oli erittäin helpot tai melko helpot kulkuyhteydet. 79,1 % vastaajista oli sitä mieltä, että Matinkylä - Nokkalaan oli erittäin helpot tai melko helpot kulkuyhteydet. Vastausten perusteella kulkuyhteydet Iso Vasikkasaareen olivat hieman hankalat tai erittäin hankalat ja saivat eniten näitä vastauksia, 32 %. Vastaajat olivat sitä mieltä, että alueille Otaniemi – Hanasaari (82,7 %) ja Kivenlahti – Marin satama-alue (83,4 %) oli suhteellisen helpot kulkuyhteydet.

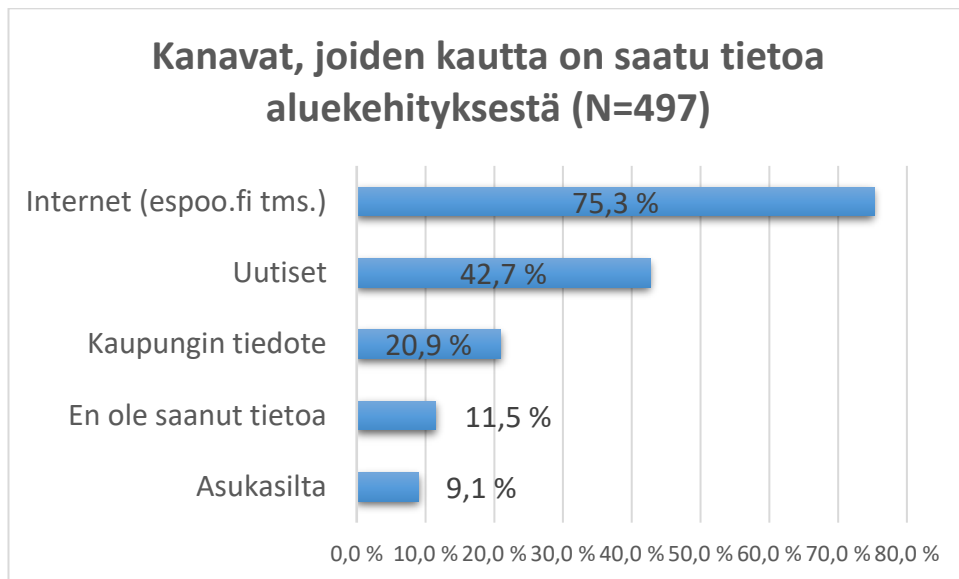
Kuvio 9. Kulkuyhteydet Hot Spots -alueille. Iso vasikkasaari (N=378), Matinkylä – Nokkala (N=433), Kivenlahti – Marin satama-alue (=368), Haukilahti (N=445), Otaniemi – Hanasaari (N=375)

Kuvion 10 mukaisesti, vastaajien mielestä alueratkaisuista kulkuyhteydet olivat pääsääntöisesti erittäin hyvin toimivia Hot Spots -alueilla. Kulkuyhteydet saivat eniten 'erittäin hyvin toimiva' -vastauksia sekä 'hyvin toimiva' -vastauksia, yhteensä vastausten osuus näissä oli 86,7 %. Vastausten perusteella ruokailumahdollisuudet ja aktiviteettimahdollisuudet saivat eniten 'huonosti toimiva' ja 'erittäin huonosti toimiva' -vastauksia, yhteensä vastausten osuus näissä oli ruokailumahdollisuuksien osuudelta 38,4 % ja aktiviteettimahdollisuuksien osalta 33,6 %.

Kuvio 10. Alueratkaisujen toimivuus

Vastaajat olivat pääsääntöisesti melko kiinnostuneita tai erittäin kiinnostuneita vaikuttamaan Espoon aluekehitykseen. Melko kiinnostuneita oli 52,1 % ja erittäin kiinnostuneita oli 32,4 % vastanneista. Vain 1 % vastanneista ei ollut lainkaan kiinnostunut vaikuttamaan Espoon aluekehitykseen.

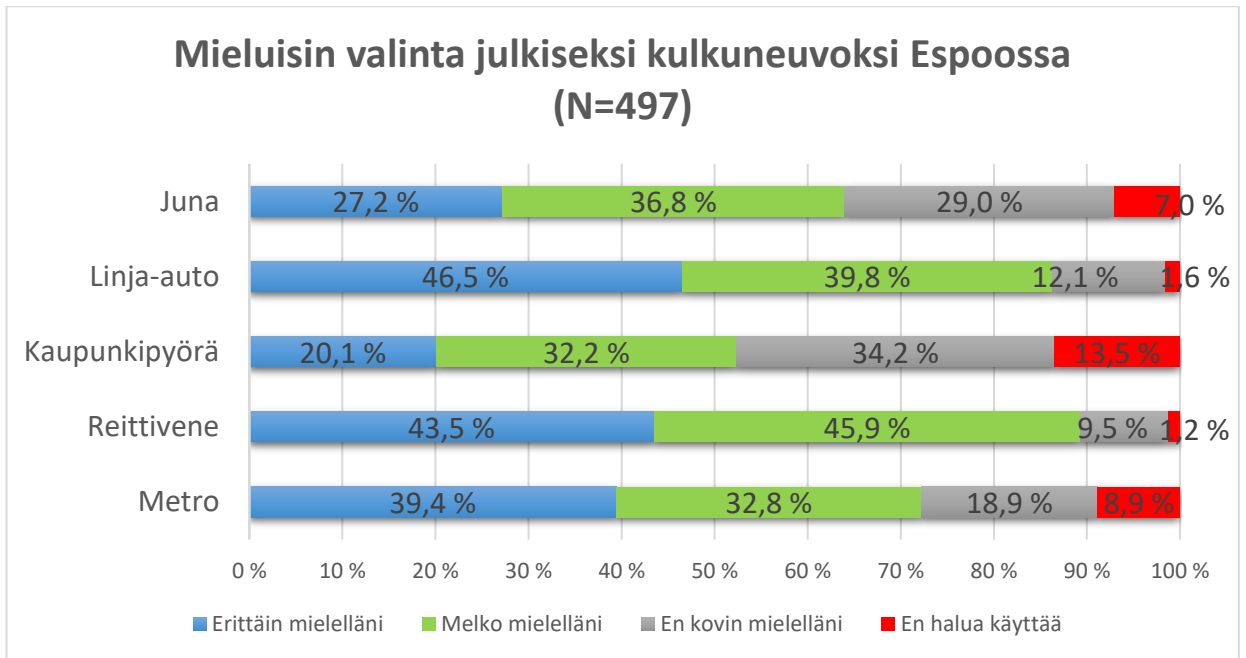
Kuvio 11. Aluekehityksestä on saatu tietoa eri kanavien kautta

Kuvio 11 havainnollistaa, että kyselyn perusteella vastaajat ovat saaneet eniten tietoa Espoon aluekehityksestä internetin (espoo.fi tms.) kautta. Vastaajista 75,3 % oli saanut tietoa tämän kanavan kautta. Kyselyyn vastanneista 11,5 % ei ollut saanut tietoa Espoon aluekehityksestä.

Vastaajista puolet (49,9 %) suosittelisi todennäköisesti Espoota matkailukohteena. Lähes yksi kolmasosa (27,6 %) suosittelisi Espoota erittäin todennäköisesti matkailukohteena. Vastaajista 1,2 % ei suosittelisi Espoota ollenkaan matkailukohteena.

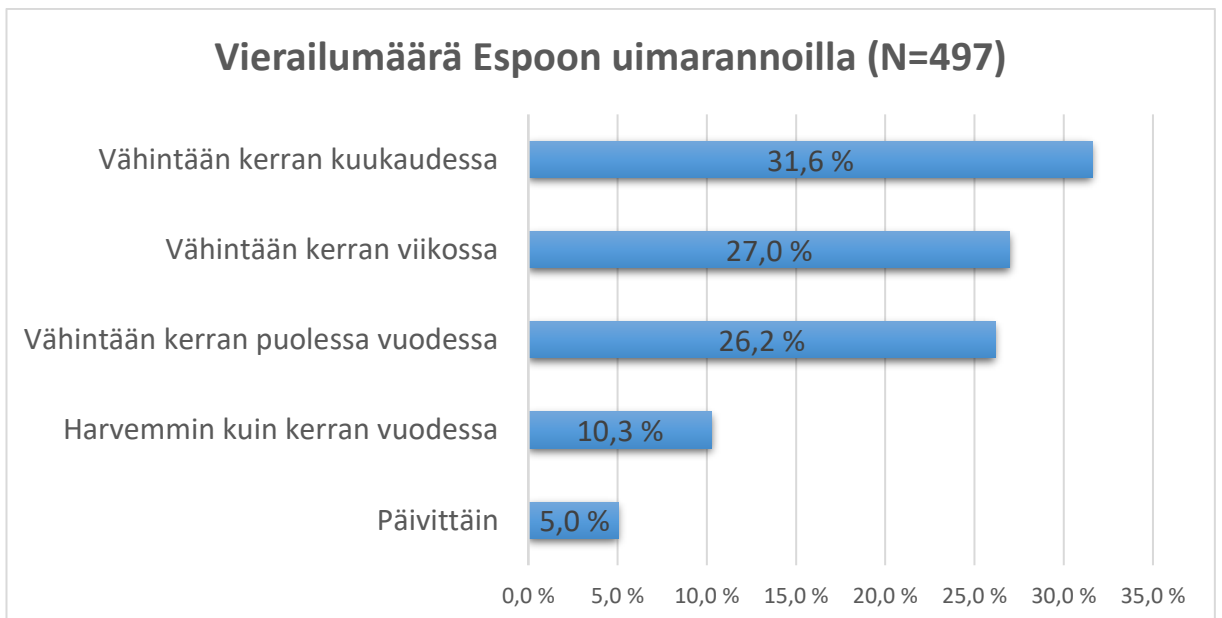
5.2 Palvelut

Kyselyn toinen teema käsitteli palveluita Espoossa. Julkisista kulkuneuvoista (kuvio 12) mieluisin vaihtoehto kyselyyn vastanneille oli reittivene (89,3 %) ja linja-auto (86,3 %). Niitä käytettäisiin erittäin mielellään tai melko mielellään. Puolet (47,7 %) vastaajista ei käyttäisi kaupunkipyörää kovin mielellään tai ollenkaan. Kuvion 12 perusteella voidaan päätellä, että toinen ei niin suosittu julkinen kulkuneuvo espoolaisten keskuudessa oli juna, joka sai 'en kovin mielellään' tai 'en ollenkaan' -vastauksia yhteensä 36,6 %.

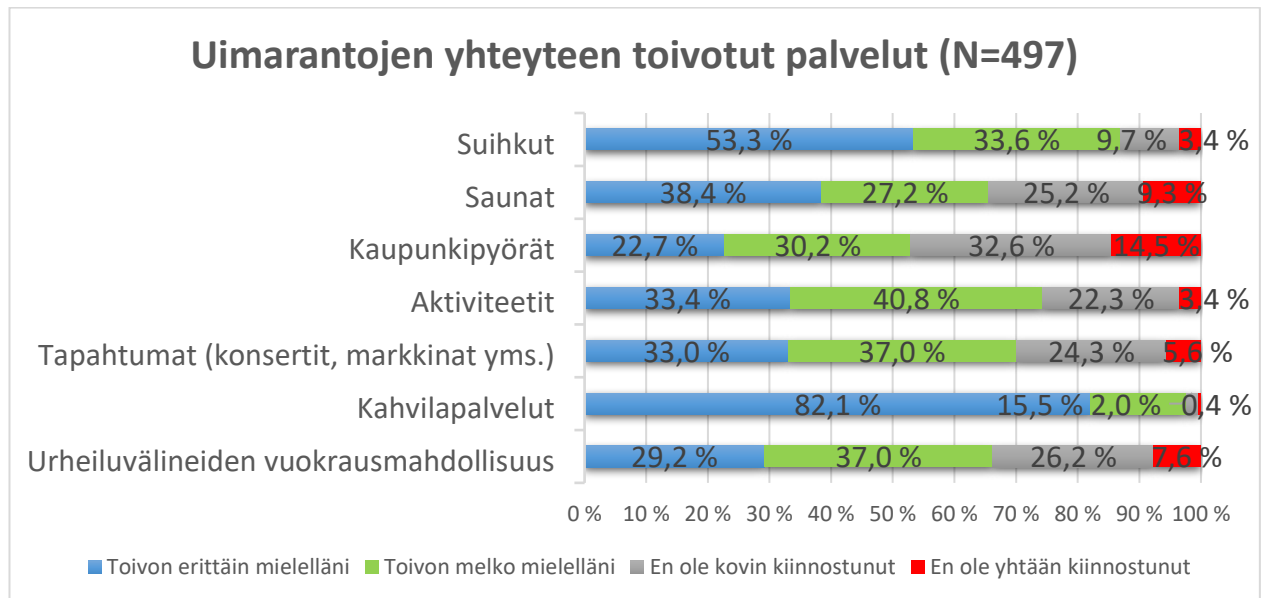
Kuvio 12. Mieluisen valinta julkiseksi kulkuneuvoksi Espoossa

Kysymykset ”Kuinka usein vieraillet Espoossa sijaitsevilla uimarannoilla” ja ”Mitä palveluita toivot uimarantojen yhteyteen?” tarkoittivat uimarantojen ympärivuotista käyttöä. Vastauksen perusteella yksi kolmasosa vastaajista vierailee Espoossa sijaitsevilla uimarannoilla vähintään kerran kuukaudessa (31,6 %). Vähintään kerran viikossa (27 %) tai vähintään kerran puolessa vuodessa (26,2 %) vierailevien määrä vastaajista on lähes sama. Päivittäin vierailevien osuus vastaajista oli pienin, 5 % (kuvio 13).

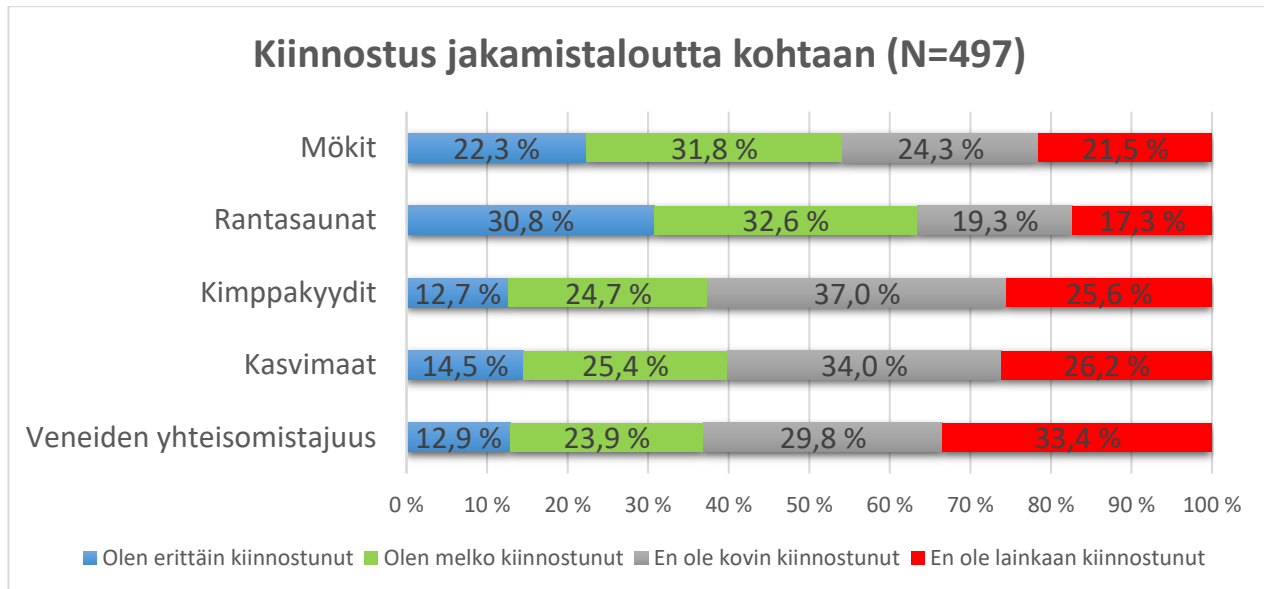
Kuvio 13. Vierailumäärä Espoon uimarannoilla

Kuvio 14 osoittaa, että kahvilapalveluita toivottiin eniten uimarantojen yhteyteen vastaajien kesken. Muihin palveluihin verrattuna kahvilapalvelut saivat kaksinkertaisesti (82,1 %) 'toivon erittäin mielelläni' -vastauksia. Toiseksi eniten vastausten perusteella palveluista toivottiin suihkuja, erittäin mielellään sai 53,3 % vastauksista. Kaupunkipyöriä toivottiin uimarantojen yhteyteen vähiten, vastaajista yhteensä 47,1 % ei ollut kovin kiinnostunut tai ei ollut yhtään kiinnostunut niistä.

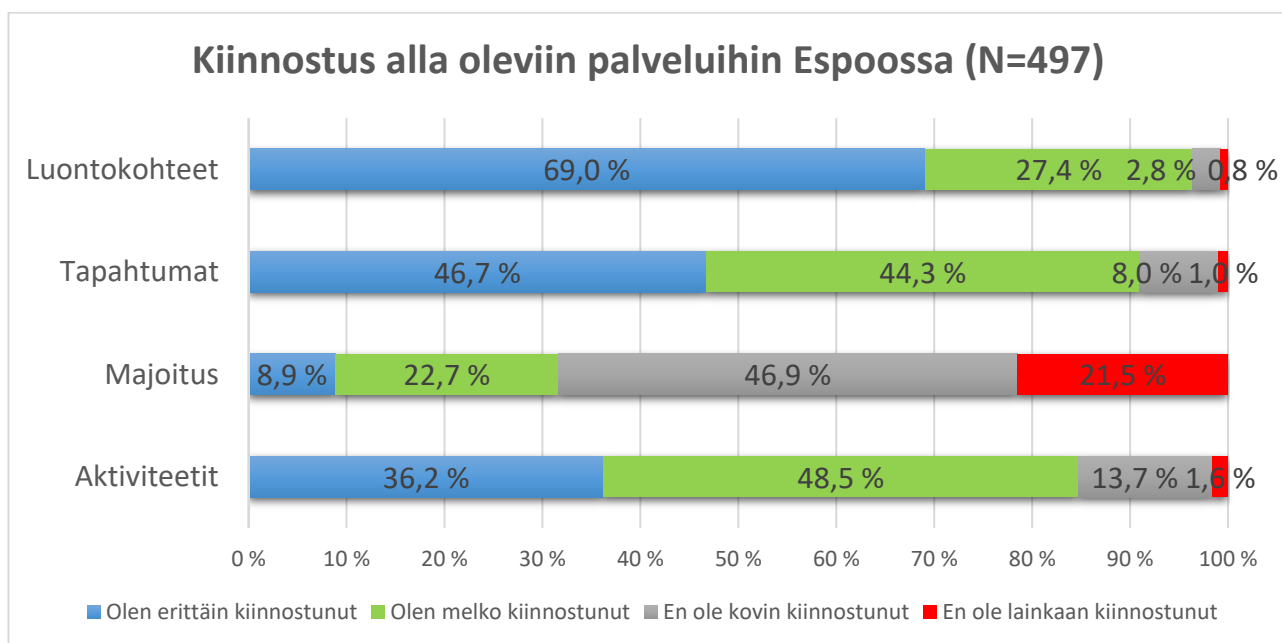
Kuvio 14. Uimarantojen yhteyteen toivotut palvelut

Jakamistaloutta koskien vastaajat olivat eniten kiinnostuneita rantasaunoista sekä mökeistä (kuvio 15). Rantasaunoista erittäin kiinnostuneita oli 30,8 % vastaajista ja mökeistä 22,3 % vastaajista. Vähiten jakamistalous kiinnostaa kimppakyytien sekä veneiden yhteisomistajuuden osalta. Kimppakyytejä koskien ei kovinkaan kiinnostuneita tai ei lainkaan kiinnostuneita oli vastausten perusteella yhteensä 62,6 %. Veneiden yhteisomistajuutta koskien ei kovinkaan kiinnostuneita tai ei lainkaan kiinnostuneita oli vastausten perusteella yhteensä 63,2 %.

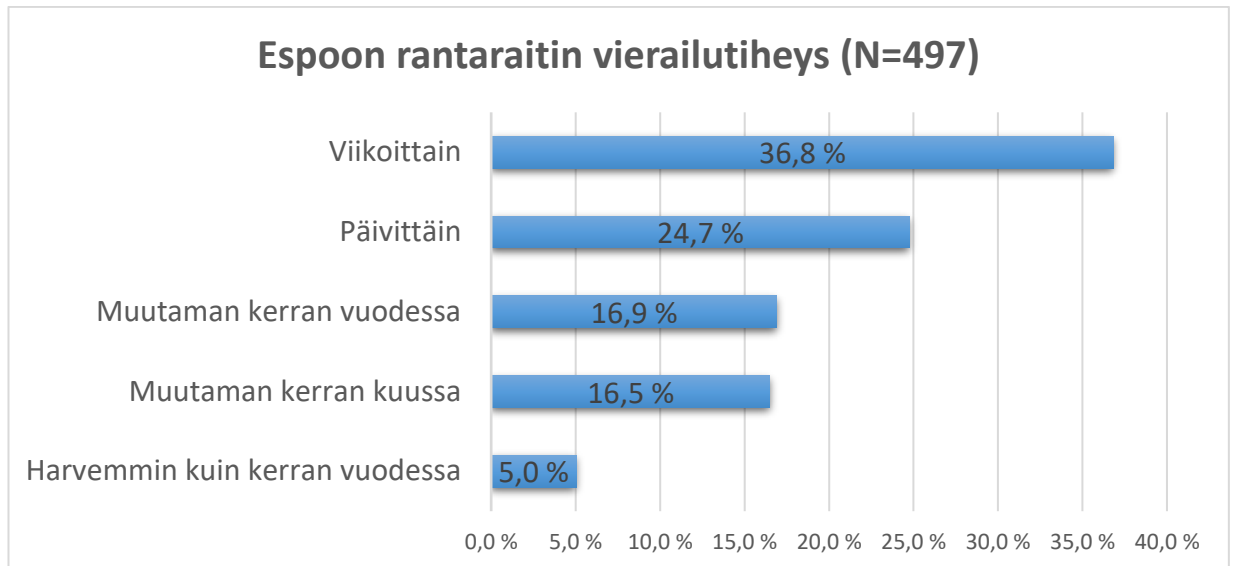
Kuvio 15. Kiinnostus jakamistaloutta kohtaan

Vastausten perusteella eniten Espoossa kiinnostaa luontokohteet, jotka saivat 'erittäin kiinnostunut' -vastauksia yhteensä 69 %. Viitaten kuvioon 16, toiseksi eniten kiinnostuneita oltiin tapahtumista (46,7 %) ja aktiviteeteista (36,2 %). Vähiten kiinnostusta herätti majoitus (8,9 %).

Kuvio 16. Kiinnostus Espoon alueen palveluihin

Rantaraitilla vierailee kyselyn perusteella vastaajista viikoittain 36,8 % (kuvio 17). Päivittäin vierailevien osuus oli 24,7 %. Muutaman kerran kuussa (16,5 %) tai muutaman kerran vuodessa (16,9 %) vierailevien osuus oli hyvin lähellä toisiaan. Harvemmin kuin kerran vuodessa vierailevien osuus vastaajista oli 5 %.

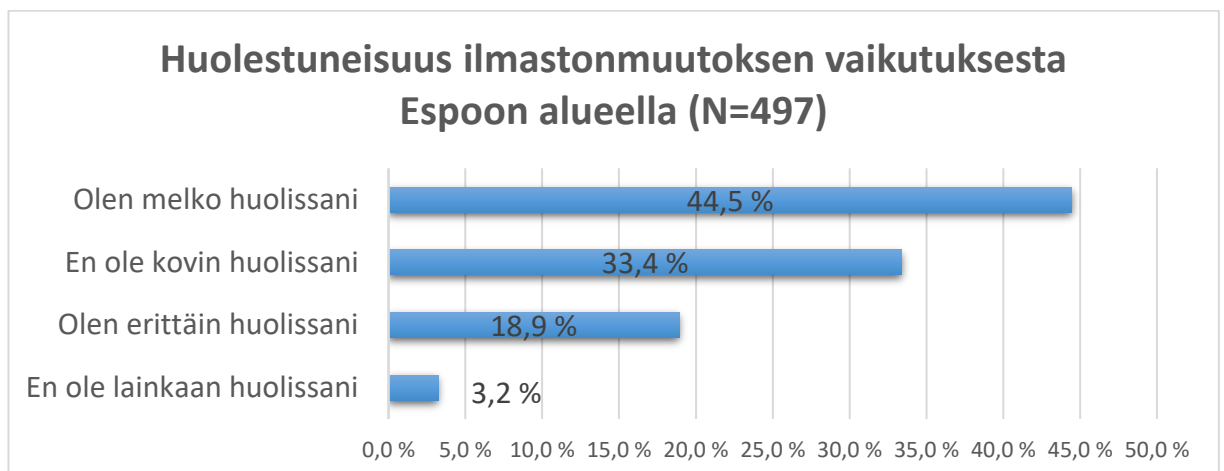

Kuvio 17. Espoon rantaraitin vierailutiheys

Suurin osa vastaajista piti Espoon rantaraittia erittäin houkuttelevana tai melko houkuttelevana käyntikohteena. Vastaajista puolet (50,1 %) piti Espoon rantaraittia erittäin houkuttelevana ja 43,7 % melko houkuttelevana käyntikohteena. Yhteensä 6,2 % vastaajista ei pitänyt rantaraittia kovin houkuttelevana tai yhtään houkuttelevana käyntikohteena.

5.3 Espoo tulevaisuudessa

Vastaajista lähes puolet (44,5 %) oli melko huolissaan ilmastonmuutoksen vaikutuksista Espoon alueella, havainnollistaa kuvio 18. Yksi kolmas osa (33,4 %) vastaajista ei ollut kovin huolissaan ilmastonmuutoksen vaikutuksista. Erittäin huolissaan ilmastonmuutoksen vaikutuksista Espoon alueella oli 18,9 % vastaajista. Vastaajista 3,2 % ei ollut lainkaan huolissaan ilmastonmuutoksen vaikutuksista Espoon alueella.

Kuvio 18. Huolestuneisuus ilmastonmuutoksen vaikutuksesta Espoon alueella

Lähes puolet vastaajista (48,3 %) määritteli Espoon julkisen liikenteen käyttäjämäärän sopivaksi. Yksi kolmasosa vastaajista (33 %) koki käyttäjämäärän melko suureksi. 13,7 % kyselyyn vastanneista koki julkisen liikenteen käyttäjämäärän Espoossa vähäiseksi ja 5 % liian suureksi.

Länsimetron vaikutus kulkemisessa jakoi tasaisesti mielipiteitä. Vastaajista 19,3 % koki länsimetron vaikutuksen hyvin helpottavaksi. Vastaajista 19,5 % koki länsimetron vaikutuksen erittäin hankalaksi.

5.4 Avoimet kysymykset

Monivalintakysymysten jälkeen vastaajilla oli mahdollisuus vastata avoimiin kysymyksiin. Avoimet kysymykset eivät olleet pakollisia, toisin kuin suurin osa monivalintakysymyksistä. Avoimissa kysymyksissä oli mahdollisuus kertoa mihin oli jo tyytyväinen opinnäytetyön käsittelemillä alueilla sekä kertoa parannusehdotuksia alueen kehittämiseksi tulevaisuudessa.

5.4.1 Tämänhetkinen tyytyväisyys Hot Spots -alueisiin

Ensimmäiseen avoimeen kysymykseen 'Mihin olet tyytyväinen kyseisillä alueilla' vastasi 311 kyselyyn osallistujista (liite 3). Teimme Tagulin avulla sanapilven, joka näkyy kuviossa 19. Kuva näyttää vastauksissa eniten käytetyt sanat. Mitä useammin sanaa on käytetty, sitä suuremmalla fontilla se kuvassa näkyy.

Kuvio 19. Kysymyksen 21. sanapilvi eniten käytetyistä sanoista

Sanapilven perusteella vastaajat olivat kyseisillä alueilla tyytyväisimpiä rantaraittiin, luontoon, rantoihin, mereen, kahviloihin, ympäristöön ja ulkoilumahdollisuuksiin. Rantaraitti oli useimmiten mainittu sana. Avointen vastausten perusteella kyselyyn osallistujat arvostivat

rantaraitin soveltuvuutta virkistyskäyttöön. Monille rantaraitti toimii säännöllisenä ulkoilu-kohteena ja siellä kävellään sekä pyöräillään mielellään. Meren läheisyys ja luonnon monimuotoisuus tulivat positiivisina piirteinä esiin avoimissa vastauksissa. Vastaaajat arvostavat rantaraitissa sitä, ettei sitä ole rakennettu täyteen.

Tässä esimerkkeinä vastauksia avoimeen kysymykseen:

”Merellä läheisyyteen ja kauniiseen luontoon. Rantaraitti on loistava!”

”Rantaraitti on aivan mahtava lenkkimaasto, käytän useita kertoja viikossa. Siistiä, upea luonto, hyvin käyttäytyviä ihmisiä.”

”Hyvät pyöräilymahdollisuudet.”

”Rantaraitti on kaunis ja siisti ja kaikkien käytössä. Meren läheisyys on todella ihana ja aistittavissa.”

”Jäljellä olevaan luontoon!”

”Kaikilla on mahdollista päästä rannoille ja luontoon liikkumaan.”

”Merellä läheisyyteen, luontoon, julkiseen liikenteeseen, pyöräteihin, palveluihin yleensä ja alueen rauhallisuuteen.”

5.4.2 Aasukkaiden odotukset Hot Spots -alueiden kehityksestä

Toiseen avoimeen kysymykseen ”Millaisia parannusehdotuksia tai kehitysideoita suosittelet kyseisille alueille?” vastasi hieman enemmän kyselyyn osallistujista kuin ensimmäiseen kysymykseen, yhteensä 333 (liite 3). Kuvio 20 näyttää vastauksissa eniten käytetyt sanat. Mitä useammin sanaa on käytetty, sitä suuremmalla fontilla se kuviossa näkyy.

Kuvio 20. Kysymyksen 22. sanapilvi eniten käytetyistä sanoista

Vastaajat olivat todella aktiivisia ja heiltä löytyi paljon kehitysideoita sekä parannusehdotuksia. Suurimmat toiveet olivat parantaa kahvila- sekä ravintolapalveluita koko rantaraitin alueella. Lisäystä grillaus- ja piknikpaikkoihin sekä pöytiin toivottiin. Rantaraitin varrelle odotetaan lisää istumismahdollisuuksia ja erilaisia penkkejä, jotta voisi nauttia luonnosta ja meren läheisyydestä. Moni iäkkäämpi vastaaja toivoi penkkejä, jotta voisi välimatkoilla levähtää.

Rantaraitin yhteyteen toivottiin erilaisia saniteettitiloja. Mahdollisuus käyttää, joko bajamajoja tai esimerkiksi ravintoloiden saniteettitiloja riittäisi alkuun. Useat kerhot vaativat jäsenyyden, jotta heidän saniteettitiloja voitaisiin käyttää. Rannoille odotetaan suihkutiloja ja pukukoppeja, jotta viihtyvyys lisääntyisi. Erityisesti lapsiperheet tarvitsisi edellä mainittuja palveluja. Monet kehitysehdotuksista koskivat saunoja. Erityisesti avantouimisen mahdollistamiseksi toivottiin rantojen yhteyteen saunoja ja suihkutiloja.

Rantaraitin ja luonnon säilyttäminen nousi vastauksista usein esille. Monissa rantaraitin kohdissa on rakentaminen jäänyt kesken ja teollisuusjäte harmillisesti siivoamatta. Tämä aiheuttaa sotkuisuutta sekä vaaratilanteita alueen käyttäjille. Keskeneräisyys on vastaajien mielestä haitaksi rantaraitin potentiaalille ja käyttömahdollisuuksille.

Vastaajien kesken yhdeksi suurimmaksi toiveeksi ja kehitysideaksi nousi kahviloiden ja ravintoloiden palveluiden lisääminen. Käyttäjiä olisi, mutta palveluita ei. Samaan kategoriaan toivottiin kioskeja rannoille sekä päivittäistavarakauppoja rantaraitin varrelle. Vastaajat huomioivat, että nämä palvelut sekä alueiden käyttömäärän nousu lisäisi siivoustalkoiden tarpeita ja näitä ehdotettiin. Rantaraitin varrelle toivottiin jäteastioita, joiden tulisi olla niin toimivia, että esimerkiksi linnut eivät levittäisi roskia. Valaistus jakoi mielipiteitä vastaajien kesken, sillä osa toivoo turvallista kulkemista iltaisin Espoon alueilla, kun taas osa haluaa vähemmän valosaastetta ja enemmän luonnon pimeyttä. Uimarantojen yhteyteen toivottiin enemmän leikkipuistoja sekä rantaraitin varrelle ulkoliikuntapaikkoja.

Veneilyn harrastajat kertoivat kohtaavansa erilaisia haasteita ja puutoksia palvelutarjonnassa. Espoolaiset veneen omistajat kaipaavat pidempää viipymismahdollisuutta vierasvenepaikoituksiin. Venesatamien yhteydessä ei ole tarpeeksi paikoitustilaa autoille.

6 Pohdinta

Opinnäytetyön päätavoitteena on kartoittaa tutkimuksen avulla Espoon alueen asukkaiden mielipiteet siitä, miten aluetta voi kehittää. Alatavoitteina työssä oli se, miten asukkaiden ja kaupungin yhteistyöllä voi kehittää aluerakennetta ja tiettyä maantieteellistä aluetta. Työhön oli valittu viisi kehitettävää aluetta Otaniemi – Hanasaari, Haukilahti, Kivenlahti – Marjin satama-alue, Matinkylä – Nokkala ja Iso Vasikkasaari. Alueita kutsuttiin Hot Spoteiksi.

Tavoite oli saada yli 100 vastausta tutkimuskyselyyn. Vastauksia tuli yhteensä 497, joten tavoite ylittyi lähes viisinkertaisesti. Koska vastaajia oli näin paljon, otanta oli laaja. Heistä lähes 95% oli espoolaisia. Tästä voidaan päätellä, että otanta edustaa laajasti espoolaisia ja heidän mielipiteitään, jolloin päätavoite toteutui täysin. Kyselyn tulosten perusteella saatiin päätavoite ja alatavoitteet selvitettyä.

6.1 Tutkimustulosten johtopäätökset

Kyselyn taustatiedot-osuuden vastausten perusteella, naiset olivat selkeästi miehiä aktiivisempia vastaamaan kyselyyn. Vastanneista suurin osa oli iältään 35-64 vuotiaita. He ovat useimmiten työkäisiä, käyttävät tietokonetta säännöllisesti ja ovat kiinnostuneita asuinympäristöstään. Vastausprosentti oli pienin 16-24 vuotiailla. Tästä voi päätellä, että he eivät seuraa espoo.fi -internetsivustoa.

Suurin osa vastaajista oli Suur-Leppävaaran, Suur-Tapiolan ja Suur-Matinkylän alueilta. Nämä sijaitsevat kaikki Hot Spots -alueilla tai niiden läheisyydessä. Meri ja rantaraitti ovat yhteydessä näihin alueisiin, ja luultavasti sen takia asukkaat ovat kiinnostuneita vaikuttamaan niiden kehitykseen. Alueella asuvat ihmiset antavat luotettavaa tietoa, kuuluessaan itse kohderyhmään.

Ensimmäinen teema kyselyssä oli Espoon aluekehitys. Alkuun kartoitettiin, kuinka moni vastaaja on vierailut Hot Spots -alueilla, joita opinnäytetyö käsittelee. Vastausten perusteella kaikki alueet olivat hyvin tunnettuja. Niiden vastaajien osuus, jotka eivät koskaan olleet käyneet millään Hot Spots -alueella, oli marginaalinen. Suurin osa vastaajista piti kulkuyhteyksiä Hot Spots -alueille varsin hyvinä. Kulkuyhteys Iso Vasikkasaareen aiheuttaa hankaluuksia reittiveneen lyhyen kauden ja riittämättömien vuorovälien vuoksi. Vuonna 2016 reittivene ei kulkenut maanantaisin ollenkaan. Ne jotka eivät omista omaa venettä, ja haluavat päästä Iso Vasikkasaareen, ovat riippuvaisia toimivasta reittiveneyhteydestä.

Alueratkaisuista Hot Spots -alueella kulkuyhteydet olivat asukkaiden mielestä pääsääntöisesti hyvin toimivia. Espoon alueen julkinen liikenne on toimivaa ja tällä hetkellä linja-autoliikenne kattaa lähes koko kaupungin. Hot Spots -alueilla ei selkeästi ole vielä tarpeeksi ruokailu- ja aktiviteettimahdollisuuksia, mikä näkyi kuvioissa ja tuli selkeästi esiin avoimissa vastauksissa. Espoolaiset vaikuttavat tyytyväisiltä kotikaupunkinsa vetoavuuteen, mutta selkeitä yksittäisiä vetonauloja alueilta ei löydy. Espoo kaipaa persoonallisia ja innovatiivisia kohteita houkuttelemaan asukkaita ja vierailijoita. Helsingissä esimerkkeinä uusista merenrantakohteista ovat Löyly, Hernesaaren Ranta ja Allas Sea Pool.

Toisena teemana kyselyssä oli Espoon palvelut. Julkisenä kulkuneuvona vähiten haluttiin käyttää kaupunkipyörää ja metroa. Kumpaakaan julkista liikennevälinettä ei vielä ole otettu käyttöön Espoossa. Metron käyttöä saatetaan karsastaa sen käyttöönoton viivästyksen vuoksi. Toinen syy siihen voi olla, että matka esimerkiksi Helsingin keskustaan Espoon eri alueilta tulee pidentymään moninkertaisesti. Asukas joutuu ottamaan liityntälinjan metropysäkille ja jatkamaan siitä matkaa metrolla Helsingin keskustaan. Matka-aika pitenee, koska odotusaika linjojen vaihdossa vie aikaa. Kaupunkipyörä otetaan ensimmäisen kerran käyttöön Espoon alueella vasta kesällä 2017, joten asukkaat eivät välttämättä ole vielä kokeilleet kaupunkipyörää aikaisemmin. Espoo on suuri ja hajanainen kaupunki ilman yhtä keskittynyttä keskusta-alueita. Matkat kaupunkipyörällä saattavat pitkittyä, eikä pyöräily ole yhtä mieluisaa kuin esimerkiksi Helsingin keskusta-alueella.

Espoon alueella sijaitsevia uimarantoja käytettäisiin enemmän, mikäli uimarantojen yhteydessä olevia palveluita olisi monipuolisemmin ja enemmän. Asukkaat toivovat sekä aktiviteettimahdollisuuksia, että kahvila- ja ravintolapalveluita. Avointen vastausten perusteella talvisin asukkaat toivovat avantouinnin yhteyteen suihku- ja saunatiloja. Vastaajien mukaan lapsiperheet viihtyisivät uimarannoilla, jos niiden yhteydessä olisi leikkipuistoja. Uimarannat sijaitsevat kaukana Espoon kaupunkikeskittymistä, mikä voi olla syynä siihen, että asukkaat eivät toivo kaupunkipyörää uimarantojen yhteyteen. Espoolaiset käyttävät mieluiten omaa autoa kulkuvälineenä ja kaupunkipyörä on tuntematon kulkuneuvo, jonka käyttö voi tuntua vieraalta. Yleinen viihtyvyys Hot Spots -alueilla kärsii palveluiden puutteesta, vaikka puitteet monipuolisten palveluiden tarjoamiseen ja laaja käyttäjäkunta ovat jo olemassa.

Avoimista vastauksista selvisi, että Espoon asukkaat ovat kiinnostuneet yhteisistä ranta-saunoista ja mökeistä. Saunoille olisi käyttöä ympärivuotisesti, kesällä tilaisuuksien järjestämiseen ja talvisin avantouinnin yhteyteen. Käyttäjillä näille löytyisi ja monet asukkaat toivovat, että voisivat käyttää palveluita Espoon alueella, eikä tarvitsisi matkustaa esimer-

kiksi naapurikaupunkeihin. Veneiden yhteisomistajuus ei houkuta yhtä kolmasosaa asukkaista ollenkaan. Suurimmat syyt siihen saattavat olla veneilyn kalleus, käytön vähäisyys sekä ajokokemuksen puuttuminen. Kuvion 16 mukaisesti, espoolaiset eivät ole kiinnostuneet majoituspalveluista kotikaupunkinsa alueella. Tämä selittyy luultavasti sillä, että heillä ei ole itsellään tarvetta majoittua Espoossa. Opinnäytetyön tietoperustan mukaisesti, megatrendeihin liittyvä lähimatkailun suosio näkyy espoolaisten kiinnostuksesta kaupunkinsa luontokohteisiin, tapahtumiin ja aktiviteetteihin. Päivämatkailun helppous sopii kiireisille nykyajan työikäisille eikä vaadi yöpymistä kodin ulkopuolella. Lähimatkailun suosioon voi vaikuttaa lyhyiden matkojen edullisempi hinta verrattuna pitkiin viipymiin kohteissa.

Kyselytutkimuksen vastausten perusteella yli puolet vastaajista vierailee Espoon rantaraitilla vähintään viikoittain. Rantaraitti on monipuolinen vierailukohde, siellä sijaitsee uimarantoja, kahviloita, pienvenesatamia, lintutorneja sekä rantapuistoja. Vastaajat arvostavat alueen urheilu- ja virkistymismahdollisuuksia.

Seuraavana teemana kyselyssä oli Espoo tulevaisuudessa. Kuvion 18 mukaisesti, kysymykseen ”Miten huolissasi olet ilmastonmuutoksen vaikutuksista Espoon alueella?” lähes puolet vastaajista vastasi olevansa melko huolissaan. Suomalaiset ovat valveutuneita ja kiinnostuneita kestävästä kehityksestä. Ilmastonmuutos on todellinen uhka Espoon rannikkoalueille ja sitä ympäröivälle luonnolle ja kyselyyn vastaajat ovat tietoisia tästä. Kestävän kehityksen kannalta uusien energiamuotojen kehittäminen ja päästöjen vähentäminen ovat tärkeitä tavoitteita, kun otetaan käyttöön uusia julkisen liikenteen muotoja. Espoossa tuleva Länsimetro ja kaupunkipyörät tukevat infrastruktuurin ja aluekehityksen ekologisuutta. Nyt tehtävät ratkaisut julkisessa liikenteessä vaikuttavat siihen kuinka vihreää liikenne on kokonaisuudessaan tulevaisuudessa.

6.2 Tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti

On olemassa kaksi eri pääkäsitettä, joiden avulla tieteellisessä työssä tarkastellaan luotettavuutta. Nämä pääkäsitteet ovat validiteetti sekä reliabiliteetti. (Eriksson & Kovalainen 2008, 292.) Reliabiliteetti tarkoittaa sitä, että tutkimus on toistettavissa samoilla tuloksilla. Validiteetti tarkoittaa sitä, että tutkittava asia on olemassa ja se on tutkittavissa. (Silverman 1997, 203–207.) Luotettavuustarkastelun avulla voidaan todeta, että tutkimusprosessin eri kohdissa on tehty oikeita päätöksiä ja niiden tulokset ovat perusteltavissa. (Kananen 2015b, 343.)

Validiteetti eli tutkimuksen pätevyys tarkoittaa sitä, että mittaako tutkimus juuri sitä, mitä sen on tarkoitus mitata. Kysymyksiin vastaajien tulee ymmärtää kysyttävät asiat oikein ja samalla tavalla kuin kysyjä on olettanut niihin vastattavan. (Viljka 2015, 124.) Tämä työ

antaa monipuolisen ja kattavan vastauksen tutkimusongelmaan ja alaongelmiin. Tästä voidaan päätellä, että opinnäytetyön tutkimukseen vastanneet ovat ymmärtäneet kysymykset samalla tavalla, kuin tutkimuksen laatijat. Suuri vastaajamäärä (497) kertoo selkeästä ja onnistuneesta vastauslomakkeesta.

Tutkimuksen luotettavuutta eli reliabiliteettia nostaa tarkka ja kriittinen tutkimusote, tuloksien oikea tulkitseminen sekä suuri otoskoko. Tutkimuslomakkeessa mainittujen kysymysten tulee mitata oikeita asioita yksiselitteisesti. Tutkimuksen reliabiliteetti oli hyvä, koska saaduissa vastauksissa oli paljon yhtäläisyyksiä. Mittaustulosten toistettavuus kertoo hyvästä reliabiliteetista. Tutkijasta riippumatta, tutkimusta toistettaessa samalta henkilöltä saadaan sama tulos. (Vilka 2015, 124.) Suuria vaihteluita vastausprosenttimäärien välillä ei löytynyt, tietyt palvelut tai niiden puutteet nousivat hyvin esiin ja avoimissa vastauksissa samat alueen kehittämiskohteet tai tyytyväisyyskohteet korostuivat toistuvasti ja vahvasti. Tämän tutkimuksen kohde on jatkuvasti kehittyvä ja muuttuva alue, mikä vaikuttaa tutkimuksen toistettavuuteen pidemmällä aikavälillä.

Tutkimuksen kyselyn vastausvaihtoehtoihin olisi voinut lisätä kohdan ”Muuta, mitä?”. Olimme jättäneet kyselyn loppuun kaksi avointa kysymystä, joihin sai vastata omia mielipiteitä ja näkemyksiä mihin vastaaja oli tyytyväinen tai mitä kehitysehdotuksia löytyi. Tämä antoi mielestämme vastaajalle riittävästi vaihtoehtoja kertoa omia huomioita, joita ei aikaisemmista vaihtoehdoista pystynyt valitsemaan. Tutkimuksen julkaisuajankohta espoo.fi -sivustolla oli mielestämme onnistunut, koska saimme kahden ensimmäisen päivän aikana puolet kokonaismäärästä (497) vastauksia.

6.3 Kehitysehdotukset ja jatkotutkimuksen aiheita

Opinnäytetyön tutkimuksen tulokset antoivat selkeän kuvan siitä, mitä Hot Spots -alueilla sekä koko rantaraitin pituudella tulisi parantaa. Asukkaat toivoivat erityisesti palveluiden lisäämistä. Koko Espoon rannikkoalueelle tarvitaan lisää kahviloita ja ravintoloita, kauppoja, kioskeja ja piknik-alueita. Uudet tapahtumat, kuten musiikkikonsertit ja erilaiset festivaalit, kuten ruoka- ja taidefestivaalit, elävöittävät Hot Spots -alueita. Väliaikaistoimintoja voidaan toteuttaa pop-up ratkaisuilla, jotka ovat helppoja ja joustavia toteuttaa, sekä niiden siirtäminen paikasta toiseen on mahdollista. Erilaisia kaupunkikulttuuria elävöittäviä tapahtumia ja festivaaleja voi järjestää vapaaehtoisvoimin ja yhteistyöllä. Helsingissä on monia jo perinteeksi muodostuneita tapahtumia, kuten Flow-festivaali ja Kallio Block Party, jotka ovat saaneet alkunsa muutaman hengen järjestämästä ilmaistapahtumasta. Koko Espoon rantaraitin alueen houkuttelevuus lisääntyy monipuolisen palvelutarjonnan avulla. Kaupunki voisi järjestää avoimen suunnittelukilpailun jo olemassa oleville yrityksille

ja uusille toimijoille, kuten start-up yrityksille. Pääpalkintona olisi Espoon kaupungin rahoittama tuki parhaan idean toteuttamiseksi. Kilpailussa menestyneitä yrityksiä voisi tukea vuoden ilmaisella markkinointikampanjalla Espoon kaupungin ja Visit Espoon avustamana. Suunnittelukilpailut ovat helppo tapa innostaa varsinkin opiskelijoita luomaan innovatiivisia tuotteita ja palveluita. Ajatuksena kilpailun järjestäminen on hyvin realistinen. Mutta onko Espoon kaupungilla resursseja ja rahaa organisoida tällaista?

Tutkimuksen vastausten perusteella espoolaiset käyttävät rantaraittia viikoittain ja kaipaavat monia erilaisia aktiviteettimahdollisuuksia reitin varrelle. Kesäisin tarjolla voisi olla SUP-lautojen, soutuveneiden, kanoottien ja kajakkien vuokrausta, frisbeegolf -mahdollisuuksia, rantalentopallokenttiä, leikkipuistoja ja ohjattua liikuntaa. Viihtymisen kannalta ratkaisevaa on toimivien peruspalveluiden löytyminen. Rannan varrelle tarvitaan lisää penkkejä, jäteastioita, wc-tiloja, suihkuja, saunatiloja ja pukeutumiskoppeja. Ehdotammekin näiden lisäämistä rantaraitin varrelle. Valaistusta tarvitaan enemmän tietyille alueille raitin varrella. Alueen turvallisuus ja viihtyvyys kärsivät katuvalojen puutteesta. Alueen kehittämisen yhteydessä tulee ottaa huomioon ympäröivän luonnon haavoittuvaisuus ja rakentaa uutta luonnon ehdoilla.

Vuokraustoiminnot olisi kätevä toteuttaa pop-up ratkaisuiden avulla, urheiluvälineitä voisi vuokrata kontista. Rekalla siirreltävä kontti on väliaikaistoimintona esimerkiksi sesonkivaihteluihin ja kohteeseen mukautuva. Kyseisen palvelun voisi toteuttaa pienyrittäjien voimin. Työntekijöinä kesäsesongin aikana välineiden vuokrauspisteillä voisi olla nuoria, jotka palkattaisiin niin että kaupunki tukisi yrittäjää nuoren palkkaamisesta. Yleiskaavoituksessa tulisi huomioida kaikki uudisrakentaminen, kuten uudet saniteettitilat ja valaistus, sekä yleisen viihtyvyyden ja mukavuuden lisäämiseksi penkkien ja jäteastioiden lisääminen rantaraitin varrelle. Jakamistaloutta hyödyntäen, asukkaat voisivat vapaaehtoisvoimin pitää huolta yhteisistä tiloista ja ilmoittaa puutteista ja vioista kaupungille. Ilkivalta ja säätilan vaihtelut ovat riskitekijöitä uudisrakentamiselle.

Espoon reittivenepalvelu on suosittu, mutta vaatii edelleen kehitystä aikataulujen sekä uusien reittien lisäämisessä. Reittivene palvelee Espoon asukkaita ja Länsimetron mukana alueelle saapuvia matkailijoita. Liikennöinti voi hyvin alkaa jo huhtikuussa heti jäiden lähdettyä ja jatkua lokakuun loppuun säiden salliessa. Saavutettavuutta parannetaan reittiveneen päivittäisellä liikennöinnillä (kuvio 22). Ehdotuksena uutena reittiveneen pysähdyspaikkana olisi Pentala. Saareen on tällä hetkellä mahdollista päästä vain omalla veneellä tai vieraillemalla saaristoravintola Pavenissa ja pyytämällä heiltä maksullinen tilauskuljetus (Saaristoravintola Paven 2017). Reittivenepalvelusta voisi Espoon kaupunki teettää katta-

van kyselyn palvelun käyttäjille. Kyselystä kävisi ilmi, miten paljon asukkaat käyttävät palvelua, miten usein he toivovat reittiveneen kulkevan ja mihin kohteisiin he toivovat pysähdyspaikkaa. Lisäksi pitäisi ottaa kokeiluun uusia kohteita reitin varrella, jotta nähtäisiin miten asukkaat ottavat ne vastaan.

Kuvio 22. Saaristovenereitit Espoossa 2017 (Espoon kaupunki 2017c)

Espoossa on yhteensä 10 liikuntapalveluiden ylläpitämää venesatamaa (Espoon kaupunki 2017d). Veneilijöitä ja heidän tarpeita tulisi huomioida entistä enemmän. Venesatamat ja talvisäilytys eivät ole riittäviä veneiden määrään nähden. Monet vastaajat toivovatkin, että talvisäilytys paikkoja olisi rantaraitin läheisyydessä. Veneilijöitä pystyisi palvelemaan esimerkiksi laitureilta, joiden yhteyteen on rakennettu huoltoasemia. Ravintolat ja kahvilat, jotka ovat rakennettu satamien yhteyteen palvelisivat myös veneilijöitä. Kaikki peruspalvelut rantaraitin varrella, palvelevat yhtä lailla veneilijöitä.

Espoon eri alueiden saavutettavuus paranee Länsimetron aloittaessa toimintansa. Uusia potentiaalisia vierailijoita alueelle olisi mielekästä houkutella konseptilla 'Metrolla merelle'.

Länsimetro tuo kävijöitä Helsingistä saakka, ja metroa hyödyntävät niin kävelijät kuin pyöräilijätkin. Polkupyörät on mahdollista ottaa metroon mukaan, jolloin kynnys uusien alueiden tutkimiseen laskee. Meno- tai paluumatkalla voi matkustaa metrolla, näin kokonaismatka ei ole liian raskas fyysisesti. Rantaraitilta pitää olla opasteet lähimmille metroasemille siirtymisten helpottamiseksi. Vuonna 2017 Espooseen tulevat kaupunkipyörät ja niiden asemat on mahdollista sijoittaa osin rantaraitin yhteyteen. Konseptin markkinoimiseen on mahdollista hyödyntää tarinallistamista. Ideoimiseen kannattaa hyödyntää vuodenaikoja sekä eri käyttäjäryhmiä ja heille sopivia palveluita rantaraitin varrelta.

Yllä olevien kehitysehdotusten avulla toteutetaan Espoon asukkaiden eniten toivomat ehdotukset ja ideat Hot Spots -alueiden viihtyvyyden lisäämiseksi. Näin saadaan opinnäytetyön päätavoite ja alatavoitteet ratkaistua. Kaikkea ei voi korjata ja kehittää kerralla ja alueiden kehitys on muutenkin pitkäjänteistä työtä. Kehitysehdotusten toteuttaminen voi viedä vuosia, eikä tulevaisuuden suunnasta ole tietoa. Jostain pitää aloittaa ja kestävän kehityksen kannalta on hyvä olla suunnitelmia alueiden strategisen kehityksen kannalta.

Aiheemme oli alkuun hyvin laaja, ja alkuperäisestä aiheesta saisi jatkokysymyksiä sekä muutaman opinnäytetyön. Tärkeä jatkokysymys on Hot Spots -alueiden kehityskartoitus alueen yritysten näkökulmasta. Hankkeessa Espoon ja Kirkkonummen merellinen saaristo tunnetuksi, korostettiin yritys yhteistyön ja verkostoitumisen merkitystä. Alueella toimiville yrityksille voisi lähettää samantyyllisen kyselylomakkeen kuin mihin alueella asuvat vastasivat. Kyselyssä voisi keskittyä siihen, miten yritykset omalla toiminnallaan ovat kehittäneet tai haluavat kehittää aluetta. Yritysten välistä verkostoitumista ja yhteistyötä olisi mahdollista tutkia aluesuunnittelun näkökulmasta. Kyselyn vastauksia voi verrata tämän opinnäytetyön kyselyn vastauksiin ja tarkastella mahdollisia yhtäläisyyksiä.

Jatkokysymyksen pohjana voi ottaa hankkeesta sen, että alueen asukkaat ja alueella vieraillevat tarvitsevat uusia palveluita ja yritykset taas apua liiketoimintansa uudistamiseen. Uusien saaristokohteiden tunnistaminen, kartoittaminen ja niiden löytäminen Espoon rannikkoalueelta, kohteiden aktivointi ja tuotteistaminen sekä saattaminen yleiseen tietoisuuteen on jäänyt tekemättä. Kohteita on olemassa, mutta yrittäjille ei ole tarjolla apua palveluiden kehittämiseen. Yrityksillä ei ole tietoa uusista ja muuttuvista markkinoista ja niiden kohdeyleisöstä mille palveluita voi tuottaa.

6.4 Opinnäytetyön prosessi ja oma oppiminen

Opinnäytetyöprosessi alkoi elokuussa 2016 tapaamisella toimeksiantajan Vesa Granin kanssa. Hanke on kokonaisuudessaan laaja, ja valitsimme itseämme eniten kiinnostavan

aiheen. Kävimme tutustumassa Hot Spots -alueisiin syyskuussa ja saimme paremman henkilökohtaisen näkemyksen alueen puutteista ja vahvuuksista. Aikataulu ei ollut tiukka, mutta asetimme itse itsellemme aikatauluksi saada opinnäytetyö valmiiksi toukokuuhun 2017 mennessä.

Haastavinta opinnäytetyötä tehdessä oli aiheen rajaaminen. Alkuperäinen aiheemme oli ohjaajan mielestä aivan liian laaja, ja siitä olisi voinut tehdä useamman eri työn. Vaikeinta oli hahmottaa tutkimusongelmaa ja päätavoitetta, varsinkin ennen kuin pääongelma kirkastui. Ohjaajalta saadun palautteen perusteella saimme karsittua ylimääräiset aiheet pois ja työ selkeytyi.

Jatkoimme lähteiden etsimistä tietoperustan tueksi, kun tiesimme että kirjoitamme aluekehityksestä, Espoosta ja rantaraitista. Lähdemateriaalia löytyi hyvin ja pystyimme sillä tukemaan päätavoitetta. Aluekehitys on käsitteenä laaja ja oli meille entuudestaan tuntematon. Tavoitteena oli etsiä näkökulma siihen, miten tiettyä maantieteellistä aluetta voidaan kehittää alueen asukkaiden toiveiden mukaisesti. Olimme aiemmin itse käyneet tutustumassa opinnäytetyössä esiintyviin Hot Spots -alueisiin. Aluekehityksen teorian ja oman kokemuksen ansiosta tutkimuslomakkeen laatiminen oli yksinkertaista.

Tavoitteenamme oli saada opinnäytetyö esitysvalmiiksi huhtikuun alkuun mennessä. Luimme tietoperustan pohjalle lähteitä itsenäisesti kotona ja tapaamisissa kokosimme ajatuksemme. Huomasimme, että meille on helpointa kirjoittaa yhdessä. Tapasimme usein ja pian julkaisimme tutkimuskyselyn. Vastaukset tukivat tietoperustaamme ja omia havaintojamme aluekehityksestä. Opinnäytetyö hahmottui paremmin, kun meillä oli melkein valmis tietoperusta ja konkreettisia tutkimustuloksia.

Ohjaajamme tuki meitä alusta asti ja oli aina apuna tarvittaessa. Saimme vastaukset sähköposteihin saman tien ja tapaamisten sopiminen oli helppoa. Toimeksiantajamme oli alussa innostunut ja vaikutti olevan mukana projektissa. Vuodenvaihteen jälkeen kirjoitustyön alkaessa ja kyselylomaketta laatiessa, toimeksiantajan tavoittaminen muuttui mahdottomaksi. Hän ei enää vastannut soittoihimme tai sähköposteihimme. Saimme kyselylomakkeen espoo.fi -nettisivulle Visit Espoo:n toisen työntekijän kautta. Työn kirjoittamiseen ja etenemiseen emme onneksi tarvinneet toimeksiantajaa.

Työn tekeminen kahdestaan oli todella toimiva ratkaisu. Saimme tuettua ja autettua toisiamme ja koemme että työ valmistui nopeammin kuin yksin tehdessä. Tavoitteena oleva valmistuminen puoli vuotta etukäteen on ollut molemmille yhteinen motivaation lähde. Toi-

meksiantaja ei antanut mitään aikataulua työllemme, joten saimme vapaasti päättää itsellemme sopivan työskentelytahdin. Oman oppimisen kannalta, tiimityöskentely on vahvistunut molemmilla ja voimme hyötyä tästä taidosta jatkossa työelämässä. Opinnäytetyön kirjoittaminen kahdestaan tarkoittaa sitä, että päätökset tehdään yhdessä. Ajanhallinnassa on auttanut se, että kirjoitimme kaiken yhdessä ja tiesimme koko ajan työn tilanteen.

Työn tutkimustuloksista hyötyvät hankkeen ja Visit Espoon lisäksi Hot Spots -alueen yritykset sekä koko Espoon kaupunki. Tuloksista voivat hyötyä Suomen muut rannikkokaupungit, jotka suunnittelevat alueensa kehitystä ja pohtivat asukkaiden näkökulmaa kehitykseen.

Lähteet

Ahto, O., Kahri, A., Kahri, T. & Mäkinen, M. 2016. Bulkista brändiksi. Käsikirja kasvuun ja kannattavuuteen. Docendo. Jyväskylä.

Arola, T. 2002. Vuorovaikutteinen kaavoitus ja kuntalaisten vaikuttaminen. Kansalaisyhteiskunnan, suunnittelun ja päätöksenteon kohtaaminen maankäytön suunnittelussa. Suomen kuntaliitto. Helsinki.

Bronner, F. & de Hoog, R. 2013. Economizing on vacations: the role of information searching. *International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research*, 7, 1. Luettavissa: <http://ezproxy.haaga-helia.fi:2104/doi/pdfplus/10.1108/17506181311301336>. Luettu: 9.4.2017.

City Planning Department of Helsinki 2013. Helsinki city plan, Urban plan - the new Helsinki city plan, Vision 2050. Luettavissa: http://www.hel.fi/hel2/ksv/julkaisut/yos_2013-23_en.pdf. Luettu: 15.1.2016.

Creswell, J. 2007. *Qualitative Inquiry & Research Design: Choosing Among Five Approaches*. United States: Sage Publications, Inc.

Alm, O. 5.9.2013. Arkistopalvelu muotoilijan näkökulmasta. Arkin kulmilta. Luettavissa: http://elkasta.blogspot.fi/2013_09_01_archive.html. Luettu: 14.3.2017.

Espoo Innovation Garden 2017. Espoo Innovation Garden. Luettavissa: <http://www.espooinnovationgarden.fi/en>. Luettu: 9.4.2017.

Espoon kaupunki 2017a. Espoo on edelleen Euroopan kestävin kaupunki. Luettavissa: [http://www.espoo.fi/fi-FI/Espoo_on_edelleen_Euroopan_kestavin_kaup\(116809\)](http://www.espoo.fi/fi-FI/Espoo_on_edelleen_Euroopan_kestavin_kaup(116809)). Luettu: 9.4.2017.

Espoon kaupunki 2017b. Rantaraitti. Luettavissa: http://www.espoo.fi/fi-FI/Asuminen_ja_ymparisto/Kadut_ja_liikenne/Kavely_ja_pyoraily/Rantaraitti. Luettu: 30.3.2017.

Espoon kaupunki 2017c. Saaristoliikenne. Luettavissa: http://www.espoo.fi/fi-FI/Kulttuuri_ja_liikunta/Ulkoilu/Saaristoliikenne. Luettu: 7.4.2017.

Espoon kaupunki 2017d. Venesatamat. Luettavissa: http://www.espoo.fi/fi-FI/Kulttuuri_ja_liikunta/Ulkoilu/Veneily/Venesatamat. Luettu: 6.4.2017.

Espoon kaupunki 2016a. Espoon asukasluku vuodenvaihteessa 2015/2016. Luettavissa: <http://www.espoo.fi/download/noname/%7BB0E935AE-0669-48B6-A11D-C765275B507A%7D/71023>. Luettu: 14.12.2016.

Espoon kaupunki 2016b. Osallistuva Espoo – kehitysohjelman ohjausryhmän kokous. Pöytäkirja. 9.3.2016. Luettavissa: [http://www.espoo.fi/fi-FI/Espoon_kaupunki/Paatoksen_teko/Espootarina/Osallistuva_Espoo/Osallistuva_Espoo\(34098\)](http://www.espoo.fi/fi-FI/Espoon_kaupunki/Paatoksen_teko/Espootarina/Osallistuva_Espoo/Osallistuva_Espoo(34098)). Luettu: 16.11.2016.

Euroopan komissio 2000. Tavoitteena laadukas rannikkomatkaileminen - tiivistelmä. Rannikkomatko-kohteiden integroitu laatujohtaminen (IQM). Luxemburg: Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto. Euroopan yhteisöt. Bryssel. Luettavissa: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/3635/attachments/1/translations/fi/renditions/native>. Luettu: 21.11.2016.

EyeforTravel Ltd 2017. Forget the millennials, online travel could be missing the boom time. Luettavissa: <http://www.eyefortravel.com/social-media-and-marketing/forget-millennials-online-travel-could-be-missing-boom-time>. Luettu: 16.1.2017.

Gotlannin läänin läänihallitus 2012. Integroitu rannikkoalueen suunnittelu ja hallinnointi Itämeren alueella. Gotlannissa laadittu GIS-malli. Luettavissa: http://www.lansstyrelsen.se/gotland/SiteCollectionDocuments/Sv/Publikationer/Samh%C3%A4llsplanering%20och%20kulturmilj%C3%B6/Planfr%C3%A5gor/Kustzonsprojektet%20Fin%20text_webb_2012.pdf. Luettu: 9.3.2017.

Halava, J. 2014. Rantaraitti hurmaa merimaisemilla. Länsiväylä. Luettavissa: <http://www.lansivayla.fi/artikkeli/221647-rantaraitti-hurmaa-merimaisemilla>. Luettu: 22.3.2017.

Haltia, V., Huovari, J., Karikallio, H., Kotilainen, M., Metsola, P., Nikula, N., Rantala, O. & Volk, R. 2009. Infrastruktuurin ja julkisten toimintojen sijainnin vaikutukset aluetasolla. Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja. Luettavissa: http://vnk.fi/documents/10616/622958/J3109_Infrastruktuurin+ja+julkisten+toimintojen+sijainnin+vaikutukset+aluetasolla.pdf/e4df8f46-67ee-426c-8540-31e426e6ba1f?version=1.0. Luettu: 9.4.2017.

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Edita Publishing Oy. Helsinki.

Helsingin kaupungin kaupunkisuunnittelulautakunta 2011. Lausunto Helsingin kulttuuristrategiasta 2012-2017. Pöytäkirja. 6.9.2011. Luettavissa: http://www.hel.fi/static/public/hela/Kaupunkisuunnittelulautakunta/Suomi/Paatos/2011/Ksv_2011-09-06_Kslk_21_Pk/4DF67116-DF24-47A6-8FDD-7F366D7CDAE5/Lausunto_Helsingin_kulttuuristrategiasta_2012-2017.html. Luettu: 6.4.2017.

International Transport Forum 2015. The role of transport in sustainable tourism growth. Luettavissa: <http://2015.internationaltransportforum.org/sustainable-tourism>. Luettu: 17.1.2016.

Investopedia. 2017. Staycation. Luettavissa: <http://www.investopedia.com/terms/s/staycation.asp>. Luettu: 6.3.2017.

Jakonen, M. & Silvasti, T. 2015. Talouden uudet muodot. Into kustannus. Helsinki.

Jauhiainen, J. & Niemenmaa, V. 2006. Alueellinen suunnittelu. Osuuskunta Vastapaino. Tampere.

Jauhiainen, J. 1994. Waterfront redevelopment and urban policy: The case of Barcelona, Cardiff and Genoa. European Planning Studies, 3, 1. Luettavissa: https://www.researchgate.net/profile/Jussi_Jauhiainen/publication/232959534_Waterfront_redevelopment_and_urban_policy_The_case_of_Barcelona_Cardiff_and_Genoa/links/0a85e533d3f033aa25000000/Waterfront-redevelopment-and-urban-policy-The-case-of-Barcelona-Cardiff-and-Genoa.pdf. Luettu: 6.3.2017.

Juntunen, E. 2015. Itä nousee, länsi laskee – kehitystrendit ja strategiat 2020-luvulle. Finanssi- ja vakuutus kustannus Oy FINVA. Vantaa.

Järvinen, T. 2000. Alueellisen kehittyneisyyden ja muuttoliikkeen välinen problematiikka. Artikkelit. Luettavissa: http://www.migrationinstitute.fi/files/pdf/artikkelit/alueellisen_kehittyneisyyden_ja_muuttoliikkeen_valinen_problematiikka.pdf. Luettu: 9.3.2017.

Jäteplus 2017. Mitä on biotalous? Luettavissa: <http://www.jateplus.fi/jateplus-32015/mita-on-biotalous/>. Luettu: 6.3.2017.

Kajamaa, S. 2016. Rantaraitin kehittämisryhmä. Rantaraitti ja sen kehittäminen. Asukkaiden ja asiakkaiden näkökulma. Esitys. Luettavissa: [espoo04.hosting.documenta.fi](http:// espoo04.hosting.documenta.fi). Luettu: 16.11.2016.

Kalliomäki, A. 2014. Tarinallistaminen. Palvelukokemuksen punainen lanka. Talentum. Helsinki.

Kananen, J. 2015a. Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. Miten kirjoitan kehittämistutkimuksen vaihe vaiheelta. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja. Jyväskylä.

Kananen, 2015b. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja. Jyväskylä.

Kananen, J. 2011. Kvantti: Kvantitatiivisen opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja. Jyväskylä.

Katajamäki, H. 2011. Aluekehityksen arki: Mitä on aluekehittäminen. Asiantuntijablogit. Vaasan yliopisto. Luettavissa: http://www.uva.fi/fi/blogs/expert/aluekehityksen_arki/mita_on_aluekehittaminen/. Luettu: 13.1.2017.

Kauppila, P. 2004. Matkailukeskusten kehitysprosessi ja rooli aluekehityksessä paikallistaloudella: esimerkkeinä Levi, Ruka, Saariselkä ja Ylläs. Nordia Geographical Publications. Oulu.

Korkiakoski, K. & Löytänä, J. 2014. Asiakkaan aikakausi. Rohkeus + rakkaus = raha. Talentum Media Oy. Helsinki.

Kurttila, M., Sievänen, T., Tuulentie, S. & Tyrväinen, L. 2015. Hyvinvointia metsästä. Suomalaisen kirjallisuuden seura. Helsinki.

Lahti, V-M. & Selosmaa, J. 2013. Kaikki jakoon. Atena kustannus Oy. Jyväskylä.

Lehtovuori, P. & Ruoppila, S. 2011. Kaupunkikiihdytin. Tilapäiset käytöt kehittämisen voimavarana. Ympäristöministeriö. Luettavissa: http://www.livady.fi/303/kaupunkikiihdytin_pieni.pdf. Luettu: 9.4.2017.

- Länsimetro Oy 2016. Tietoa hankkeesta. Luettavissa: <http://www.lansimetro.fi/>. Luettu: 14.12.2016.
- Markkanen, A. & Thil, J. 2011. Varkauden museoiden saavutettavuus -tutkimus. Opinnäytetyö. Savonia ammattikorkeakoulu. Luettavissa: http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/28853/Markkanen_Anniina_Thil_Jenni.pdf?sequence=1. Luettu: 9.3.2017.
- Martin, J. 2015. Social Media. Marketing Strategies for Twitter, Facebook, Snapchat, LinkedIn and Instagram. Createspace Independent Publishing. USA.
- McCall, T. 2010. What do we mean by Regional Development? Luettavissa: http://www.utas.edu.au/__data/assets/pdf_file/0006/61935/McCall,T.-2010,-What-is-Regional-Development.pdf. Luettu: 9.3.2016.
- PwC 2017a. Climate change and resource scarcity. Luettavissa: <http://www.pwc.co.uk/issues/megatrends/climate-change-and-resource-scarcity.html>. Luettu 29.3.2017.
- PwC 2017b. Demographic and social change. Luettavissa: <http://www.pwc.co.uk/issues/megatrends/demographic-and-social-change.html>. Luettu 29.3.2017.
- PwC 2017c. Rapid urbanisation. Luettavissa: <http://www.pwc.co.uk/issues/megatrends/rapid-urbanisation.html>. Luettu 29.3.2017.
- Rodrigue, J-P. 2017. Transportation and Accessibility. The Geography of Transport Systems. Luettavissa: <https://people.hofstra.edu/geotrans/eng/methods/ch2m1en.html>. Luettu: 9.3.2017.
- Saaristoravintola Paven 2017. Saapumisohjeet. Luettavissa: <http://www.paven.fi/index.php/fi/saapumisohjeet>. Luettu: 7.4.2017.
- Tam, F. & Toeroe, M. 2012. Service Availability Principles and Practise. Wiley. Luettavissa: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/haaga/reader.action?docID=875747>. Luettu: 9.3.2017.
- Tilastokeskus 2017. Puhtaan tekniikan tuotanto. Määritelmä. Luettavissa: http://www.stat.fi/meta/kas/puhtaan_tekniik.html. Luettu: 6.3.2016.

Tolonen, I. 2012. Ryhmäostamisen tunnettuus ja käyttökokemukset. Case: Dealfins Oy. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/46846/Tolonen_lita.pdf?sequence=1. Luettu: 6.3.2017.

Tuulaniemi, J. 2011. Palvelumuotoilu. Talentum Media Oy. Helsinki.

Työ- ja elinkeinoministeriö 2010. Suomen aluekehittämissstrategia 2020. Työ- ja elinkeinoministeriö. Edita Publishing. Helsinki.

Työ- ja elinkeinoministeriö 2012. Valtakunnallinen saaristopoliittinen ohjelma 2012-2015. Työ- ja elinkeinoministeriö. Edita Publishing. Helsinki.

Työ- ja elinkeinoministeriö 2015. Suomen matkailuklusteri. Luettavissa: <https://tem.fi/documents/1410877/2735818/Matkailun+tiekartta+2015-2025.pdf/95521a94-5230-47c2-8dd7-bc7ff5bede04>. Luettu: 18.1.2017.

Työ- ja elinkeinoministeriö 2016. Aluekehittämispäätös 2016-2019. Alueiden kilpailukyky ja ihmisten sujuva arki. Luettavissa: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75108/TEMjul_28_2016.pdf?sequence=1. Luettu: 6.3.2017.

Visit England 2014. Future of the Staycation – 2014 and Beyond. Luettavissa: https://www.visitengland.com/sites/default/files/summary_2_pager_tcm30-40332.pdf. Luettu: 17.1.2017.

Visit Espoo 2016. Espoon matkailun tunnuslukuja. Luettavissa: http://visitespoo.studio.crasman.fi/file/dl/i/IfZALA/HprjKVtNoXx-3ohP18ldMg/Espoo_majoitustilastot_syyskuu_2016.pdf. Luettu: 14.12.2016.

Visit Espoo 2016. Palveluhaku. Luettavissa: <http://www.visitespoo.fi/fi/palveluhaku/>. Luettu: 14.12.2016.

Visit Finland 2017. Destination Espoo. Finland Convention Bureau. Luettavissa: <http://www.visitfinland.com/fcb/destination/espoo/>. Luettu: 9.3.2017.

Weckström, S. 2016. Espoolaisten mielikuvat Espoon vapaa-ajan käyntikohteista. AMK-opinnäytetyö. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Luettavissa: <http://www.theseus.fi/handle/10024/108170>. Luettu: 16.11.2016.

Wild, D. 2012. 2012 could be the year of the staycation. Luettavissa: <https://www.retail-week.com/analysis/opinion/2012-could-be-the-year-of-the-staycation/5036135.article>. Luettu: 6.4.2017.

Ympäristölautakunta 2016. Ympäristökeskuksen lausunto Saariston osayleiskaavan luonnoksesta, alue 830500. Pöytäkirja. 17.3.2016. Luettavissa: <http://espoo04.hosting.documenta.fi/kokous/2016361343-4.HTM>. Luettu: 9.4.2017.

Liitteet

Liite 1. Kyselyn saatekirje espoo.fi -nettisivulla

Twitter Facebook FI Globe Info Search
LAPSIPERHEET NUORET SENIORIT VAMMAISET MATKAILIJAT
Sosiaali- ja terveyspalvelut Kulttuuri ja liikunta Päivähoito ja koulutus Asuminen ja ympäristö Työ ja yrittäminen Espoon kaupunki Asioi verkossa

Etusivu > **Vastaa rantaraittia koskevaan kyselyyn ja voita lahjakortti**

Suositut sivut

- > Ajanvaraukset verkossa
- > Essi (Espoon kaupungin intranet)
- > Leppävaaran uimahalli ja maauimala
- > Hammashoidon ajanvaraus
- > Espoon uusi sairaala
- > Terveysasemat
- > Uimahallit
- > Espoo Catering Ruokalistat
- > Hae täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea verkossa
- > Terveyspalvelut

Suomeksi Anna palautetta

Vastaa rantaraittia koskevaan kyselyyn ja voita lahjakortti

f Twitter g+

31.1.2017 klo 14.20

Kyselyn tavoiteena on selvittää alueen kehitysnäkymiä ja toivoisimme alueella asuvien näkemystä siitä, mihin suuntaan alueen halutaan kehittyvän. Vastausten avulla voimme selvittää, mitä palveluita alue tarvitsee ja miten olemassa olevaa palvelutarjontaa voidaan kehittää ja monipuolistaa.

Tämä kysely on osa Espoon ja Kirkkonummen merellinen saaristo tunnetuksi -hanketta ja se toteutetaan Haaga-Helia ammattikorkeakoulun opiskelijoiden opinnäytetyönä. Kyselyyn vastataan nimettömänä ja vastaukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti.

Vastaamalla voit voittaa!

Jos haluat osallistua arvontaan, kirjoita kyselyn loppuun nimesi ja yhteystietosi. Vastaajien kesken arvotaan 50€ arvoinen lahjakortti Nokkalan Majakka -rantakahvilaan.

Vastaamiseen kuluu aikaa 5-10 minuuttia.

Pyydämme vastaamaan mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 19.2.2017 mennessä.

Kiitämme lämpimästi vaivannäöstänne ja vastauksestanne.

[Siirry kyselylomakkeeseen](#)

Liite 2. Webropol kysely

Espoon rantaraitin alueiden kehityskartoitus

Tämä kysely on osa Espoon ja Kirkkonummen merellinen saaristo tunnetuksi -hanketta. Kyselyn tavoitteena on selvittää alueen kehitysnäkymiä ja toivoisimme alueella asuvien näkemystä siitä, mihin suuntaan alueen halutaan kehittyvän. Vastausten avulla voimme selvittää, mitä palveluita alue tarvitsee ja miten olemassa olevaa palvelutarjontaa voidaan kehittää ja monipuolistaa.

Kysely toteutetaan Haaga-Helia ammattikorkeakoulun opiskelijoiden opinnäytetyönä. Kyselyyn vastataan nimettömänä ja vastaukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti.

Vastaamalla voit voittaa!

Jos haluat osallistua arvontaan, kirjoita kyselyn loppuun nimesi ja yhteystietosi. Vastaajien kesken arvotaan 50€ arvoinen lahjakortti Nokkalan Majakka-rantakahvilaan.

Vastaamiseen kuluu aikaa 5-10 minuuttia.

Pyydämme vastaamaan mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 19.2.2017 mennessä. Kiitämme lämpimästi vaivannäöstänne ja vastauksestanne.

*- merkityt ovat pakollisia.

1. Sukupuoli *

- Mies
- Nainen

2. Mihin seuraavista ikäryhmistä kuulut? *

- 16 - 24
- 25 - 34
- 35 - 44
- 45 - 54
- 55 - 64
- yli 64

3. Mikä on asuinpaikkasi? *

- Suur-Leppävaara (Leppävaara, Kilo, Laaksolahti, Karakallio, Lintuvaara, Lippajärvi, Sepänkylä, Viherlaakso)
- Suur-Tapiola (Tapiola, Pohjois-Tapiola, Haukilahti, Laajalahti, Mankkaa, Niittykumpu, Otaniemi, Westend)
- Suur-Espoonlahti (Espoonlahti, Iivisniemi-Kaitaa, Latokaski, Soukka, Suvisaaristo, Nöykkiö)
- Suur-Matinkylä (Henttaa, Matinkylä, Olari)
- Vanha-Espoo
- Kauklahti
- Muu Espoo
- Muu asuinpaikka

4. Mihin ryhmään kuulut? *

- Opiskelija
- Työelämässä
- Eläkeläinen
- Työtön
- Jokin muu

Aluekehitys

5. Oletko vierailut seuraavissa kohteissa? (voit valita useamman) *

- Otaniemi - Hanasaari
- Haukilahti
- Kivenlahti - Marin satama-alue
- Matinkylä - Nokkala
- Iso Vasikkasaari
- En ole vierailut

6. Millaiseksi koit kulkuyhteydet kyseisille alueille?

Jos vastasit edelliseen kysymykseen "En ole vierailut", voit ohittaa tämän kysymyksen.

	Erittäin helppoa	Melko helppoa	Hieman hankalaa	Erittäin hankalaa
Otaniemi - Hanasaari	☐	☐	☐	☐
Haukilahti	☐	☐	☐	☐
Kivenlahti - Marin satama-alue	☐	☐	☐	☐
Matinkylä - Nokkala	☐	☐	☐	☐
Iso Vasikkasaari	☐	☐	☐	☐

7. Kuinka toimivia alueratkaisut ovat? *

	Erittäin hyvin toimiva	Hyvin toimiva	Huonosti toimiva	Erittäin huonosti toimiva
Kulkuyhteydet	☐	☐	☐	☐
Aktiviteettimahdollisuudet	☐	☐	☐	☐
Ruokailumahdollisuudet	☐	☐	☐	☐
Siisteys	☐	☐	☐	☐
Valaistus	☐	☐	☐	☐

8. Oletko kiinnostunut vaikuttamaan Espoon aluekehitykseen? *

- Olen erittäin kiinnostunut
- Olen melko kiinnostunut
- En ole kovin kiinnostunut
- En ole lainkaan kiinnostunut

9. Minkä kanavan kautta olet saanut tietoa Espoon aluekehityksestä? *

- Asukasilta
- Internet (espoo.fi tms.)
- Uutiset
- Kaupungin tiedote
- En ole saanut tietoa

10. Miten todennäköisesti suosittelisit Espoota matkailukohteena? *

- Erittäin todennäköisesti
- Todennäköisesti
- En kovin todennäköisesti
- En ollenkaan

Palvelut

11. Miten mielelläsi käytät alla olevia julkisia kulkuneuvoja? *

	Erittäin mielelläni	Melko mielelläni	En kovin mielelläni	En halua käyttää
Metro	☐	☐	☐	☐
Reittivene	☐	☐	☐	☐
Kaupunkipyörä	☐	☐	☐	☐
Linja-auto	☐	☐	☐	☐
Juna	☐	☐	☐	☐

12. Kuinka usein vieraillet Espoossa sijaitsevilla uimarannoilla? *

- Päivittäin
- Vähintään kerran viikossa
- Vähintään kerran kuukaudessa
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Harvemmin kuin kerran vuodessa

13. Mitä palveluita toivot uimarantojen yhteyteen? *

	Toivon erittäin mielelläni	Toivon melko mielelläni	En ole kovin kiinnostunut	En ole yhtään kiinnostunut
Urheiluvälineiden vuokrausmahdollisuus	☐	☐	☐	☐
Kahvilapalvelut	☐	☐	☐	☐
Tapahtumat (konsertit, markkinat yms.)	☐	☐	☐	☐
Aktiviteetit	☐	☐	☐	☐
Kaupunkipyörät	☐	☐	☐	☐
Saunat	☐	☐	☐	☐
Suihkut	☐	☐	☐	☐

14. Oletko kiinnostunut jakamistaloudesta? *

	Olen erittäin kiinnostunut	Olen melko kiinnostunut	En ole kovin kiinnostunut	En ole lainkaan kiinnostunut
Veneiden yhteisomistajuus	☐	☐	☐	☐
Kasvimaat	☐	☐	☐	☐
Kimppakyydit	☐	☐	☐	☐
Rantasaunat	☐	☐	☐	☐
Mökit	☐	☐	☐	☐

15. Miten kiinnostunut olet Espoossa alla olevista? *

	Olen erittäin kiinnostunut	Olen melko kiinnostunut	En ole kovin kiinnostunut	En ole lainkaan kiinnostunut
Aktiviteetit	☐	☐	☐	☐
Majoitus	☐	☐	☐	☐
Tapahtumat	☐	☐	☐	☐
Luontokohteet	☐	☐	☐	☐

16. Miten usein käyt Espoon rantaraitilla? *

- Päivittäin
- Viikoittain
- Muutaman kerran kuussa
- Muutaman kerran vuodessa
- Harvemmin kuin kerran vuodessa

17. Miten houkuttelevana pidät Espoon rantaraittia käyntikohteena? *

- Erittäin houkuttelevana
- Melko houkuttelevana
- En kovin houkuttelevana
- En yhtään houkuttelevana

Espoo tulevaisuudessa

18. Miten huolissasi olet ilmastonmuutoksen vaikutuksista Espoon alueella? *

- Olen erittäin huolissani
- Olen melko huolissani
- En ole kovin huolissani
- En ole lainkaan huolissani

19. Millaiseksi koet Espoon julkisen liikenteen käyttäjämäärän? *

- Liian suureksi
- Melko suureksi
- Sopivaksi
- Vähäiseksi

20. Millaiseksi koet tulevan länsimetron vaikutuksen kulkemisessasi? *

	1	2	3	4	
Hyvin helpottavaksi	☐	☐	☐	☐	Erittäin hankalaksi

21. Mihin olet tyytyväinen kyseisillä alueilla?

Otaniemi – Hanasaari, Haukilahti, Kivenlahti – Marin satama-alue, Matinkylä – Nokkala, Iso Vasikkasaari

22. Millaisia parannusehdotuksia tai kehitysideoita suosittelet kyseisille alueille?

Otaniemi – Hanasaari, Haukilahti, Kivenlahti – Marin satama-alue, Matinkylä – Nokkala, Iso Vasikkasaari

23. Jätä meille yhteystietosi, jos haluat osallistua 50€ arvoisen lahjakortin arvontaan Nokkalan Majakka-rantakahvilaan!

Otamme yhteyttä voittajaan henkilökohtaisesti kyselyn päättymisen jälkeen.

Etinimi	<input type="text"/>
Sukunimi	<input type="text"/>
Matkapuhelin	<input type="text"/>
Sähköposti	<input type="text"/>
Osoite	<input type="text"/>
Postinumero	<input type="text"/>
Postitoimipaikka	<input type="text"/>

Liite 3. Avointen kysymysten vastaukset

21. Mihin olet tyytyväinen kyseisillä alueilla?

Vastaajien määrä: 311

- Meren läheisyys, luonto, palvelut varauksin
- Ravintolat Marin Satama, Haukilahden Pavilijonki sekä Nokkalan Majakka.
- Haukulahti, ranta hyvä ja kahvilat, ruokapaikat meren rannalla
- Suhteellisen helppo päästä ja turvallista kulkea.
- En osaa sanoa, kun en ole juurikaan käynyt siellä päin.
- Alueet eivät ole kovin tuttuja.
- Haukilahti, Matinkylä-Nokkala
- Rantaraitti
- Otaniemen satamaan pääsee bussilla lähelle, samoin rantaraittia pitkin kävellen ja pyörällä
- Meren läheisyydessä olevat palvelut, melko helppo kulkea paikasta toiseen. Pyörällä ihan-teellinen rantaraitti kutsuu kulkemaan, ja viemään myös kauempaa tulleita sukulaisia nähtävyyksiä katsomaan.
- Yhteys rantaan toteutuu yleisesti erittäin hyvin.
- Iso Vasikkasaari on parasta mitä Espoosta löytyy. Hieno kesäkeidas
- uimarannat, kahvilat, suihkut
- Pyörätiet, luonnonrauha, merellisyys
- Yleisesti olen tyytyväinen koko rantaraitin toimivuuteen, aina valaistuksesta rantojen siisteyteen. Nuottalahti / Tiistilä -alueella on ollut nihkeästi roskakoreja, mutta otettuani kaupunkiin yhteyttä on roskikset ilmestyneet (ymmärrettävän viiveen jälkeen) jopa ehdottamiini paikkoihin, aivan mahtavaa!
- Merellisyys ja luonnon läheisyys.
- Haukilahden ranta on mukava keskittymä palveluja.
- Siisteys ja helppo tavoitettavuus
- Sijainti meren äärellä
- Haukilahti: hyvät palvelut, kivat ranta-ravintolat, uimaranta, upea luonto, hienot näkymät. Mahtava asuinpaikka!
- Kahvilat ja koiraranta Haukilahdessa. Yleisiä kuntoilulaitteita voisi olla lenkkeilyreiteillä.
- Kahvilat ovat viihtyisiä ja kahvila Merenneidosta voi vuokrata kajakkeja. Rantaraitti kokonaisuudessaan virkistysmahdollisuutena on upea sekä pyörällä että kävellen.
- Rantaraitti on hyvä ja tärkein.
- Meren läheisyys otettu hyvin huomioon
- Vasikkasaaren uudesta laiturista.
- Asun liki Nokkalaa ja alue on siisti & rauhallinen. Matinkylä on kuin pieni kaupunki Espoossa palveluineen.
- Kaunista saaristia, hyvillä kulkuyhteyksillä. Eteenkin Vasikkasaari on Espoon piilotettu helmi.
- Meri lähellä. Hyvät bussiyhteydet.
- Rantaraitti ja ulkoilumahdollisuudet muutenkin.
- Merellinen ihana ympäristö
- Merenrantaan. Hyvä bussiyhteys Helsinkiin. Metro turhake.
- Rantaraitti, kävely ja pyöräilymahdollisuus. Rantaraitin ravintolat ja kahvilat sekä Ison Vasikkasaaren Gula Villan.
- asumiseen
- Upeaa, että on jätetty rantaraitti kaikkien käyttöön. Ihanat kauniit maisemat ovat meidän kaikkien omaisuutta. Näin tulee jatkossakin olla.
- Siisteys, uimarannat.
- rantaraitti
- Rantaraittia on mukava kävellä tai pyöräillä, kiva kun on kahviloita ja reittiveneillä pääsee saariin.
- Mihin unohtui Saunalahden alue?
- Kauniit ulkoilumaisemat!
- Että kaikilla on pääsy meren rannalle.
- Meren läheisyys.
- Pyöräretkeilijälle on kivoja pysähtymis- ja taukopaikkoja
- Hyvät palvelut (varsinkin Haukilahti), puisto/kävelyreitit
- Luonto ja meri :)
- Kesällä erityisesti: Hanasaaressa on hotelli ja ravintola. Hyvä. Haukilahdessa on vesitorni ja

- ravintola. Ok. Kivenlahdessa on ravintola. Ihan jees paikka. Matinkylässä on rantsu ja vesibussi. Hyvä. Vasikkasaaren pääsee vesibussilla. Hyvä.
- Luonto, meri, rantaraitti, pientalovaltaisuus, raitis ilma...Ihana asuinalue💛
 - Matinkylä-Nokkala
 - Rantaraitti, ulkoilureitit ja -polut, Saaristovene
 - Ihana merenranta
 - Tilaa rannalla
 - Uusiin ravintolapalveluihin, yhtenäiseen rantaraittiin
 - Nokkelaan saatu uusi ravintola hyvä juttu ! Samoin Iso Vasikkasaaren parannukset ; pelikentät ,vierasvenelaiturit ,suihkut , grillipaikat , Gula Villan hieno kokonaisuus .
 - Luonto, pyörätie
 - Ranta, maisemat, kävelyreitit, siisteys
 - Meri, luonto, puhtaus
 - Iso vasikkasaari on kiva kohde keaällä
 - Iso Vasikkasaari soveltuu monelle.Ravintola kiva
 - Ihania virkistysalueita kaikki. Haulahden ranta ja palvinjonki ovat suosikkini. Ja ravintolapalvelut ovat hyvät. Iso vasikkasaari on mukava. Kävely- ja pyöräilyreitit ovat hyvät. Meri on aina kaunis ja erilainen joka kerta. Villa Rulludin alue on kaunis. Kävelen siellä usein.
 - Merenranta on aina kiinnostava. Marin satama-alueetta en tunne, mutta näissä muissa paikoissa on kivasti ravintola-/kahvilapalveluja.
 - Näiden kaikkien kehityspotentiaaliin.
 - Nykyiset bussiyhteydet Kivenlahteen, Lippulaivan palvelut ja Iso Omena
 - Rantaraitti, luonnon läheisyys, kahvilat ja ravintolat niillä alueilla missä niitä tällä hetkellä on
 - Hyvät uimarannat, ulkoilumahdollisuus, kauneus
 - Rantaraitti on hyvä.
 - Ulkoilualueet ja rakentamattomuus
 - Matinkylä - Nokkala paljon palveluita eli kahviloita! Kivenlahti - Marinsatama erittäin kaunis merinäkö.
 - On tullut lisää kahvila- ja ravintolapalveluita.
 - Siistit rannat
 - Erilaisia virkistysmahdollisuuksia; picnic-paikkoja, penkkejä, siistittyjä rantoja sekä puistoalueita, hyviä kulkuväyliä pyöräilyyn ja lenkkeilyyn.
 - Luonto
 - Luontoon
 - Ihana merellinen luonto.
 - Rantaraitti, Meri, Rantakahvilat, Keskuspuisto, Iso Omena, Kirjasto, Julkinen liikenne
 - Marinsata/ravintola/kahvila. Suihkut ja vessat.
 - Suomenojalta Vasikka saaren pääsee mukavasti vesibussilla.
 - Enimmäkseen pääsee liikkumaan lastenrattailla tai pyörän oeräkärryn kanssa
 - Meren läheisyyteen
 - Olen tyytyväinen, että vihdoinkin tälle alueelle on saatu edes pari ravintolaa/kahvilaa! Metro Kivenlahteen asti oli myös erittäin hyvä ratkaisu.
 - Yhteysveneeseen, avantouimismahdollisuuteen, Rantaraittiin, Vasikkasaaren ruoanlaittomahdollisuuksiin, hiihtolatuun Matinkylässä, kahviloihin.
 - Kaunis luonto
 - Hyviä kahvilapalveluita ja kaupungin toimintaa. Vasikkasaari mieluinen retkikohde.
 - Yleinen siisteys ainakin Matinkylässä ja Kivenlahdessa, se että on WC-tilat ja kahvila.
 - Ulkoilumahdollisuudet
 - Meren lähelle pääsee Kävelemään ja toistaiseksi vielä bussilla kulkemaan meren vierustaa ja ihailemaan merta. Harmittaa vietävästi, että Hanasaaren vierustaa ei enää pääse bussilla metron tultua. Se on aamun pelastus, istua kamera kourassa matkalla Westendin liittymästä aina Ruoholahteen asti ja napsia ihania kuvia merestä. Kun kulkee Kivenlahdesta asti, ei voi pyöräillä työmatkaa, jonka pituus on 30 kilometriä.
 - Rantaraitti, kahvilat
 - Rantaraitti kulkee pitkin kauneinta merenrantaa, ihana päiväretki fillarilta kotoa Matinkylän rannan Merihelmeen. Hyvä lisä rannan tarjontaan tämä uusi Nokkalanniemen ravintola, joka odottaa testaamista kesällä. Uintimahdollisuuksia useita, joko rauhassa tai joukossa. Matkan varrella helppo hypätä saaristolaivan kyytiin. Lippulaivan tarjonta, joka vain paranee kun on uusi rakennus saatu valmiiksi.
 - Haukilahti viihtyisä, samoin Nokkalan Matinkylä.
 - ihanaan luontoon ja sen käytettävyyteen
 - Matinkylän rannan kaksi kahvilaa ovat ihanat. Kivenlahden kreikkalaisessa ravintolassa voisi

- käydä useammin mutta maisemat ovat rumat vaikka rannassa onkin.
- Ihana rantaraitti ja luonto.
- Asun Lippajärvellä joten metron tulo ei vaikuta kulkemiseeni. Retkeillessäni Haukilahden rannassa, löydän helposti parkkipaikan. Uusi ihana Nokkalan Majakka ravintola!
- On rakentamatontakin alueita
- Väljään rakentamiseen - luontoon
- OK, en o käynyt kuin vasikkasaarella ja sielläkin varmaan 20 v sitten
- Luontopolut, vesibussit, kahvilat ja uimarannat
- Haukilahden ranta ja kahvilapalvelut
- Iso Vasikkasaari on hieno ja kiva kun siellä on ravintola ja kahvilapalvelut Ja hyvin wc-tiloja.
- Matinkylässä Rantaraitin hienot näkymät merelle, avaruus, leveä kävelytie. En käy muilla otsikon alueilla.
- Enpä ole liemmin käynyt. Ei erityistä kommentoitavaa. MEtroa odotellen
- Hieno rantareitti ulkoiluun.
- Luonto
- Rantaraitista ja luonnosta.
- Meri, rantaraitin ulkoilumahdollisuus, kahvilat, uimapaidat
- Haukilahden venesatama on kaunis !
- Haukilahden monipuolinen ranta
- Meren läheisyys, mahdollisuus ulkoilla, pyöräillä ja kävellä, melko väljää, kahviloita paljon,
- Haukilahden uimaranta, reittiveneet, perheaktiiviteettipäivät kesäisin vasikkasaarella.
- Luonnon läheisyys, merellisyys
- Asun Nuottaniemessä. Uusi Nokkalan kahvila kiva. Palvelujen lisääminen rannoille toivottavaa.
- Lenkkipolut, siisteys
- Merellisyys, ulkoilumahdollisuudet, reittiveneet/saaristoliikenne, ravintolapalveluiden kehittyminen
- Meren läheisyys, mukavia paikkoja, hyvät ulkoilumahdollisuudet.
- Kauklahti on idyllinen pikku kylä, toivotaan ettei metron tulo lähi-alueelle pilaa sitä!
- Meri
- Ranta on parasta maisemaa Espoossa. Kiva käydä lenkillä.
- Haukilahden venesataman seutu on hieno ja hyvät palvelut.
- Matinkylässäkin on kiva ranta ja ranatakahvila. Isossa Vasikkasaarella on hyvä kahvila, ravintola ja venesatama.
- Palvelut, liikenneyhteydet
- Rantaraitti ja bussit
- Rantaraitin ympäröivät luontokohteet. Alue on kaunista ja raitin ympäristöä tulisi säilyttää sellaisenaan.
- Pavelut, bussilinjat
- Rauhallinen asuinalue, palvelut lähellä. (Kivenlahti) ihana kun meri niin lähellä, olen aktiivinen ulkoilija
- Luonto kivenheiton päässä. Ihanaa merenrantaa.
- Siisteys, kahvilapalvelut, ulkoilumahdollisuudet, koiraranta, meri!
- Kulkuyhteyksiin.
- Meren läheisyys, hienot maisemat.
- Minusta on erittäin mukavaa että on saatu matinkylään uusi rantakahvila!
- Luonto lähellä ihana merimaisema ja kaunista!
- Meren läheisyys
- Erittäin kaunis merenranta, asuin lapsuuteni 20 v Tapiolassa ja silloin pyöräilimme, hiihdimme jne. Vanhempani asuvat siellä edelleen. Olen asunut kaiken kaikkiaan 48 vuotta Espoossa eri paikoissa, venepaikka ollut Suomenojalla, Suvisaaristossa sekä Marin satamassa.
- Haukilahti ja Matinkylä: ravintolat ja rannat kivija, suihkutilat ja wc voisi olla paremmat ja isommat leikkipaikat. Haukilahdessa ihana kävelybulevardi
- Siihen, että on luontoa jäljellä, luontopolkuja, lintutorneja.
- Opastuksia ehkä lisää - kyllä siellä fillarilla ajelee!
- Jäljellä olevaan luontoon!
- Nokkalasta Vasikkasaareen OK, muihin saariin huonoo,
- Kävelyreitit rantaraitilla.
- Tiestöön, rantaraittiin, luontoon.
- Että rantaraitti kulkee oikeasti lähellä rantaa.
- Kotikaupunkipolut sivusto on ollut todella kiva ja sieltä on saanut paljon uutta tietoa mm

- omasta asuinalueesta, niitä reittejä voisi tuottaa lisää. Rantaraitti mukava ulkoilupaikka vau-
nuillakin ja uimarannat todella mukavia soukka-kivenlahti akselilla, kahviloita ja pieniä jätski-
paikkoja ym saisi kesällä olla enemmänkin rannoilla ja raitilla
- Rantaraitti on kaunis ja siisti Ja kaikkien käytössä. meren läheisyys on todella ihana ja aistit-
tavissa.
 - Rantaraitti on hyvä mahdollisuus, jota nyt ei hyödynnetä. Rantakahvilat ja -ravintolat. Venei-
lyharrastuksen mahdollisuus ml. venesatamat ja talvisäilytys.
 - Haukilahdessa ja Kivenlahdessa on kiva kun ravintoloiden yhteydessä on kunnolliset wc-
tilat.
 - Rantaraitti on jo nyt varsin hyvä
 - Espoon saaristo kannattaa valjastaa matkailun keihäänkärjeksi. Sen saavutettavuus (reitti-
vene) on jo nyt hyvä. Kannattaa miettiä, voisiko reittivieneyhteys olla myös Kauppatorilta.
Saariin tarvitaan seuraavaksi palveluita. Niitä pitää saada toteuttamaan yritykset, mutta kau-
punki voi toimia fasilitaattorina.
 - Merellinen Espoo on hieno. Saaristossa liikkuminen on mieluisaa, varsinkin omatoimisesti
liikkuminen.
 - Mellstenin ranta. Kävely/juoksureitit pitkin rantaviivaa aina Hanasaaresta länteenpäin.
 - Rantaraittiin, kahvilat
 - Siisteys, valaistus, välillä voi levähtää penkeillä
 - Hyviä ulkoiluteitä. Muutamia mukavia kahviloita
 - Meren läheisyyteen ja kauniiseen luontoon. Rantaraitti on loistava!
 - Rantaraitti siltä osin, kun se on valmis.
 - Ravintoloita on tullut rannoille mikä lisää retkiveneilyn kohteita. Myös rantaraitti on hieno
idea, vielä muutamat kohdat kun saadaan kulkemaan rannassa ja palveluja reitille.
 - Rantaraitti
 - Pääsy rantaan on parantunut huomattavasti vuosien aikana. Nokkalaan saakka on urbaania
rantafiilistä.
 - Ihana meri lähellä, uimarannat sekä saaristoliikenne. Helpohkoa päästä myös omalla autolla
mm. kauniiseen Porkkalanniemeen tai Nuuksiin.
 - Mukavia ulkoilualueita myös lasten kanssa
 - Yleisesti tyytyväinen
 - rauha ja kauneus
 - Maisemat, merituuli, rantaraitti, kahvilat, ravintolat
 - Hyvät pyöräilymahdollisuudet
 - Yleinen siisteys on hyvällä tasolla. Koska esim. rantaraitti on aktiivisella käytöllä, siellä on
melko turvallista.
 - Luonnonläheisyys, kahvilapalvelut
 - Luonto, liikkuminen eli tarpeeksi variointia kävelyyn.
 - Eipä ole tullut pörrättyä - pitäisi käydä
 - Rantaraitti on aivan mahtava lenkkimaasto, käytän useita kertoja viikossa. Siistiä, upea
luonto, hyvin käyttäytyviä ihmisiä.
 - Aktiviteetit ja ruokailumahdollisuudet hyvät.
 - Kesäisin veneretket yhteysaluksella on hieno juttu. Iso Vasikkasaari on kiva retkeilypaikka
lapsille ja aikuiselle.
- Tässä mainittakoon myös Villa Elfvik - sitä ei sovi unohtaa hyvänä luontokohteena.
- Venesatamiin ja nykyisiin talvisäilytysmahdollisuuksiin.
 - Yhteinäinen, kaunis ja siisti rantaraitti, siellä on mukava ulkoilla.
 - Hyvät ulkoilumahdollisuudet ja uimarannat
 - Haukilahti
 - Ulkoilu , kahvilat
 - Haukilahti
 - Ulkoilusaaret
 - Rauhallisia kauniita alueita, joissa hyvät harrastusmahdollisuudet lapsiperheille.
 - Haukilahden satama ja sen palvelut, uusi majakka Nokkalassa.
 - Venesatamiin. Nokkalakin on viimeinkin siistiytynyt ja näyttää jo satamalta
 - Kahvilat Matinkylässä, Nokkalassa, Haukilahdessa.
 - Rantaraitti on siisti, rauhallinen, ainakin itse lenkkeilyyn käyttämältäni osuudelta valaistu, ja
reitit varrella on siellä täällä puistonpenkkejä joille jäädä ihaillemaan maisemaa tai hengäh-
tämään. Matinkylässä Majakka on uusi ihana tuttavuus, Merenneito ikuinen suosikkikahvila
(hyvä lounas kesäisin) ja Haukilahden rantaravintolassa on tullut syöttyä pizza jos toinenkin
maisemaa ihastellessa. Kahvilat/ravintolat rannan tuntumassa siis ihan loistojuttu, joka saa
viihtymään rannalla pitkänkin päivän.

- Nokkalassa ihana ranta-alue; mukava juhannuskokon sytytys vuonna 2016. Iso Vasikkasaari-hyvä retkeilykohde, miellyttävä venematka, veneen henkilökunta +++ Cafe Mellsten on epävihtyisiä. Kyselyyn voisi littää myös kohdan palautetta kyselystä;) Kysymys kuinka usein käyt uimarannoilla? - vastaus päivittäin, viikottain... huonoja vaihtoehtoja. Tulisi huomioida että joku käy usein KESÄISIN, muttei koskaan talvella.!!
- Uusia kahviloita
- Haukilahtelaisena rantaraitti on päivittäinen lenkkeilypaikka.
- Kahviloihin
- Ympärivuotinen käyttö nykyisin mahdollista parabtuneen talvikunnossapidon ansioista. Nokkalan majakka hieno lisä kahvila/ravintolarjontaan. Rantaraittia pidetään melko siistinä suurimmalta osin.
- Iso Vasikkasaari on erittäin tarpeellinen ja hyvä vierailu kohde.
- Upea rantaraitti merellisessä ympäristössä
- Kaupunkialueeksi miellyttävä ympäristö. Helppo saavutettavuus ja kohtalaisen selkeästi merkitty reitti. Palvelut, kuten kahvilat tai saunat ovat olleet vähissä tai Ukioloajat puutteelliset.
- Lintutornit, ulkoilureitti, rantaniityn lehmät, Villa Elfvikin palvelut ja lähialue
- Veneiden laituripaikkojen ja talvisäilytyspaikkojen läheisyys. Pyöräilyväylät erinomaiset.
- Kaunis luonto meren äärellä
- Espoon vesibussi liikenne saaristoon on bueno uimarannat ja kahvilat saunalahti -nokkala
- Toistaiseksi veneilymahdollisuudet, rantakahvilat, (esim Haukilahden paviljonki, Nokkalan Majakka yms). Rantaviiva pidettävä pääsääntöisesti luonnollisena. Mukaan mahtuu jokunen anniskelupaikka, sauna tms. Venesatamien on oltava toimivia, ja kaikkien veneiden on edelleen saatava talvehtia rantojen tuntumassa. Ranta-alueille on voitava tulla myös autolla.
- Haukilahdessa, Marin satamassa, Matinkylässä, Nokkalassa ihanat kahvilat joilla hyvät aukioloajat myös talvella ja vkonlooppuisin.
- Meren läheisyyteen.
- Kahvila-ravintolapalveluja saatavilla. Kaunis ympäristö vesistön äärellä.
- Hanasaari on remontissa. Haukilahden rantaravintola!
Kivenlahti- hyvä ranta-alueen lähellä oleva ravintola.
Nokkalassa on reittivene satama, niin kuin H-lahdessa ja Kivenlahdessa ja O-niemessä.
Iso Vasikkasaari on kaunis, grillauspiste on hyvä Ja Gula Villan myös kahvio.
- Rantaraitti liikuntareittinä
- HUOM! Kyselyssä ei ole mainittu Saunalahtea Suur-Espoonlahden osana. Osassa näitä alueita on luonto ja lhuonnonkauneus hyödynnetty hyvin ja toimivasti näkymin, palveluin ja siistinä ja esteettisenä ympäristönä, osassa valitettavasti ei. Erot ovat liian suuret; kaupungin eri osia tulisi pyrkiä kehittämään samanarvoisesti tuoden niiden luontaiset parhaat ominaisuudet esiin.
- Haukilahden ravintolapalvelut
- Maisemiin.
- Väljyys ja rakentamattomuus
- Kävely ja pyöräreittejä on riittävästi.
- Kahvilat, bussiliikenne
- Melko tyytyväinen olen pyöräteihin, joita pitkin ajelen aina, kun tiet sulia, en kuitenkaan talvi-kuukausina. Silloin vain nastoilla joskus kodin lähellä 1 - 5 km, kesäisin lenkit jopa 20-30 km.
- Upeat rannat, kaikkien käytössä. Haukilahti hyvät ravintolapalvelut. Matinkylän aamu asahi rannalla kesällä 2016. vasikkasaari kiva perhe kohde ja hyvää ruokaa. Hyvä, ettei rannoille tuoda koiria. Niille järjestetty omat rannat.
- Uusi rantakahvila Matinkylässä. Metro. Rantaraitti.
- Olen tyytyväinen, että ulkovalaistusta on lisätty.
- Rantaraitin antamat ulkoilumahdollisuudet. Kuuluun ikäryhmään, jossa rauhallinen liikunta on merkityksellistä.
- Hyvät ulkoilumahdollisuudet ja kaunis merellinen luonto
- At the beach
- Haukilahti, Matinkylä alueen kahvilat
- Matinkylän rantaraitti Haukilahteen erittäin hyvä ja myös viihtyisä ja kiva kun on kahviloita missä levähtää
- Kivenlahden kalliot ovat kauniit, ne jotka jatkuvat laurinlahteen päin.
- Kaikilla on mahdollista päästä rannoille ja luontoon liikkumaan
- Kaunis merimaisema ja rauhallisuus ovat parasta
- Ranta-alueet, kahvilat, mukavat uimarannat

- Rantaraittiin. Kahvilapalveluihin.
- Hyvä liikkumista- ja liikuntamahdollisuus rantaraitilla ja mielenkiintoinen & positiivinen ympäristö ja luonto.
- Kivenlahti-Marin satama-alue, Iso Vasikkasaari, Matinkylä Nokkala
- Ihanat maisemat helppo liikkua kävellen ja pyörällä
- Haukilahti, Matinkylä - Nokkala
- Nokkala on kehitetty hienosti kun on saatu Majakka-kahvila sinne.
- Uimarantojen kunto on erinomainen. Luonnonmukaisten rantaosuuksien polut ovat viehättäviä. Jätehuolto ja ulkoilureitit ovat hyvin hoidettuja. Myös penkkejä jalankulkijoille on kiitettävän usein.
- Ihana Vasikkasaari ja Haukilahden rannat ja kavelytiet ja lenkkipolut. Otaniemessä en juuri käy mutta Villa Elfvikiltä rantaa pitkin Munkkaan tai Otaniemeen kiinnostaisi pyörällä.
- Meren läheisyys
- Mukavia kävelyseutuja - pois lukien Iso Vasikkasaari, jonne mennään muun kuin kävelyn vuoksi.
- Matinkylä-Nokkala on rantaraitin osalta kaunis ja hyväkuntoinen.
- Haukilahti palvelut ok.samoin Nokkala.
- Muita paikkoja en tunne!
- Valot vaihdettu toppelundisissa ja nyt hyvä valaistus
- Olen tyytyväinen rantaraitin tarjoamiin mahdollisuuksiin
- Rantareitti,kahvilat,siisteys,helppo liikkua,hyvä opastus
- Vasikkasaari kiinnostaa :)
- Meren läheisyyteen, luontoon, julkiseen liikenteeseen, pyöräteihin, palveluihin yleensä ja alueen rauhallisuuteen.
- Infrastruktuuri:palvelut,luontoarvot,Eztercomin Unkarin ystävyyspuistoon,2017 valmistuvaan metroon,Rantaraitti.
- Matinkylän talvihintaa edullista.
- Rantaraitin kauneus Matinkylässä.
- Kesäisin saaristovenelaiturit, Rantaraittia voi kävellä ympäri vuoden. Muutamia kahviloitakin on ympäri vuoden.
- Rauhallista ja turvallista kulkea
- Rantaraittiin ja sen tiedossa oleviin ja tuleviin parannuksiin
- Pääasiassa hyvin valaistut kävelytiet, joihin autoilta pääsy kielletty.
- Otaniemessä hyvät bussiyhteydet, mutta vaikeutuu kun metro tulee.
- Otaniemen rantareitti
- Kaunis luonto osittain, meri
- Kesäisin mukava pyörällä mutta talvella usein liukasta, kun ei ole talvikunnossapitoa.
- Meren läheisyys
- Oltuani usean kesän Espoon saaristoveneillä sekä töissä että vapaapäiväläisenä, voin vain kehua. Vasikkasaari on mitä upeimmin hoidettu ja siivottu. Eteläpuolen vierasvenelaituriin pitäisi saada max. vuorokausi kiinnitys aika tai kokonaan maksulliseksi. Jokakesäinen ongelma on härskisti venettä koko kauden seisottavat. Palvelun ja paikkojen ylöspito saarissa ansaitsisi käyttäjämaksun pidempään seisovilta veneiltä. Pahimmillaan +68 korteilla mantereelle ja takaisin siirrytään ilmaiseksi päivittäin. Rantaraitille ehdottomasti enemmän penkkejä sekä roskiksia. Nokkalan vuorovenelaiturin uudet 2 kpl puistoroskapöntöt ovat täysin riittämättömät sekä avoluukkuisina jatkuvasti lokkien ja varisten penkomat. Roskat pitkin satamaa sekä satama-allasta, sopivalla tuulella uimarannalle ajelehtineena. Korjatkaa pls pikemmin! - asia ollut esillä myös Vasikkasaaren henkilökunnan keskuudessa.
- Kivenlahti-Marinsatama-alue on ihan ok.
- Muissa en ole käynyt
- Siisteys, luonto
- Haukilahden kahvilat hyviä. Ison Vasikkasaaren uusi venelaituri hyvä parannus.
- Miksi kyselyssä ei kulkuvaihtoehtoina ole polkupyörää ja omaa autoa. Ne ovat muillakin kuin minulla pääasialliset keinot mennä rannoille.
- Ja miksi tässä kyselyssä ei ole paikkaa vapaamuotoisella palautteelle
- Mahdollisuus päästä kävelemään meren rantaan
- Kaunis luonto ja melko hyväkuntoinen rantaraitti.
- Otaniemi - Hanasaari: Varsinkin Otaniemen ja Karhusaaren rantojen yleisestä virkistyskäytöstä ja Rantaraitista. Hiekkapäälysteestä Rantaraitilla. Luonnonmukaisuudesta ja puustosta. Reittivene Otaniemestä.
- Kun pääsee helposti luontoon liikkumaan
- Merelliset hienot maisemat

- Luonnonrauha. Toivon sen myös säilyvän - ei meluisia tapahtumia tai äänekästä musiikkia soittavia ravintoloita rantojen tuntumaan.
- Rantakahvilat Matinkylän rannan yhteydessä. Ranta-alue (paitsi laiturin toinenkin puoli voisi olla paremmin kunnossa, myös veden pohja).
- Haukilahden satama erityisen viihtyisä, muutama saarikohteeseen enemmän palveluita Saaristoon ja rantaraitin palveluiden sekä intran parannukseen
- Haukilahden, Matinkylän ja Nokkalan kahvilat ovat erinomaiset. Ranta raitti seuraa rantavii-vaa. Iso Vasikkasaari loistava retkikohde. Haukilahden venesatama siisti.
- Merellisyyys
- Mukava merellinen ympäristö, luonto
- Kävelyreitti meren äärellä,poissa liikenteen melusta
- Kauniit maisemat,meri
- Rantaraitti on aivan upea! Ja koko ajan paranee, kuten esim Villa Kolin ja Kaitaan rantatiet. Se on Espoon paras käyntikortti. Myös Ison Vasikkasaaren palvelut ovat parantuneet paljon.
- Kahviloita/ravintoloita tullut lisää, mikä hyvä.
Penkkejä myös jonkin verran.
Kaupunkipyörät hyvä idea.
- Rantaraittiin ja sen merellisiin maisemiin ja siihen, että meri ja luonto on kaikkien tavoitetta-vissa varallisuudesta riippumatta. Olen tyytyväinen uinti- ja pulahdusmahdollisuuksiin. Toivoi-sin uintilaitureita lisää rantaraitin varrelle, mm. Otaniemen rantaan. Terassiravintolat ovat ki-voja ja viihtyisiä. Kivoja ja rauhaisia kallioita, uimarantoja. Reittivene saariin on mahtava!
- Luonto; meri ja metsä lähellä asutusta.
- Jokseenkin turvallinen ja rauhallinen alue. Luonto ja meri.
- Nokkalan Majakka, Vasikkasaaren laituirakenteet länsirannalla, Haukilahden sataman kah-vilat
- Veneilypalveluihin
- Rantaraitti. Kivenlahden kalliot ja ulkoilupolut kallioilla. Saaristovene
- Luontoon.
- Olen melko tyytyväinen näihin alueisiin. Toivon, ettei alueille rakenneta enää yhtään enem-pää, sillä asun Espoossa nimenomaan luonnonläheisyyden vuoksi.
- Nokkalaan tuli hieno uusi kahvila, Majakka.
Iso Vasikkasaari on hieno ja vehreä saari.
- Ulkoilumahdollisuudet, kahvilat, meri ja luonto
- Tyytyväinen, tarkoitus on liikkua luonnossa, kehittämisen ei tarvitse muuttaa asioita kaupun-kimaisemmiksi - sellaistaahan on jo Helsingin puolella-
- Hyvät kävelytiet, hoidetut alueet, valaistus, penkit, kauniit maisemat. Uimarannan hiekoitus uusitaan kiitettävästi joka kesä. Roskakoreja on tarpeeksi.
- Haukilahti ja Matinkylä-Nokkala ovat parhaita, kahvilat, uimarannat ja kävelyreitit.
- Rantaraitin valaistus välillä Nuottaniemi-Koukkuniemi oli ihan hyvä asia, vaikka omat silmäni tottuivat pimeyteen varsin nopeasti.
- Luonnonläheisyys rannoilla, villin luonnon ja urbaanin asutuksen sopiva yhdisteleminen (ei liian tiiviisti rakennettua), hienoa arkkitehtuuria, siistejä ja hyvin käyttäytyviä ulkoilualueiden käyttäjiä, turvallisuuden tunne yöaikaankin ulkoillessa.
- Rauhallisuuteen, luonnon kauneuteen, siisteyteen
- Käytän kolme kertaa vikossa rantaraittiatunnin kävelyyn (6 km) mieheni kanssa. Meillä on viisi eri reittiä: Haukilahti, Gräsanoja, Matinkylä, Lintulahti ja Aapelinkadulta lähtevä (loppu-osa rantaa). Hyvin pidetty kunnossa myös talvella. Suosittelen käytettäväksi, kun meille täl-lainen aarre on rakennettu.
- Siistit rannat, ehdottomasti rantaraitti ja kahvilat reitillä.
- Pyöräilyreitit ovat hyviä, Villa Pentryn, Suvi saariston kaupan ja Nokkala majakan kaltaisia kohteita toivon lisää.
- Luonnonrannat, kahvilat, venesatamat, erityisesti Haukilahden satama ravintoloineen sekä Mellsteninranta(joka tosin myös vaatis metsänhoitoa kuten mutkin rannat).
- Alueilla pääsee nauttimaan luonnosta.
- Luonnonläheisyys on parasta. ihmisten hyvinvointi on kasvanut raitilla tapahtuvan liikkumi-sen ja mielen virkistymisen ansiosta.
- Luontoon
- Palveluihin ja hyviin ulkoilureitteihin, Iso Vasikkasaari on loistava paikka.
- Haukilahdessa ranta ja siellä Cafe Mellsten. Kivenlahdessa kalliot ja uimaranta, Marin sata-man Marine ravintolan terassi on kesällä kiva paikka, muttei varsinainen kahvila ja sikäli puutteellinen "palvelu". Iso Vasikkasaari on kiva kesäinen retkikohde ja sieltä löytyy myös ravintola, jossa olen käynyt syömässä. Jätski- ja juomakojuja kaipaam kesäisin!

- Erittäin kauniit merimaisemat, uintimahdollisuudet, kävelyreitit
- Hanasaari koskematon luonto, Haukilahti Kauniit kalliot, Marin satama-alue Avoin meri, Nokkala Uudet viihteet, Iso vasikasaari Meren läheisyys
- Kaunis luonto ja siisteys
- Rantaraitti kulkee useimmissa kohdissa ihan meren rannassa, mikä on hyvä asia. Rantaraitti on yleisesti ottaen hyvin hoidettu, ainakin niillä alueilla, joilla itse useimmiten kuljen (Matinkylä, Nokkala).
- Haukilahden ranta on kesällä vähän aneeminen, talvella kiva kun cafe Mellsten on auki säätilan mukaan. Ruokapaikkoja on mukava saada ja tunnelmallisia istumapaikkoja.
- Mainio veneyhteys Suomenojan satamasta Iso Vasikkasaareen ja sieltä yhteys muihin saariin.
- Rantaraitti, tyydyttävät pienvenesatamat kohtuuhintaiset mahdollistavat veneilyn myös eläkeläisille ja ei niin keskituloisille. Kaikki on siellä missä pitääkin. Ranta on jokseenkin "puistomaisen luonnontilaista" ja sitä ei ole vielä liiaksi pilattu umpeen rakentamisella. Saaret ja maisema rannalta.
- Matinkylä-Nokkala
- Muistuttavat Oulusta.
- Kävelytiet on, kahvila Matinkylässä & Nokkalassa, merinäkyvät!!, puustoa jätetty
- Rantaraittiin siinä muodossa kuin se nyt on, osittain ilman talviylläpitoakin. Sopiva määrä liikkuja. Metrokäytävä voi kuormittaa liikaa rantaraitin luontoa. Nyt ei polkupyöräilijöitäkään ole liikaa pelästyttämässä kuntokävelijöitä. Ei saisi kaupunkimaistaa sitä.
- Kaunis luonto, potentiaalia on!
- Luonnonläheisyys, riittävästi tilaa rakennetun ympäristön keskellä ja reunoilla, vähäliikenteiset kadut ja kevyen liikenteen reitit, merimaisemat, Aalto-yliopiston kampus, Ison Vasikkasaaren maisemakokonaisuus.
- Kahvilapalveluita ja uimarantoja o hyvin. Joissaki paikoissa jopa kanoottivuokrausta yms. Aktiviteettia. Pukukopit ovat tosin melko epäsiistejä.

Reitti on hyvin merkitty ja suurimmaksi osaksi helppokulkuinen. Paikoitellen lastenvaunujen kanssa hankala.

- Haukilahden uimaranta kesät, talvet ja rantakahvila, kalliot ja paikkoja yhdistävä rantaraitti kävellen tai pyöräillen. Espoon rannat ja saaret ovat ihanteellisia kesänviettopaikkoja kun ei ole omaa mökkiä.
- Merellisyys, rauhallisuus
- Merellisyys, uimaranta, raikas ilma, kauniit maisemat, fiksua väkeä
- Asumme Kivenlahden rannassa ja seuraamme rantaraitin elämää päivittäin. Reitti on kiinnostava koska sen näkymät ovat niin vaihtelevia, metsää, uimarantoja, asutusta, kivettyjä reittejä. Ainoastaan kaikki palvelut matkan varrelta puuttuvat tältä ainutlaatuiselta alueelta.
- Kivenlahti: merellisyys pn ehdoton valtti!
-

22. Millaisia parannusehdotuksia tai kehitysideoita suosittelet kyseisille alueille?

Vastaajien määrä: 333

- Lisää ravintolapalveluja
- Rantaraitille pitäisi saada valaistus.
- Matinkylän ranta on epäsiisti ja liian pieni nykyiselle kävijämäärälle. Matinkylän rannan ja rantabulevardin laajennus sekä kunnostus voisi nostaa kyseisen rannan PKS:n ykkösrannaksi.
- Tapiolan rannat ala-arvoiset !! Westend kunnostettu, mutta rakennusjätteet raudat ym jätetty sekä lapsille hengenvaarallinen laiturit !
- Enemmän kahviloita/tyylikkkeitä ravintoloita.
- Parannusehdotuksia en osaa sanoa, kun en tunne juurikaan seutua.
- Nokkalan majakka kuulostaa hyvältä, jos se on Löylyn kaltainen ajanviettopaikka. Lisää tällaisia vetonauloja!
- käyttö tuntuu sopivalta
- Tämäm hetliset palvelut ovat melko hyvin riittävät, rantareitille voisi lisätä muutaman penkin istumista varten.
- Reittiveneliikenne olisi suotavaa useampaan kohteeseen, sekä aikaisemmin keväällä ja myöhään syksyllä. Liikenteeseen voisi sisällyttää säävarauksen, jota voisi seurata internetissä. Uimarannoilla voisi olla enemmän leikkipuistotelineitä, sillä niitä käytetään hyvin paljon laajempaan aikaan kevästä syksyyn kuin varsinaista uimarantaa kesällä.
- Marin satama-alue olisi syytä siistiä.

- kioskeja lisää
- Lisaa pyöräily-yhteyksiä ja viitoitusta
- Kaikki mielestäni ok. Toki rakentamista voisi rajoittaa hienon luonnon suojelemiseksi...
- Parannetaan rannoilla olevia roskiksisia. Ne ovat liian pieniä ja linnut pääsevät levittämään roskia ympäristöön.
- Lisää uusia reittejä rantaan. Nyt liikaa sokkeloisia reittejä sisämaassa.
- rantaraitille valaistus koko matkalle. Puskittuminen kuriin uimarantojen ympäriltä.
- Ruokapaikkoja lisää
- Toppelundin puiston altaan ruoppaus, sauna Haukilahden uimarannalle. Toivon, että puiden hakkaaminen alueella saisi loppua. Nyt on hakattu joka ikinen vuosi ja voitaisiin pitää 10 vuoden tauko. Vielä jäljellä oleva luonto pitäisi suojella ts. museoida tuleville sukupolville. Ilman autoa hankala mennä.
- Lisää kajakinvuokrausmahdollisuuksia sekä muita mahdollisuuksia päästä merelle ja saariin omistamatta omaa venettä. Satamissa reittivenereitit ja aikataulut saisivat olla paremmin näkyvissä - en pitkään edes tiennyt että reittiveneitä on Espoossa vaikka olin useasti käynyt rantaraitilla. Itseasiassa en edes Espooseen muualta tullessa tiennyt "rantaraitista" vaikka asuin jonkin aikaa aivan vieressä ja kävelin raitilla usein. Eli jossakin kohti saisi olla jotain infokylttejä siitä mikä rantaraitti on ja mitä kaikkia nähtävyyksiä matkalla voi nähdä. Aina ei viitsisi kaikkea etsiä netistä tai jostakin kännykän apista. Myös mökinvuokrausmahdollisuus esim. Suvisaaristossa olisi houkutteleva, jos hinnat pysyvät kohtuullisina. Tai sitten sellainen "uiva sauna"? Tämä voisi olla houkutteleva varsinkin turisteille/yritysporukoille. Kaupunkipyörien ja metron myötä potentiaali turismille on valtava! Vastaavaa reittiä ei monesta kaupungista löydy, edes maailmanlaajuisesti. Jos turistien määrä kasvaa, varmaankin vessoja kannattaisi hankkia raitin varrelle jotta paikat pysyvät siistinä.
- Espoo tarvitsee ehdottomasti oman julkisen rantasaunan. Helsingin Löyly ja Allas ovat osoittaneet, että ne ovat onnistuneet todella hyvin. Matinkylän uimarannan alue, jossa on jo nyt pukukopit, olisi erinomainen paikka ja alue vaatisi joka tapauksessa siistimistä ja kehittämistä.
- Yleinen sauna olisi hyvä lisä vasikkasaares palveluihin. Tuntuu että esossa ei osata arvostaa merellistä asemaa, eikä satamien palveluita ole juurikaan kehitetty viimeiseen 20vuoteen mitä olen vesillä liikkunut.
- Rantaraitille lisää penkkejä ja pieniä picnic-alueita.
- Valaistus ja siisteys (Kivenlahti)
- Valaistusta ja talvikunnossapitoa koko rantaraitille. Kunnolliset vessat uimarannoille.
- Poikittaisliikenne kuntoon!
- Lisää aktiviteetteja ja edelleen hyviä julkisia kulkuyhteyksiä
- Rantaraitille penkkejä huomattavasti lisää. Rantasauna Matinkylän rantaan. Lavatansseja.
- Rantaraittia tulee jatkaa Hyljelahdesta Kaitaalle (aloitettu, mutta pysähdyksissä). Valaistus rantaraitille Hyljelahdesta Kaitaalle.
- poikittaisliikennettä
- Rantaraitille lisää penkkejä istahtaa ja vaikka pöytiä mahd. eväiden nauttimiseen, tai lahden lukuun. Istuimia voisi olla myös lähempänä rantaviivaa.
- Veneiden vuokrausta. Vaikka vain soutuveneiden tai kanoottien. Ruokailumahdollisuuksia. Villa Pentry on hyvä.
- roskiksisia tiheämpään; myös bajamajoja paikoin
- Mihin unohtui Saunalahden alue? Sillä alueella on vain yksi kahvila, joka on vain kerran kuussa auki. Kahvila saisi olla auki useammin ja se saisi olla myös edullisempi.
- Kivenlahden satama-alue repsottaa ja on sotkuinen. Siistinä pitämiseen tulisi kiinnittää huomiota. Marin satama-alueella olevalta ravintolalta tulisi vaatia terassialueen laittamista siistiksi ja viihtyisäksi, nyt on vähän sinnepäin oleva "lähiöterassi". Jos se olisi siisti ja kutsuva, olisi kävijöitäkin todennäköisesti enemmän. Saunalahden alueelle enemmän aktiviteettia! Saunalahden alueen Rantaraitin lähialueet tulisi kunnostaa loppuun, nyt on vielä paljon "ikuista työmaata". Rantaraittia tulisi paremmin tuotteistaa: voisi esim. tehdä erilaisia ehdotuksia päiväretkiksi/kövelylenkeiksi/pyöräretkiksi ja sisällyttää niihin vinkkejä kivoista kohteista: kivat kahvilat, kauniit eväspaikat, parhaat leikkipuistot, näköalapaikat, veneretki saariravintolaan jne. Voisi olla erilaisia eri tarkoituksiin: lapsiperheille jne.
- Kahviloita ja aktiviteetteja, esim. meriurheiluvälinevuokrausta kuten kajaakkeja.
- Kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja alueille.
- Rantaraitille tulisi luultavasti enemmän käytyä, jos siellä olisi jotain näkemistä, tekemistä, tapahtumaa ym. Varattavat saunat ja kahvilat sekä erilaiset perheelle suunnatut tapahtumat voisivat olla kivoja.
- Rantaraitin katkaiseva osuus, jossa on jokin villa tms. Miksi raittia ei saada rantaan myös siinä kohdassa? Näin kysyy nimimerkki usein raskasta pyöräänsä rappuja ylös kantanut

- Kävelyreitit rannalla, kahviloita ja erilaisia kivoja ruokaravintoloita. Penkkejä istumista varten. Saaristoristeilyä, yhteysveneliikennettä. Kaupunkipyörä olisi hyvä. Jäätelökioskeja.
- Lisää kahviloita rantaraitin varrelle ja suljetut alueet avoimiksi
- Kivenlahden rantaa voisi siivota ja rakentaa hintsun paremman raflan sinne vaikka Marine raflaakaan ei tule unohtaa vaan mainostaa enemmän. Lienkö yhtään mainosta nähnyt.
- Kysyntää tasokkaille palveluille, 5 tähden merenrantahotelli, kylpylä, ravintoloita - luonto ja ranta niin upeita, että niitä kannattaisi hyödyntää. Kysyntää on kunnon gourmet-ravintolalle rannassa. Nyt ei oikein ole kunnon hotelleja eikä tasokasta ravintolaa turisteille. Harmittelen edelleen Marriott-hankkeen kaatumista. Metro on harmi, pidentää matkaa Helsinkiin ja poistaa maisemat sekä lisää turvattomuutta, ja lisäksi maksaa liikaa. Olisi pitänyt ajatella futuristisemmin, uusia energiamuotoja kehitellään kulkuneuvoihin, ilmaradan mahdollisuus tai jostain aivan uutta.
- Enemmän toimintaa, nyt vain kahviloita ja ravintoloita.
- Iivoniemen-Riilahden välinen rantaraitin pätkä on ollut kesken jo vuoden?? Valmistuuko se ikinä? Rantaraitin katkojen täydentäminen!
- Lisää kahviloita/ravintoloita
Jonnekin rantaraitin varrelle avantosauna
Jollekin rannalle, esim. Otaniemeen, vesiuheilukeskus: soutua, melontaa jne.
- Levää on liikaa vedessä ja rannalla
- Lisää kahvila- ja ravintolapalveluita myös iltoihin ja pyhäpäiviin, aktiviteetteja rantaraitin varrelle esim. kuntoilulaitteita
- Mellstenin uimarannan huolto - ja ravintolarakennus alkaa olla tiensä päässä. Noin edustavalle paikalle tarvittaisiin kunnon tilat, joita ei tarvitsisi hävetä!
- Kivenlahden alueelta pitäisi jatkaa suorja bussiyhteyksiä Helsingin keskustaan, kunnes metro tulee Kivenlahteen asti.
- Selkeät ja esteettömät kulkureitit
- Paremmat kahvila ja ravintolapalvelut
- Kaupunkipyöriä, kahviloita, kävelyteitä, parkkipaikkoja
- Raitin rakentamista valmiiksi Matinkylän kohdalta seli Villa Kolikarin ja läntisen osan rakentamista. Erilaisia aktiviteetteja, tapahtumia, penkkejä, oleskelutiloja, kahviloita, saunoja, venevuokrausta, kuntoiluvälineitä, pelikenttiä, ohjattua jumppaa ja mindfulnessia,
- Kahvilat ja ravintolat vielä paremmiksi. Haukilahti ja Nokkala nyt hyvät.
- Toivon riittäviä pysäköintialueita, koska olen heikkojalkainen ikääntynyt henkilö ja huonohkojen ja hitaiden bussiyhteyksien vuoksi käyn näissä paikoissa ulkoilemassa ja kahviloissa omalla autolla.
- Yleinen sauna Matinkylään ja uinti mahdollisuus laiturilta myös talvisin
- Lisää kahviloita kaikkien kohteisiin.
Mobiilitekniikan kehittämistä reiteillä.
- Enemmän laadukkaita ravintoloita ja palveluja (laadukkaita pieniä kauppia mutta myös isompia päivittäiskauppia), metro mutta myös hyvät yhteydet Kivenlahdenkadulta Kampiin (150 bussi)
- Helppokäyttöistä reittiveneliikennettä akselilla Kivenlahti-Matinkylä-Haukilahti, Kivenlahden/Espoonlahden rantaraitille viihtyisää kahvila/ravintolatarjontaa ja aktiviteettipalveluita (kajakki/sup lauta vuokraus) kuten esim. Matinkylän/ Haukilahden alueilla. Rantasaunatilojen vuokrausmahdollisuutta alueen asukkaille.
- Palveluita erityisesti kesäaikaan.
- Matinkylän rantaan olisi huippuhienoa saada sauna. Lasten leikkipaikkoja voisi uudistaa ja lisätä. Hyvällä säällä enemmän vuoroveneitä Vasikkasaareen. Aloitukset jo toukokuun alussa ja jatkoa syyskuun loppuun. Nokkalasta voisi olla yhteyksiä myös muihin saariin.
- Matinkylän-Nokkalan alueelle lisää istumapaikkoja (esim. graniittilohkareita), sauna, tapahtumia (kevätkarnevaali), kaupunkipyöriä (mahdollisuus Omenasta ajaa kaupunkipyörällä rantaraitille ja päinvastoin)
- Paremmat opastekyltit ja nuotiopaikkoja
- Julkisen liikenteen käyttäjämäärä ei ole vikana, vaan hinnoittelu ja reitit sekä saavutettavuus sekä luotettavuus ja turvallisuus. Valaistus on turhaa laajasti, vain esteellisille syytä asettaa valaistusta
- Kivenlahti - Marinsatama linjalle ympärivuoden kahviloita, nyt ei ole kuin ravintola Marinsatamassa!
- Soukkaan kiva kahvila rannan tuntumaan.
- Ainakin Kivenlahden ravintolatarjonta kehnoa, rannan kahvila lähinnä räkälä ja Marin sataman Marine surkea hinta-laatusuhteeltaan.

- Jokaiseen venesatamaan kuuluisi järjestää käymälämahdollisuus. Pelkkä ravintolan ja kerhon WC ei toimi jos ei ole kerhossa jäsenenä ja ravintola on usein jo kiinni! Harmitellut asiaa jo vuosia Marinsatamassa!!! Palvelisi myös muita aluetta käyttäviä ja siellä liikkuvia kuten raitilla kulkevia ja saaristoveneellä kulkevia! Tulevaisuudessa puskaan meno näyttää alueella vaikeutuvan rakentamisen ja ulkoilijoiden takia, eikä liene tarkoitus teilläkään näin toimia! Venepaikkoihin pitäisi kuulua myös sähkökäyttömahdollisuus, jotta veneakkuja voisi ladata ja painepesuria käyttää kaupungin paikoilla, olisi hyvin tärkeää!!! Myös erilaista yrittämistä voisi lisätä raitin varrella, käymälöiden lisäksi kahvila/terassitoimintaa, keskitettyä välinevuokrausta Matinkylä-Haukilahti-Westend-ympäristöön, jotta ei häiritä kapeita veneväyliä, yhteysveneitä ja virkistyskalastusta Espoonlahdella sekä välttään vaaratilanteilta! Muutenkin päätöksissä ja kehittämisessä kuuluisi kuunnella jatkuvasti alueita käyttäviä ja siitä maksavia, veneseuroja, paikan vuokranneita, kalastuseuroja, yms. Yhdessä toimimalla voimme saada lisää näkyvyyttä erilaisten kilpailujen, koulutusten (esim. navigointi-, veneturvallisuus-, jigaus-, heittokalastuskoulutus) ja muiden tapahtumien muodossa (torit tai markkinat sekä nuorten/pienten perehdytys onkimiseen ja pilkkiin). Vanhana Kivenlahtelaisena harmittelin usein ranta-alueen (meritorin) vajaata käyttöä. Mitä otollisin paikka järjestää esim. kalamarkkinat, yms. Suunnistuskilpailu taajama-alueella oli kiva lisä yhtenä vuonna ja selaista voisi varmasti kehittää...yms.
- Viitoitus, palvelut talvella
- Kivenlahteen ja etenkin Marin satamaan pitäisi saada Rantaraililla ulkoilevia palveleva kiva kahvila. Marinsataman kreikkalainen ravintola ei palvele alueella veneilevien ja ulkoilevien tarpeita. On ihan väärän tyyppinen ravintola sille alueelle. Rantaraitti on erittäin huonosti merkitty. Olen uusi espoolainen, muualta muuttanut Kivenlahteen ja olisin kiinnostunut pyöräilemään Kivenlahdesta vaikka Helsinkiin saakka, mutta reitti on niin epäselvä etten (kartasta huolimatta) ole löytänyt reittiä.
- Hyvällä maulla tehtyjä ravintoloita, kuten Nokkalan Majakka voisi olla pari lisää.
- Länsimetron valmistumista odotan kovasti!
- Grillauspaikka Kivenlahden rannalle/kentälle.
- Kivenlahteen kaipaisi moni Kivenlahti rockia takaisin, HUOM. Kivenlahteen takaisin. Rantaraitti saisi jo viimeinkin valmistua hyljelahti-kaitalahti osioita.
- Pieniä ruokakauppoja tai kioskeja rannan välittömään läheisyyteen picniciä tai vastaavaa ajatellen.
- Marin satama-alueita pitäisi siistiä..
- Lisäpalveluita rantaraitin varrelle. Esim. Kioski/jäätelökoju. Kesällä mukava ja talvella voisi tarjota kahvia Ynm. Venelilijöille huoltoasema. Tapahtumia kuten oli kivenlahtirock.
- Jotkut pyöräilijät ajavat liian kovaa Rantaraitilla, penkkejä lisää, kaupungin palsta-alueelle lukittu aitus (näin Walesissa) ja koirakielto, lisää ruokailupöytiä (tuoko lisää epämääräistä porukkaa?), bajamajoja piilotettuna maastoon, treenausvälineitä, tapahtumia. Ei maksullisia, tai pikkurahalla toteutettavia juttuja. Siivoustalkoita Raittiympäristöön. Vessa ympäri vuoden Matinkylän rantaan (Bajamaja vaikka 50 snt).
- Toivoisin uimaranta ja kahvila alueiden siistimistä. Siistimisen tulisi kattaa myös laajempi alue rantojen ja kahviloiden ympäristö. Olisi mahtavaa saada kahvila myös Soukan alueelle.
- Paremmat palvelut, wc:t kuntoon, suora bussiyhteys espoolahti- Matinkylän ranta/Haukilahti
- Uimarantojen yhteyteen yleinen sauna! Lisää tapahtumia.
- Voisiko rannoilla olla jonkinlainen aurinkokatos-osio, niin pienten lasten kanssa voi olla rannalla aikaisemmin iltapäivällä, kun UV on vielä 3 (se laskee alle 3:n aika myöhään kesällä). Varsinkin vanhoissa linja-autoissa on liian vähän tilaa lastenvaunuille (mahtuu n 1,5 vauvua), on hankalaa kun ei pääse busseihin vaunujen kanssa.
- Parempi bussipalvelu Rantaraitti OIKEASTI rannalla, ei kadulla.
- Älkää viekö mahdollisuutta kulkea merenrannalla, vaikka tulisi uusia asuntoja.
- Kivenlahden - Laurinlahden ranta kaipaa kesäkahvilaa! Kivenlahden rannan kreikkalaisen näkymät aukeavat ankealle sorapihalle missä karneat kalusyeet, kaiken tämän jälkeen autot veneet sun muut peittävät näköalan merelle. Järjestystä, siivousta! Laurinlahden kallioiden siivouspartioita sekä roskiksia lyhyen matkan päähän toisistaan. Kivenlahden talviuimaripaikan ympäristö ehostettava: lautahökötys purettava ja uutta tilalle, graffitit peittoon.
- Otaniemi on sekava, ja kävelytie Otaniemessä sekä Tapiolaan että Lauttasaareen päin meiluisa autoliikenteen vuoksi. Kyselystä on täysin kokonaan unohtunut Tapiola, jossa rantaraitti myös menee.otsolanhden

rannan palvelut ovat huonot, ränsistynyt minigolf eikä kunnollista viihtyisää kahvilaa ole. Haluaisin usein mennä ystävien kanssa kävelylle niin, että merenrannassa vois nauttia esim kupposen kahvia, mutta jos on haluan toimia, pitää ajaa ensi autolla jonnekin. Tapiola on merellinen mutta meren läheisyys on täysin hyödyntämättä, varsinkin kun Westendissa rantaan ei edes pääse.

- Lisää kaikenlaisia ja erityisesti kaikenikäisille sopivia tapahtumia.
- Lapsiperheille aktiviteetteja / leikkikenttävälineitä ainakin Kivenlahden uimarannalle. Ympäri vuoden kahvilapalvelut.
- rantakahvilat kalliita ja huonojen kulkuyhteyksien päästä Vanhastakartanosta:(aina ei autolla haluisi lähteä ja bussit ei sinne vie
- Lisää kahviloita. Lapsille kiinnostavia juttuja.
- Mainontaa lisää, en ole koskaan kuullutkaan Espoon rantaraitista vaikka en asu kovinkaan kaukana Espoosta.
- Rakennuskannasta ei saa tulla liian korkeaa tai kaupunkimaista
- Parempia kulkuyhteyksiä Suur-Leppävaaran alueelta rantaraitille
- Veneitä voisi mennä useammin Isoon Vasikkasaareen kivenlahdesta/Soukasta.
- Metro ja muu julkinen liikenne kuntoon
- Cafe Merenneitoa voisi modernisoida ja kaunistaa.
- Sepetlahden jälkeen länteen päin rantaraitin rannat pitäisi puhdistaa. Myös huonokuntoiset laiturit pitäisi kunnostaa samalta alueelta (sepetlahti-Nuottalahti)
- Kauniaisista on yllättävän hankalaa matkustaa julkisilla Otaniemeen.
- opastuskyltit selkeämmäksi / enemmän, valaistus koko reitiltä paremmaksi / turvallisemmaksi, Iso Vasikkasaareen olisi kiva päästä ympäri talven
- Matinkylä Kivenlahti välin rantaraitin parantaminen. Suomenojan säilyttäminen-
- Pukuhuoneiden siisteys, kunnossapito. Auttaisiko jos paikat olisivat lukittuja ja aktiivikäyttäjät voisivat panttia vastaan lunastaa avaimen?
- Kesätapahtumia rannoille! Kahviloita jätsikioskeja ja penkkejä. Lisää
- Leikkipaikat, paikka nuotiolle/grillaamista varten. Selkeä kommunikointi saaristokohteiden osalta. Espoon saaristo kaunis ja ihanasti kaikkien saatavilla. Julkinen kesäliikenne Helsinkiin veneellä?
- Toivon, että ne vähäiset luonnonvaraisina säilyneet kohteet, joita alueella edelleen on, jätetään rakentamatta. Niitä ei saa takaisin enää, vaikka mieli myöhemmin muuttuisi.
- Kivenlahti lisää aktiviteetteja, ruokailupaikat,sauna
- Toivoisin saunaa Haukilahden avontouintipaikan yhteyteen, että avantoon uskaltaa mennä. Rantareitti on ihana, mutta nuottaniemen kohdalla se erkaantuu rannasta, jossa upeat huvilat omistavat ranta-alueen. Kyllä muuttuu reitillä tuossa kohtaa tunnelma. Toivonkin, ettei rantaviivaa myydä yksityisomistukseen vaan jokainen espoolainen voisi nauttia sen virkistävästä ominaisuuksista. Myös metro on haukilahtelaisille ja aina matinkylään asti on monille ei-niin positiivinen juttu, sillä nyt suora bussi kamppiin (111) vie omalla kohdallani 13 minuuttia ja metron kanssa joudun ottamaan ensin bussin tapiolaan, sitten sukeltamaan metrotunneliin ja metro vielä kierteleee aika pitkän matkaa ympäri länsiväylää. Tämä on myös lasten vaunujen kanssa hankalaa. Katsoin, että matkustusaikana muuttuu kamppiin jopa 44 minuutiksi. Toivonkin, että bussiyhteys kamppiin säilytettäisiin, ettei yksityisautoilu lisäännny tällä puolella länsiväylää.
- Lisää kahviloita, myös veneilijät huomioiden. Espoo on kuitenkin merellinen kohde
- Ulkokuntosalilaitteet olisi kivoja rantaraitin varrella, niin voisi lenkin yhteydessä bodata.
- Sateensuojaa esim venettä odottaville
- Kaupunkipyörät myös Espooseen olisi kiva lisä, ja myös kattavampi ulkoilu- ja harrastevälineiden vuokrausmahdollisuus. Enemmän ympärivuotisia kahviloita tai ravintoloita rannan tuntumaan, näistä Nokkalan majakka hyvä esimerkki ja ihana uusi tulokas! Yleinen sauna/saunoja myös Espoon rannoille. Hanasaareen jotain, joka saa Helsingin (Lauttasaaren) ulkoilijat liikkumaan myös Espoon puolelle ja toisinpäin? Kasinonrannan kahvilakin on talvet kiinni.
- Lisää kahviloita/ravintoloita, helpommat yhteydet saaristoon, muukin yöpymismahdollisuus kuin telttailu saaristossa, venebensis lähemmäksi isoja venesatamia, rantasauna olisi ihana! lapsille palveluita myös, jotta olisi houkuttelevaa koko perheelle esim. vesiurheiluun liittyvää.
- Kahviloita ja kioskeja voisi olla lisää. Rantatuoleja ja hierontaa voisinkin myös ostaa etelän meiningillä ja myös hinnoilla ;)
- Voisiko Isoon Vasikkasaareen saada sauna, jota voisi vuokrata. Otaniemen ja Hanasaaren välissä ei ole oikein kivaa rantakahvilaa.
- Matinkylän uimarannalle paremmat lounasmahdollisuudet kesäisin.

- Lisää kahvila/ravintola palveluja ja kuntoilu välineitä rantaraitin läheisyyteen
- Yhtenäinen rantaraitti laurinlahteen.
- Metsänhoidolliset toimenpiteet lopetettava rantalehdoissa! Pähkinälehto on suojeltu metsätyyppi ja on hävytöntä miten Espoon kaupunki on hävittänyt rantalehtoja viime vuosien aikana Espoonlahden ja Soukan alueella.
- Kauniita kävelypaikkoja ja kahviloita, samalla tavalla kuin helsingissä esim kaivopuiston kohdilla
- Siisteys"kampanja". Harmittaa joka kesä, kun ranta ja rantakalliot täyttyvät lasinsiruista, kertakäyttögrilleistä ja tupakannatsoista. Olen siivonnut niitä roskia ulkoilun yhteydessä ja mietin aina että voisiko tästä ongelmasta tehdä jonkin kampanjan. En todella tiedä mitä mutta jotenkin positiivisen kautta. Toivon myös, että rantaraitille jää tarpeeksi myös "hiljaisia" alueita, että luonnon kosketus säilyy.
- Olisi kiva, jos voisi vuokrata soutuveneitä. Tosin sitten pitäisi tietää, missä saa nousta maihin. Kahviloita sinne tänne, tosin ne menestyvät vain, jos me niitä käytämme.
- Aktiviteetteja lisää.
- Monipuolisemmat leikkivälineet pienille lapsille uimarantojen yhteyteen
- matinkylän nokkalassa voisi olla jotakin pienimuotoisia tapahtumia, esim kesällä.
- Kivenlahden rannalle voisi tulla parempi kahvila/lounasravintola karaoke kaljanjuonti mestan tilallalle.
- Siistejä viihtyisiä kahviloita uimarantojen yhteyteen. Nyt esim. Kivenlahdessa rähjäinen kaljabaari. Suihkut ja vessat siivottomassa kunnossa.
- Koko rantaraitin valaistus
- Vaikea ehdottaa, sillä nyt asun Espoon Nuuksiossa ja kuljen poikittaisliikennettä omalla autolla. Miehellä on toinen auto.
- Pyöräilytiet, melontakurssit, Haukilahteen Hangon tyylistä markkinää/toria ja kesätapahtumia veneilijöille, vierasveneilijöiden hiukuttelu
- Toivon, että tuomion saanut aluetyönjohtaja erotettaisiin tehtävistään Suomenojan satamassa.
- Toivoisin rannoille saunoja. Erityisesti Matinkylän rannalle toivoisin saunaa. Siellä käy paljon avantouimareita, on käynyt jo vuosia ja olen aina ihmetellyt, miksei siellä ole saunoja. Avantouimareita tulisi varmasti roppakaupalla lisää. Olen joutunut Helsingistä etsimään avantouimapaikkoja, joissa on saunat.
- Lisäksi toivon järjestettyä ulkoliikuntaa enemmän Matinkylään, koska harrastajia löytyy.
- Rantaan vaan se nyt sisämaahan, jopa portaille, ohjaava rantaraitti.
- Joskus voisi tulla valmistakin, aina jokin kesken: törkein esimerkki Matinkylän uimahalli.
- Ravintolalaiva
- Rantaraitin varrelle laadukkaita palveluja ja ravintoloita Nokkalan majakan tyyliin.
- Kahviloita lisää matkan varrelle, roskiksia ja muutama WC lisää
- Netistä voisi vielä selkeämmin löytyä alueiden kartat, joihin pyöräily- ja kävelyreitit olisi merkitty ja matkan varrella olisi merkittävää hyviä pysähtymistärppejä esim kahviloita, näköalapaikkoja jne. Myös tulostettava versio näistä olisi kiva. Samoin reittiveneaikataulut voisi vielä löytyä helpommin ja veneiden lähtöpaikat merkittäisiin selkeämmin sekä nettiin että paikantäälle rantaan opasteisiin
- Rantaraitille tai rannoille kiinteitä jumppavälineitä. Yleisösauna/saunoja, esim veden päällä kelluva Hot Cube -elämyssauna olisi todella oiva tarvittaessa siirrettävä ratkaisu. Vähän lisää lähiruokaa myyviä lähituottajien pikku kivijalkaliikkeitä ja kahviloita, jotka panostavat idylliin. Tästä hyvä esimerkki nyt Maxin kala, joka houkuttaa asiakkaita pitemmältäkin. Esim haukilahten satama pitäisi siistiä rikkaruhoilta. Asialle ei ole tehty moneen vuoteen mitään. Tätä voisivat tehdä espoon kesätyöntekijät.
- Viheralueiden hoito on viimeisten muutamien kesäkausien aikana ollut heikkoa. Ruohoa ei leikata riittävän usein, paikoitellen ei lainkaan. Valaistusta tulisi parantaa. Rantaraitin ja ylipäänsä ulkoilualuiden roskalaatikkojärjestelmää tulee lisätä ja parantaa, ja niitä tyhjentää paljon tiheämmin kuin viime kesinä on tehty. Kamalan näköistä, kun roskat pursuaa yli ja ovat maassa.
- Merellisen Espoon kannattaa ehdottomasti hyödyntää merellistä sijaintiaan tarjoamaan palveluja veneilyyn ja rantaelämään liittyen. Tämä sisältää venesatamia ja veneiden talvisäilytystä, joiden avulla aktiivinen veneilyharrastus mahdollistetaan. Satamien yhteyteen toivon lisää rantakahviloita ja -ravintoloita. Rannoille voisi myös tuoda yleisiä saunoja pidentämään uimarantojen käyttökautta. Rantaraitti tulee pitää talvella huollettuna, eli aurattuna ja hiekoitettuna. Espoon sisäistä julkista liikennettä tulee parantaa, mikäli halutaan ihmisten sitä käyttävän. Yleisesti haluaisin herättää lähiöt henkiin aktiivisiksi ja yhteisöllisiksi alueiksi, joissa olisi myös kortteliravintoloita asuinalueilla.

- Laurinlahden kohdalla rantaraitti pitäisi rakentaa venekerholta soukkaan päin kuten kaavassa on esitetty. Mähtisi samalla pari kaupungin tontilla olevaa rantasaunaa oikeille paikoilleen.
- Ehdottomasti Sinebrycoffin kartanon alue kuntoon, vanhat ulkorakennukset yritystiloiiksi. Urheiluvälineiden vuokrausta kunnon kahvila ja ravintola tarjontaa ja majoituspalveluita.
- Vilkkaila rantateillä olisi hyvä jos olisi erilliset pyörä- ja kävelytiet. Liikun molemmilla tavoilla, kävellen yleensä koirien ja lasten kanssa ja pyörällä taas pitkiä matkoja. Kummassakin roolissa eri vauhdilla ja ajatuksella liikkuvat haittaavat.
- Rantaraitin opasteet ja raitin epäjatkuvuuskohtien poistaminen
- Reitin yhtenäisyys ei ole samanlainen eri alueilla. Välillä reitti kulkee hyvälaatuisilla ja kauniilla paikoilla, välillä taas edetään asfalttitiellä. Aina ei ole edes selvää, mitä kulkuväyliä pitäisi käyttää. Useilla paikoilla reitin kasvusto on täysin hoitamaton.
- Palvelut
- Alueiden venesatamat tulee säilyttää ja kehittää niitä veneilijöiden käyttöä helpottamaan.
- Enemmän urheilualueita Nuottaniemi-Haukilahti välille. Esim. Padel-kenttiä, tenniskenttiä, rantalentopallo kenttiä. Myös yleinen sauna esim Nokkalaniemeen ja Isoon vasikkasaareen olisi hyvä lisä.
- Valaistus on hieman puutteellinen rantareiteillä. Mellsteniin kesäksi välinevuokrausta päivittäin (sup, surffi, kanootti). Mellsteniin sopisi myös kesäkaupat esim. vaatetus, sisustus tyyliin Hangon satama.
- Veneilijöille laituri Nokkalan Majakkaan, lisävalaistusta ja siisteyttä Haukilahti rannoille ja erityisesti Mellstenin ympäristöön
- Rantaraitti ei saisi kiertää yksittäisiä tontteja kuten Villa Kolikaria.
Suomenojan alueen rakentaminen maan kuljetukseen kahteen suuntaan on harkittava kunnolla
Kehittämistyön oltava avointa ja kaupunkilaisia pitää kuulla isoissa ja kalliissa hankkeissa
On ollut kauheaa seurata Espoon toimia poliitikoista ja päättäjistä aina alempiin toimihenkilöihin saakka mm. Suomenojan venesataman kysymyksissä. Ei herätä luottamustani ja vähän aina jännittää mitä ja MITEN seuraavaksi.
- On ikävä että laitureita (yleisiä, taloyhtiöidwn, venekerhujen) pyritään poistamaan, nehan juuri tuovat mielenkiintoista katseltavaa rantaraitille. Kilometritolkulla pelkkää kaislikkoa on aika tylsä. Kaupungin into poistaa kaikki "yksityinen" rantaraitin varrelta tekee rantaraitista tylsän.
- Ranraravintoloita ja kahviloita lisää alueen elävöittämiseksi
- Iso vasikkasaaren lautta voisi kulkea useammin ja aloittaa aiemmin keväällä ja kulkea myöhempään syksyllä
- Vierasvenespaikkoja !
- Koirien uimapaikka olisi mukava
- Espooseen lisää vierasvenesatamia & sauna olisi iso plussa!
- Rantaraitin rakentaminen valmiiksi.
- Venesatamat ja niiden talvisäilytysalueet säilytettävä vanhoilla paikoillaan.
- Lisää kohtuuhintaisia ravintolapalveluja.
Julkinen venereitti Helsinkiin, Kauppatorille tai Hietalahden rantaan.
- Suomenoja voimalaitoksen kohta on poistuvaa kansanperinnettä. Vasta sen lopettaminen vapauttaa alueelta sen ranta/luontopotentialin. Toisaalta se on myös veneilytoiminnan mekka Espoossa. EPS:n satama Nokkalassa toimii hyvin. Suomenojan sataman voisi saada samanlaiseksi ja kas meillä olisi Suomen suurin veneily- ja purjehduskeskus, rata-alueet ja saaristo olisi ihan lähellä.
Myös Kaitalahden kosteikko kaipaisi virkistystä. Vastoin seudun taulujen väitteitä, alue on liettyntynyt umpeen asutuksen sadevesien ja muiden päästöjen seurauksena. Kosteikon kunnostaminen ruoppaamalla tekisi siitä mahtavan lintujen pesimäalueen ja toisaalta rantaniityistä saisimme peura- ja muulle eläinkunnalle suojaisan alueen. Tällä hetkellä Kaitalahti ja Hanikan alue täysin alihyödynnetty potentiaaliinsa nähden.
- Uimarannoille SUP-lautoja vuokrattavaksi kesäisin ja suihku meriveden poispesuun, SUP-kursseja, pieniä pop-up kahviloita/ravintoloita, julkinen ylläpidetty, rantasauna, josta ei kumminkaan tulisi juoppojengin rellestyspaikka, Pentalaan saaristovene edes silloin tällöin, ilmaista puistojumpista tiedottaminen facebookkiin.
- Lisää karttoja, opastauluja tai vaikka kohteeseen liittyviä tarinoita matkanvarrelle
- Rantaraitin pusikoiden raivausta erityisesti Nuottaniemi - Suomenoja välille. Nyt näyttäisi kaikki panostus kohdistuvan Westend-Haukilahti-Nuottaniemi alueille.
- Istumapenkkejä voisi olla enemmän, niin jaksaisi tehdä pidempiä lenkkejä. Toivoisin vielä enemmän myös kahviloita ja ravintoloita.

- Saaristoveneet saisivat kulkea useammin, kahviloita voisi olla enemmän
- Valaistus ja routavauriot kuntoon. Roskikset tyhjiksi useammin.
- lounas palvelut, jäätelökioskeja kesäisin.
- Vuokrattavia saunoja, lisää puistopenkkejä raitin varrelle
- Palveluita on ainoastaan muutamassa rantakahvilassa. Lisää esim. Liikunta-aktiviteetteja. Alueella asuu pienen kaupungin verran henkilöitä.
- Olisi mukavaa saada rantaraitille lisää liikunnallisia aktiviteetteja esim. ohjattua liikuntaa sekä lapsille että aikuisille. Samoin lapsille joku tempurata olisi hyvä. Voisiko kesällä olla ohjattuja uintitunteja lapsille? Olen myös kaivannut lisää kahviloita ja onneksi nyt on tullut Majakka.
- Lisää kahviloita, pysäköintimahdollisuuksien parantaminen
- Kulkuyhteydet varsinkin täältä Lippajärveltä vähän sinne päin.. Vielä lisää tapahtumia ja mainostamista, niin lähtee raitti lentoon!
- Uimarannoilla voisi järjestää enemmän musiikkitapahtumia ja muita hauskoja aktiviteetteja. Lisäksi matinkylän uimarannan pukutilat/vessat olisi korkea aika uudistaa.
- Talvikunnossapito Karhusaaressa on huono: jäistä, liukasta. Meille huonosti liikkuville on tärkeää, että kävelytiet ovat hyvässä kunnossa myös talvisin.
- Rantaraitilla voisi olla hieman enemmän opaskylttejä ja pienille uimarannoille reitin varrella toivoisin pukukoppeja, jotta kesällä voisi pulahtaa uimaan helposti.
- Toivoisin hieman lisää penkkejä rantaraitin varrelle.
- Saunallinen avanto meren rannalla puuttuu Espoosta. Vantaan ja Helsingin avantosaunat ovat tupaten täynnä, joten käyttäjiä riittäisi varmasti.
- Yleisö WC:t myös talvella käytettäväksi.
- Rantaraitti, opastus selkeämmäksi
- Hanasaari avoimemmaksi,
- Kaupungin rahat pitäisi ohjata koululaisten harrastusmahdollisuuksien parantamiseen ja vanhusten hoitoon, kalliiden infrahankkeiden sijaan. Tiet ovat jo hyvässä kunnossa, rantaraitti aivan tarpeeksi kattava ja koulut ulkoapäin upeat. Mutta käyttörahat vähissä. Eli rakentamisen sijaan varoja ylläpitoon: kouluruokaan, harrastusvälineisiin, hoitohenkilökunnan lisäämiseen.
- Tärkein parannus on saada laiturit asukkaiden ja rantaraitin käyttäjien käyttöön Nuottalahdessa. Laituri jolla voi istuskella. Nykyinen laiturit on laitettu asukkaiden useista pyynnöistä piittaamatta käyttökieltoon eikä asukkaiden anneta talkoilla korjata laituria. Syynä kuulemma halu "kyykkyttää" Nuottalahden asukkaita sekä meitä rantaraitin käyttäjiä. Valta rappeuttaa.
- Lisää opasteita rantaraitille ja raitti yhtenäiseksi.
- Viihtyisä kahvila Kivenlahden, Soukan ja Otaniemen alueelle
- Matinkylässä, ennen voimalaitosta, on poistettu kummatkin kaupungin laiturit käytöstä huonokuntoisuuden vuoksi (ilmeisesti myös muualla rantaraitilla). Poistettu käytöstä?! Ei siis odottamaan korjausta? Tämä on mielestäni erittäin huono ratkaisu, laitureilla on tullut vietettyä vuosien varrella satoja tunteja istuskellen, kalastellen, ihastellen maisemia ja auringon nousuja ja -laskuja, kuunnellen myrskyjä ja katsellen lintujen muuttoa. Ylipäätään käydä nauttimassa pienestä hetkestä omaa aikaa siellä korkeiden kortteiden lomassa piilossa, poissa lenkkipolulta tukkimasta kulkuväylää. Mielestäni laiturit ovat tärkeä osa rantaraittia, ja ne tulisi saattaa taas käyttökuntoon. Mikä on rantaraitti jonka varrella on vain yksityisomisteisia, aidoin teljettyjä laitureita.... Haluan että kaupunki palauttaa laiturit, jotta pääsen taas hujuttelemaan varpaita mereen laiturinnokassa lueskellessani. Ne ovat tärkeä osa viihtymistä rauhaa kaipaavalle.
- Hanasaareen vaikea päästä. Pitkä matka julkisilla. Otaniemeen rannoille palveluita ja penkkejä. Haukilahden rantaan lisää penkkejä ja vaikkapa mahdollisuus LAINATA panttia vastaan rantatuoleja. Vaikkapa roskapihtejä lainattavaksi. Lisää roskakoreja ja SIISTEYTTÄ eli rantavahteja, jotka huolehtivat alueen siisteydestä ja kehoittavat vaikka pitämään soittimet / radiot pienemmällä tai kokonaan kiinni. Roskaisuus on ikävää.
- Lisää laadukkaita ruokapaikkoja.
- Rantaraitille tulee saada WC:tä tai sitten ilmoittaa selvästi, että kahviloiden WC:t ovat käytettävissä
- Rantaraitin valaistus ja jätehuolto paremmaksi. Tosin jäteasiaan voi jokainen käyttäjä myös vaikuttaa!
- Enemmän sauna- jakahvila/ ravintolapalveluita
- Toivon, että Nuottalahden laiturit nr. 29 säilytetään ja siten mahdollisuus uintiin, kalastuk-

seen ja melontaan myös Nuottalahdessa säilytetään. Toivoisin, että kaupunki palkkaisi kesäkaudeksi nuorta työvoimaa rantaraitin nurmikko ja puistoalueiden siistimiseen ja siistinä pitämiseen. Uusi koira-aitaus olisi tarpeellinen Nuottalahti-Suomenoja-Hyljelahti alueelle. Alueella asuu paljon lapsiperheitä joten myös uudelle kiipeily/leikkipaikalle olisi paljon käyttöä. Viereen pöytä ja penkit, missä myös fillaroijat voisivat pitää evästäukoa.

- Olemme odottaneet pitkään valaistusta rantaraitin Villa Rulludin ja Karpintien välille!!
- Rantaraitin yhteyteen voisi suunnitella merikeskuksen, jonka palveluita olisivat esim. uimala kuten Helsingin Allas, saunat, pienyrittäjien ravintolat sekä opastus/laitevuokrauspalvelut: suppaus, surffaas, pienvenerajehdus, polkuvene, liitovarjo, kalastus, hiihto, luistelu, avantouinti, pilkkiminen, jääpurjehdus. Merikeskuksessa mahdollisuus myös konserttien järjestämiseen, vierasvenesatamaan sekä yhteysveneretkiin lähisaariin, joille voisi ravintolasta saada esim. picnikkorin mukaan. Merikeskuksen käyttöastetta voisi laajentaa tarjoamalla koulutuskeskus/tyhy palveluita yrityksille.
- Palveluiden aukioloaikoja voisi jatkaa iltaan ja pidemmälle syksyyn ja aikaistaa aukeamista keväällä. Ympäri vuoden avoimia paikkoja lisää.
- Muutama roskis reitin varteen, evästelypaikka, Elfviikin grillausmahdollisuus (Lukittava kansi nuotioon ja lukittava puuvarasto).
- Veneiden talvisäilytys ehdottomasti kehitettävä niin, että suomenojasta ei tarvitse siirtyä jonkin hankalan matkan päähän. Pitäisi kehitellä asuin ym. muu rakentaminen rantojen läheisyyteen niin, että harrastukset, ulkoilu, kulttuuri ym. voidaan toteuttaa rinnakkain. Merialueiden täyttäminen maaineksella eikä kerrostalojen rakentaminen rantojen läheisyyteen ole suotavaa. Kerrostalot voidaan sijoittaa hieman kauemmaksi. Rannat ja ranta-alueet kaikille asukkaille käytettäviksi. Veneet kuuluvat meren läheisyyteen eikä niitä pidä kuljetella kaupungin toiseen päähän.
- Lisää penkkejä ja roskiksia, jotka myös muistettava tyhjentää Lisää pieniä kahvila/kioskipalveluja, kesällä jäätelöä, juomista, vessa, talvella lämmintä mehua, vessa, kohtalainen saavutettavuus
- Rantaraitteille lisää penkkejä, vessoja, uimarantoja
- Ranta sauna tai sauna ja avantouinti espoon rantaraitin varrelle. Grillikatokset esim saunalahden uimaranta -matinkylän ranta. pyörän vuokraus saunalahti-matinkylä-tapiola-otaniemi rantakalastusta mahdollisuuksia paremmaksi. Kahvila-kioskeja lisää
- Rantojemme ylivoimaisesti suosituin harrastus on todellakin veneily. Näin ollen kannattaa miettiä palveluja jotka liittyvät veneilyyn ja palvelevat veneilijöitä. Veneilijät ovat samalla suuri asiakaskunta esim rantojen annikselupaikoille. Järkevästi suunniteltuina rannoillemme mahduttavat kaikki halukkaat helposti mukaan, veneetkin. Rantaviivaa riittää.
- Klobbenin kahvilatoiminta huonoa. Rakennus vanha ja huonokuntoinen terasseineen. Kesällä avoinna satunnaisesti. Talvella ei auki lainkaan vaikka ulkoilijoita/asiakkaita olisi paljon. Tässä kehitettävää runsaasti! Voisi ottaa mallia esim. Kahvila Merenneidon toiminnasta. Rantaraitin opasteet koko matkalle tulisi olla paljon näkyvämmät ja selkeämmät. Välillä vaikea paikallistaa mistä reitti menee kun ei selkeää opastusta.
- Sauvakävelin juuri rantaraitia Matinkylän hevostallien kautta Nokkalaan ja surukseni näin, että laituri 29 ja seuraava Nokkalaan päin on poistouhan alla. Alueella on ainoastaan yksi 7 laituri, josta pääsee uimaan. Kunnostakaa ihmeessä poistouhan alla olevat laiturit ja lisää uimaportaat sekä tutustukaa Tukholman saariston laituriin ja ottakaa sieltä mallia eli Pitkät laiturit ja laiturin päihin kaksi valkoista penkkiä. Penkkejä myös lisää rantaraitille. Ei kannata lisätä kaikenlaisia joskus aivan turhanpäiväisiä tapahtumia rauhalliselle rantaraitille vaan annetaan asukkaiden nauttia meren kohinasta ja rauhasta kiireisen työviikon vastapainoksi.
- Alueiden välinen joukkoliikenne kuntoon. Metron joskus aloittaessa liikenneointi Espoon keskus - Tapiola päättyy, samoin Espoon keskus - Espoon lahti. Muualta tuleva joukkoliikenne kuntoon ko. alueille! Lisää ravintolapalveluita. Reittivene liikennöimään useammin/pidempään!! LISÄÄ ROSKAKOREJA!
- Rantaraitin kahvila- ja ravintolapalvelut painottuvat ja keskittyvät liiaksi samoille alueille. Vetovoimaisia, viihtyisiä rantakahviloita ja -ravintoloita ranta-alueilla pitäisi olla myös muissa raitin osissa kuin Matinkylän ja Hakilahden osuudella. Mieluiten viehkoja ja tunnelmallisia kuin moderneja "kylmiä" ja korkeahintaisia!
- Westendin uimarannan elävöittämiseksi kunnon ympärivuotinen (lounas)ravintola/kahvila. Helsingistä esim pyörällä tultaessa tässä olisi ensimmäinen hyvä "tankkasuspiste". Ylimoitettu kerrostalosuunnitelma sopisi haudata.
- Rakentakaa rantaraitti valmiiksi Nuottaniemessä.
- Hidas kehittäminen.
- Toivoisin, että rantaraitin opastusta parannettaisiin/järkeistettäisiin. Kun pyörällä ajaa, on mahdotonta huomata kylttejä, koska ne ovat usein risteyksessä niin, että risteykseen pitäisi

- käytännössä pysähtyä ja kurkata taaksepäin, että kyltin näkisi. Olen koittanut n. 10 kertaa jaa rantaraitin päästä päähän, mutta aina olen eksynyt matkalla. Koittakaapa joskus itse!
- Parkkipaikkoja on yleisesti liian vähän, (joillakin kohteilla riittävästi, mutta asukasmäärä kasvava, nekin täyttyvät).
Kadut on rakennettu täyteen töyssyjä, kavennuksia, tolppia ym. liikenteen esteitä, jopa bussi ja runkokadut, typerää.
Erityisesti uusilla kaavoitusalueilla parkkipaikat on alimitoitettu.
Alueellinen pysäköintikielto on todella typerä, lumen auraukselle ei ole kaavoitettu tilaa, ja autot kolhiutuvat, ja lunta joudutaan kuljettamaan pitkiä matkoja kuorma-autoilla, jälleen typerää.
 - Uimarantojen siisteys ja rakennusten kunnossapito, enemmän parkkitilaa kesällä, enemmän infoa vesiliikenteestä
 - Parannusta pyöräteihin ja yleensä kevytväyliin ja tosi paljon INFOA KOIRANKULJETTAJILLE JA KÄVELIJÖILLE siitä, miten yhteisellä pyörä-kävelyväylällä kävellään. Ei kävellä miten sattuu. Nyt aiheutetaan vaaratilanteita, kun koirat liian pitkissä hihnoissa; pyöräilijä ei pääse ohi helposti. Kännykän käyttö ja koiran talutus eivät sovi yhteen. Myös liian kovaa ajavat pyöräilijät ovat suuri riski; vauhti normaaliksi! On ajettava ja käveltävä tilantee mukaan. Näistä kehitettävä pian opas, n. 5 x 7 CMn kokoinen, taskuun sopiva, lihava teksti, pyöräilijöille ja jalankulkijoille ilmaiseksi jakoon (tai 20 centin maksu). Olisi tarpeen. Oppaassa myös tiedot, mitä rangaistuksia he toilailuistasi saavat. Lappuliisat tms. Jakamaan sakkolappuja, myös silloin, kun näkevät, ettei koiran kakkaa kerätä pussiin. Vielä tämä: Ehdottomasti kaunokirjallisuutta sisältäviä pikku kirjastoja rantaraitille kahteen paikkaan. Näistä voisi helposti lainata ja myös tilata kirjan tietyksi päiväksi. Kirjastot auki klo 8 - 22 huhti-syyskuussa. Lukeminen tärkeää.
 - Siisteydessä toivomisen varaa. Roskikset pursuavat usein yli reunojen.
Koirakielto rannoille, koirille omat rannat.
Julkisilla rannoille ei kovin kätevästi pääse.
 - Rantaraitti valmiiksi Kaitamässä. Karpinsilta.
 - Rantaraitin voisi ulottaa kaikkialle. Nyt muutamia tontteja kierretään erittäin epäkäytännöllisesti autoteitä pitkin esim Koukkuniemi, Nuottaniemi ja Kaitaa/Hyljelahti. Vamhoja/uusia laitunteita voisi olla enemmän. Nyt näyttää, että toimivia laitureita puretaan esim Nuottalahdessa, mitä tilalle? Älkää nyt hyvät ihmiset purkako mitään toimivaa jos teillä ei ole tilalle rakentaa mitään!
 - Asun uudella Matinpuiiston alueella, joka kuuluu Iirislahden alueeseen.
Olen vuodesta 1972 lukien asunut Haukilahti - Matinkylä alueella, kehitys sinänsä IsoOmena-alueella on käynnissä. Itselläni ei suuria vaatimuksia muutoksiin tällä hetkellä.
 - Ranta-alueiden, erityisesti Westend-Haukilahti -alueen kävelyteiden vierustojen siistiminen ja ylläpito! Kesäkaudella kävelyteiden ympäristö rehottaa ja on hyvin epäsiisti. Kävelijöitä, erityisen paljon myös mm. ulkolaisia vierailijoita, kulkee päivittäin paljon rantaraitilla ja mm. Cafe Bellaan Westendistä päin tulevan kävelytien vierustat asuntojen edessä ja rannan puolella ovat todella epäsiistit! Kuka näistä alueista vastaa?
 - Better quality of water or at least a sigh with the overview of the quality of water.
 - Kahvila Kivenlahti-Saunalahti alueelle
 - Kivenlahteen tauko paikkoja, ehkä kivoja grillauspaikkoja meren tuntumaan jossa voi eväitä nauttia ja paistaa makkaraa...
Kahviloita voisi olla ,,,, irtojätelö kioski , jäätelöä ei saa kuin kaupasta ostamalla!!
Koirille osoitettu paikka uimiselle
 - Yleisesti haluan tuoda ilmi, että vieläkin kismittää, että espoon liikuntatoimen kaksi virkamiestä, kortelainen ja raunio, ovat ottaneet haltuunsa kaupungin mökit ja käyttävät niitä kuin omia kesämökkejään. Myöskään kuntalaisille annettu lupaus siitä että kyseiset ihmiset olisi siirretty syrjään ei ole toteutunut. Veneläijöitä pelotellut raunio on nähty satamassa ja kuulemma on esiintynyt päällikön elkein. Hänen ystävänsä ovat käyttäytyneet uhkaavasti. Samoin kuulin että kortelainen pitää mökkiään ja toimii yhä liikuntatoimessa.
 - Rantaraitilla tulee olla mahdollisuus käydä maksuttomissa WC:issä. Bajamajoja on rannoilla vain uimareille, lomakauden loputtua kaikki viedään pois tai suljetaan. Raitilla pystyisi kävelemään pitkiäkin matkoja, jos niitä olisi. Ei isot läpset ja aikuiset voi käydä tarpeillaan polun varressa.
Uimareille rakennetaan uimahalleja yms. Kuitenkin kävelijät ovat suurin liikkujaryhmä, olisi aika ottaa heidät huomioon.
 - Rantaraitin tulisi olla puistomainen. Pusikot kuriin ja liiat puut pois. Raitin varrella on paljon puolilahoja puita, jotka ovat vaarallisia. Niiden poistaminen tulisi tehdä viipymättä. Ihmiset

eivät tule raitille puita ihailemaan vaan merta. Toppelundin rannassa haisevan ruovikon tilalle uimarannan laajennus, jotta mahtuisi enemmän väkeä, kun on niin hyvä parkkipaikkakin ihan lähistöllä. Toppelundin aallonmurtajan korjaamiselle on viime hetket ennen kuin koko rakennelma hajoaa.

- Rantaraitille ehdottomasti lisää seisahduspaikkoja esim joku ihana kahvila enemmän länteenpäin.
Esim. Matinkylän ja Haukilahden rannat kahvilat ovat todella mukavia.
- Rantaraitille penkkejä.
- -Rantaraitille sopiviin kohtiin vesijuomapisteitä joista voi esim. juomapulloja täyttää.
- Grillikatot / eväidensyöntipaikka tai paikkoja reitin varrelle,
- Isoille ja pienille koirille juoksuaita/aktiiviteettimahdollisuus johonkin reitin varrelle,
- Vuokrattavia soutuveneitä / kajakkeja / vast. reitin varrelle.
- Kivenlahti-Marin satama-alue - Soukka. Hyviä ruokapaikkoja ja kahviloita Puuttuvat melkein kokonaan näiltä alueilta.
- Enemmän kahviloita
- Rantaraitille voisi vielä lisätä penkkejä levähdykseen. Ovat turhan harvassa.
- Majakka kahvilan tai Merenneidon kahvilan yhteyteen olisi hienoa saada tanssipaviljonki tai katettu tanssilava. Nuorille ja vanhemmille olisi tanssia eri iltoina elävään musiikkiin.
- Manner-Espoon puolelta puuttuu rantaraitilta mahdollisuus grillaamiseen grillikatoksessa kokonaan. Ulkotulille ei ole (luvanvaraisia) paikkoja.
Jäljelläolevat Espoon kaupungin julkiset laiturit tulisi säilyttää osana kaavoitusta eikä purkaa niiden rapistuessa huonokuntoisiksi.
- Rantaraitille ei tarvita mitään härdelliä tai härpäkkeitä tai tapahtumia! Sen tarkoitus on olla rauhan tyyssija siellä taapertaville ihmisille ja koirille, ei mikään markkinapaikka. Kahvilapalveluja tasaisin väliajoin, muuta ei tarvita. Paitsi kunnan valaistus ja talvikunnossapito, joka osin onkin jo kunnossa.
- Majakka Nokkalassa tuntuisi onnistuneelta.
- Toivoisin enemmän pieniä laituri- ja rantakahviloita (crepes, munkkikahvit, pastejointa, uuniperunoita) ja muutaman hyvin hoidetun laiturin, johon voisi saada vuokraveneitä / kimppejaomistusveneitä.
Koirapuistoja ei ole ollenkaan, ja suuri haave olisi koirapuisto, jossa voi käydä kahvilla, eli aidattu kahvila. Olen suunnitellut sellaisen perustamista, jos sitä ei muita reittejä voi syntyä.
- Penkkejä ja tapahtumia enemmän
- Rantaraitin siivous roskat pois sekä pensaiden leikkaus säännöllisesti!
- Parempaa tietoa kyseisistä kohteista, olen asunut vuoden verran Espoossa enkä ole edes kuullut kaikista noista aiemmin.
- Otaniemi-Hanasaari, opasteet voisivat aina olla vielä paremmat, varsinkin ensimmäistä kertaa vieraillessa suunnistaminen voi olla hankalaa
- toppelundin puisto alue on huonosti hoidettu, ryteikkö etenkin merelle päin. Toppelundin uimarannan metsäalue ja aallon murtaja tulisi korjata ja siistittää
- Paremmat julkisen liikenteen kulkuyhteydet Espoon saaristoveneen satamiin.
- Hietaniemessä aallonmurtaja on kävelijöille vaarallisessa kunnossa.
Olen viimeisen 10 vuoden aikana lähettänyt Espoon kaupungin viranomaisille monta kertaa kuvia aallonmurtajasta ja pyytänyt sen korjausta. Ainoastaan muovinauha on vedetty varoitamaan kävelijöitä vaaralliselle aallonmurtajalle menemisestä.
- rannoille palveluita eli kahvilaa ja siistejä pukeutumis-, suihku ja wc-tiloja. Mellstenillä asia on aika hyvin, mutta Kivenlahti on järkyttävässä kunnossa, ruma ja se kaljakaraokebaari on kammottava, siksi en käy siellä ollenkaan. Laurinlahden rannalle palveluita.
- - en osaa sanoa
- Piispansillan liittymään pitää vihdoin saada rampit myös itään päin Länsiväylälle. Parkkipaikkojen puute ja aluepysäköintikielto aiheuttavat turhaa kiusaa. Pitempi hiihtolatu tarvittaisiin. Aluetta ei saa pilata liian tiiviillä rakentamisella.
- Piispansillalta liittymä Helsinkiin päin Länsiväylälle. Liikennejärjestelyt katastrofi, kun metrolin kenne käynnistyy. Matinkylään uimahalli on ihan käsittämätöntä, että muilla alueilla hallit ovat, muttei Matinkylässä. Ja uskomatonta on, että muissa halleissa käydään jo korjausremonteja.
- Toivon, että siisteyttä valittaisiin edelleen hyvin.
- Ulkoliikuntavälineitä, joilla voi kehittää jalka- ja käsilihaksia sekä tasapainoiluun sopivia laitteita.
- Edes riittävästi penkkejä ja roskisten tyhjennykset säännöllisesti ja valkuposkivanhat pois Otaniemen rannoilta

- Rantaraitin varrella voisi olla roskiksia hieman enemmän ja on harmi että yleisiä laitureita joille voisi pysähtyä katsomaan merelle on vähennetty tai ne ovat rapistuneet pois. Voisiko yleisiä laitureita saada enemmän.
- Veneyhteydet voisivat olla paremmat, ruokatarjonta voisi olla monipuolisempaa ja aktiviteettejä voisi olla enemmän.
- Otaniemen rantaraitti alue saatava kauniiksi ja houkuttelevaksi. Vertaa esim Haukilahteen. Nyt ranta-alue ruma kivikko. Täytyisi päästä uimaankin kun rannassa ollaan. Opiskelijakylän puoleinen alue todellista risukkoa, olisi syytä perkaukseen ja vanhat veneen raadot pois, opiskelijat hommiin siellä.
- Rantareitin puhtaana pito, myös vuokrattujen venepaikkojen ympäristön raivaus/siivous,. Rantojen ei pitäisi antaa täyttyä kaislalla (oikea nimi taitaa olla järviruoko), kaisloja pitäisi poistaa/siivota jottei rannat kasvaisi niistä umpeen!
- Valaistus kaikilla alueilla paremmaksi.
- Lisää kahviloita ja palveluita. iksei myös grillausmahdollisuutta
- Villa Larsvikin kohdalle on saatava ehdottomasti valaistus.
- Rannat voisi siistä risukoista ja rehevöittävästä kaislikoista
- Katso edellinen vastaus -Vasikkasaaren vierasvenelaiturin politiikka
Puuttelliset / epätoimivat roskapöntöt rantaraitin varrella (Ainakin Nokkala-Nuottaniemi-Nuottalahti). Rantaraitin varrella olevia vanhoja pikkulaitureita tulee kunnostaa ja uusia rakentaa. Oleellisia virkistyskäytössä. Osalle uimaportaita ja osalle myös kalastuskielto. Kaikille veneenkiinnitys kielto.
Jokainen kansalainen ymmärtää kyllä itse oman turvallisuutensa vastuun. Valvotut uimarannat onkin eri juttu.
- näistä en osaa sanoa koska reittini on Saunalahden Bastvikinkartanon kohdalla kumpaankin suuntaan. Kesäkahviloita, jätskeineen ja limsoineen.
Roskiksia ja puistonpenkkejä lisääääää!
- Valaistus kuntoon, riittävästi roskiksia ja niiden tyhjämistä, esteettömyys
- Kaikkiin satamiin veneille pistäytymislaitureita. Esim. Kivenlahdessa on hyvä ravintola, jonne ei pääse omalla veneellä. Myös siistejä vessoja, grillikatoksia ja penkkejä lisää.
Pyöräily täytyy pitää sallittuna, mutta pyörillä saisi olla nopeusrajoitus muuallakin kuin Haukilahdessa.
- Rantaraitin varrelle kaipaen yleisiä wc tiloja. Kävelen raitilla päivittäin 3h koiralenkkit, niin tekee moni muu. Yhtään wc tilaa ei ole kesäkauden ulkopuolella käytettävissä. Siksi niin usein törmää ihmisten jätöksiin ja puskiin pissailuviin. Lisää roskiksia ja niille tiheämmät tyhjennysvälit. Laurinlahdesta raitilta puuttuu valaistus, villa Larsvikin edessä kovin pimeää.
- Otaniemen rantaraitti kaipaa kohennusta, mutta samalla luonnonläheisyyden säilyttämistä. Ei muita rakennuksia kuin mahdollisesti kahvila-ravintola terasseineen, mahdollisesti veden päälle rakennettu, jotta olisi aurinkoisempi myös iltasella. Lisää penkkejä. Hiekkauimaranta. Munkkiniemen kahvila, rantaraitti, nurmikot ja uimaranta hyviä alue-esimerkki (samaten Haukilahti ja Matinkylän raitti kahviloineen sekä ehkä parhaiten Otaniemen rantaan voisi sopia Töölönrannassa oleva Café Regatan tyylinen paikka grillauspisteineen ja kanoottivuokraamoinen). Parempi valaistus kun jatketaan Otaniemen venekerhosta pohjoisen metsäreitille. Rantaraitti Otaniementielle päin tulisi jatkua yhtenäisenä rantaa pitkin ja voisi sitten jatkua pitkospuuta pitkin metsikön läpi ja sitten sillan alta Keilaniemeen. Rantaa voisi jonkin verran ruopata. Ei missään nimessä asuntorakentamista ranta-alueille, vaan ne tulee säilyttää yhtenäisenä, kaikille avoimena virkistysalueena.
- Soukan venesataman laajennus ja ravintola
- Lenkkeilijänä kaipaen yleisiä vessoja ja juomapisteitä ilman että tarvitsee pysähtyä kahvilan asiakkaaksi, vaikka kahviloitakin tarvitaan!
- Toivoisin, että kaupunki lunastaa Rantaraitilla vielä yksityisten hallinnassa olevat alueet.
- Välimatka Iso Omena Matinkylän ranta on kolkko ja kun rantaan saapuu, minulla ei ole tietoa, onko siellä hyviä kävelyreittejä. Urheiluvälineitä (ilmeisesti kauakkeja pystyy varata Cafe Merenneidosta?) voisi olla nettiajanvaraus ja luuta lisätietoa.
- Otsolahtea tulisi kehittää Haukilahden tyyliseksi ja helpottaa yhteyttä Tapiolaan
- Ranta-alueiden ylläpitoon ja pengerrakentamiseen.
- Kivenlahti, Marinsatama, Saunalahti sektorille kahvila. Kivenlahden uimarannan kahvila surkea ja pukukopit lahoamassa. Kreikkalainen ravintola pitäisi vaihtaa kunnon terassikahviksi ympärivuotiseksi. Satama siistimmäksi. Saunalahden rantareitin alueella kaislojen poisto, meri kasvaa umpeen ja alue haisee kesällä tosi pahalle. Saunalahteen rantakahvila.
- Kivenlahti - poistetaan alkoholibaarit
- Matinkylän uimarannan laajentaminen, koska asukasmäärä kasvaa koko ajan. Rantaraitin jatke Villa Kolikarin rantaa myöten

- Otaniemen rantaraitti kaipaisi monipuolista siistimistä.
- Otaniemi - Westend -välille lisää palveluita Rantaraitin läheisyyteen. Westendin uimarannan viereen kaivataan asukkaiden kohtaamispaikkaa. Ei asuntoja, ei hotelleja. Voisi ottaa mallia Helsingin kauppatorin ja Hernesaaren ratkaisuksista. Espoo eläväksi ja vetovoimaiseksi!
- Riittävä valaistus ,roskien säännöllinen tyhjentäminen
- Kivenlahden rannalle siistimpää esim. kahvila/terassi/jäätelö. Tämänhetkinen "parakki"sumppu ihan kamala!!! vessat törkeät yms epäsoviva lapsille. En kehtaa vieraita viedä sinne, edes kävellä ohi. Missään muualla ei sallittaisi sen tapaista paikkaa ja niin hienot maisemat...hukkaakaan menee kun sinne ei voi mennä. Asumme Tillinmäessä ja pitää mennä muualle, sääli kun "omalle" rannalle ei voi mennä tämän törkeän rakennuksen takia!!! Kumma,että muihin lähipaikoille rakennetaan siistejä kahviloita. Kivenlahti täynnä juopopaareja!!!
- Hyvin iso puute ovat yleiset WC:t rantaraitilla. Niitä tarvitaan välttämättä ja niiden pitää olla auki myös talvella.
- Lisää tekemistä ja palveluita kuten kahviloita.
- Vessoja voisi olla enemmän, siis muuallakin kuin kahviloissa/ravintoloissa. Sekä niitten läheisyydessä levähdyspaikkoja piknik-tyyppisesti.
- Myös penkkejä enemmän rantaraitin varrella.
- Rantaterassikahviloita ja -ravintoloita lisää. Ja laitureita, joilta pääsisi pulahtamaan uimaan. Toivon, että rantaraitti säästetään kaikilta osiltaan virkistysalueena siten, että se säilyy jatkossakin kaikkien ulottuvilla. Toivon, että rantaraitin varteen rakentaminen olisi ainoastaan yleiseen virkistyskäyttöön olevaa rakentamista (kuten em. Kahvilat, terassiravintolar, mahdollista suppilautaa tai kanootinvuokrausta, uimarantoja).
- Toivon, että metsät rantaraitin varrella säilytetään.
- Rantaraitille tulee saada wc:t. Valitettavan harvinaista Suomessa, rakennettiinhan Helsingin "baana" ilman wc:ta ja annettiin jopa mitali! Vasta käymälähajujen jälkeen ryhdyttiin toimeen.
- Espoo on merellinen kaupunki. Veneily- ja merelliset virkistysasiat pidettävä etusijalla. Asuntoja voi rakentaa sisämaahan.
- Ollaan mukamas ylpeitä rantaraitista,mutta käytännössä on pätkiä joissa ei valaisua eikä talviaurausta. Häpeällistä ja vaarallistakin. Ensin nämä perusasiat kuntoon.
- Kesällä soutuveneen, kajakin, sub laudan ja/tai kanootin vuokrausmahdollisuus. Talvella retkiluistimien, potkukelkan ja pilkkivarusteiden vuokrausmahdollisuus. Retkiluistelurata ja Kivenlahden ympärihiihto tapahtuma. Kalastuskurssi (mitä kalaa esim Kivenlahdesta saa ja millä välineillä), hyötykasvien tunnistamis ja keräys kurssi.Ravintolapäivä Kompassitorille. Joka keväiset siivoustalkoot (roskien keräys Rantaraitilta) ja sipulikukkien istutus teiden varsiin.
- Rantaraitti on ihan kiva RANTAraitti reitin itäpuolella. Tietenkin typ Westend- Haukilahti. Kaikki panostushan Espoossa kohdentuu tietyille alueille - sehän on selvää. Keskeltä länteen päin on välillä vaikea kuvitella sitä edes miksikään RANTAraitiksi. Eihän siellä edes ole koko merta näkyvässä, portaita matkalla. Ihmeellistä, että suuria suuuuuria ja laajoja alueita kierretään, mutta yhden yksityisen perheen pihan keskeltä todella on pakko vetää koko reitti. Ei järkeä. Kivenlahden rantaa soisi siistittävän. Suttuinen päiväkännikahvila ihan kivalla uimarannalla. Uusi kiva, siisti rakennus tilalle. Samoin wc:t. Jälleen kerran - panostusta kiitos vihdoinkin jo länteen päin.
- Rantaraitilla voisi olla enemmän tauko- tai levähdyspaikkoja. Lisäksi siistejä vessoja ja niistä merkintä karttaan. Lisäksi voisi olla jotain ekstrakiinnostavaa lapsille, jotta jaksavat kävellä "pisteestä pisteelle". En kyllä itse keksi, että mitä :) Lapsenlapseni 6 v on kova liikkumaan, mutta kyllästyy liian nopeasti matkantekoon välillä Laurinlahti-Kivenlahti.
- Alueet ovat hyviä nykyisellään. Ei missään tapauksessa lisää aktiviteetteja tai rakentamista. Kaipaam luonnonläheisyyttä, en keinotekoisista elämysteollisuutta, jota Espooseen nyt yritetään tuoda. Esimerkiksi haukilahtelaisilla on jo nyt kävelyetäisyydellä 5 rantakahvilaa tai -ravintolaa. Mielestäni se riittää mainiosti.
- Karhusaaren villan alue kulttuuripaikaksi! Luomukahvilayrittäjä Hevosmiehen taloon , galleria varastotilaan, pieneläintalli lapsiperheille ja Espoo voisi profiloitua itselleen hienon käyntikohteen lenkkeilijöille, maratonaareille ja kaikille niille tuhansille jotka pihan läpi kulkevat.
- Penkkien ja yleisten wc:iden määrä on valitettavan vähäinen.
- Kivenlahti-Marinsatama huomattavasti enemmän penkkejä rantaraitille, uimarantaan ja venesatamaan, saaristovenelaiturille penkkejä ja katos varjostamaan auringolta, WC:t kesäkuukausina auki 8.00-22.00, uimarannan baarin ympäristö siistiksi ja pöydät, tuolit uusiksi.

Eväidensyöntiä varten pöytiä ja tuoleja . Porkkalan muistomerkin luokse penkki ja kukkaistutuksia.

- Rantaraitin Otaniemen osuus on kokonaan hoitamatta ja osin tekemättä. Olisi aika tehdä jotain!
- Saunalahteen uimaranta
- Eniten kehittämistä kaipaa Kivenlahti-Marinsatama-alue. Uimaranta ympäristöineen, kioski-kuppila, huoltorakennukset sekä viheralue. Kuppila uimarannalla on masentava, se pitäisi purkaa ja rakentaa jotain tyylikästä ja viihtyisää. Huoltorakennukset (wc ja pukuhuone) ovat pimeitä ja epäsiistejä. Uimarannan vedestä puskee esiin kasvillisuutta.
- Nuottaniemien ja Haukilahden välillä on jo ihan liikaakin kahvila-ravintola -palveluja. Yrittäjillä on varmasti vaikeuksia saada liiketoimintaa kannattavaksi ympäri vuoden. Kesällä ihmisiä riittää, talvella ei.
Asun alueella. Kesäisin minua pännii paikalle kömpivät turistit, jotka jättävät roskat jälkeensä. Meitä on muutama, jotka siivoamme vierailijoiden jälkiä, koska kaupungin ulkoistama palveluyritys tyhjentää vain roskikset, kun muistaa. Talvisin on ihanan rauhallista, kun vain me vakiojengiläiset liikumme raitilla.
Eli en kaipaa yhtään enempää porukkaa kotinurkkiani sotkemaan!
- Ei lisää asunto/muuta raskasta rakentamista rantaraitin tuntumaan, ei liikaa pyöräilyliikennettä kävelyteille, joku kahvila myös Otaniemi-Hanasaari-välille (kuten Haukilahdessa, Kivenlahdessa ja Matinkylässä jo onkin), lisää edullista saaristoveneliikennettä Isoon Vasikka-saareen.
- Toivoisin lisää kahviloita. Toivoisin, että kahviloissa olisi seinätilaa "rantaraitilaisten" taiteilijoiden vaihtuvia näyttelyitä varten.
- Rantaraitille pitäisi saada:
 - leikki-levähdyspuistoja pienille lapsille ja ikääntyville (sama puisto)
 - grillauspaikkoja kuten New Yorkissa Brooklynissa (missä paras silhuetti Manhattanille): betonialusta, grillit, pöydät ja tuolit pultattu maahan, varaus netissä. Voisi hyödyntää isoimmillekin seurueille
 - rantalentispaikkoja 5 km välein, ruokarekkoja kuten Nycissä (vegaanirekka, itämainen ruoka, suomalainen arkiruoka, intialainen ruoka, italialainen ruoka, ja venäläinen ruoka...)
 - koirille aktivointipuistoja 5-10 km välein
 - välineiden vuokrausta (vesiliikunta, onginta, muu kalastus, urheilu...)
 - liikennemerkit selkeästi oikeanpuoleisesta liikenteestä (pyörä- ja jalankulkijamerkki), koskee kaikkia liikkuja
 - istuma- ja levähdyspaikkoja lisää
 - kahviloita ja lounasravintoloita lisää
 - parkkipaikkoja lisää (itse ajamme 3 x vkossa rantaan ja kävelemme siellä viittä eri reittiä tunnin lenkkeinä)
 - luontomerkintöjä kasveista ja vesialueen eläimistä 5 km välein, muuallekin kuin lintulahdelle
 - pikkuamfiteattereita yhteislaulu pisteiksi yms 10 dm välein
 - lavatanssipaikkoja 2- 3 kpl
 - pääasiallisia liikuntamuotoja edelleen pitää olla: kävely, hölkkäys ja pyöräily sekä perheiden ulkoilut lasten, koirien ja vanhusten kanssa
- Kahviloita saisi olla enemmän.
- Liian suuri osa palveluista ja 'tekemisestä' on niputettu kauppakeskuksiin. Toivottavasti uusien alueiden kaavoissa panostetaan alueiden lähipalveluihin.
- Pusikoiden ja metsittyneiden rantakohtien kaataminen ja hoitaminen. On harmi että monet hienot kohdat on päästetty täysin pusikoitumaan kun puita ei kaadeta. Lisää venelaitureita jotka mahdollistavat myös tilapäisen veneellä rantautumisen ja lisää mahdollisuuksia rantakahviloille ja palveluille.
- Espoon rantaraitti on tällä hetkellä rauhallinen ympäristö, jossa pääsee nauttimaan luonnosta ja rentoutumaan. Mielestäni alueen luonnolla on suuri itseisarvo ja se tulisi ottaa huomioon kaikessa alueen suunnittelussa. En kannata uusien kahviloiden ym. rakentamista, koska niitä on jo mielestäni riittävästi. Juuri rantaraitin varrelta löytyvä rakentamaton luonto tekee siitä erityisen ja toivoisinkin sen säilyvän mahdollisimman suurilta osin rakentamattomana. Mielestäni on rikkaus, että pääkaupunkiseudulta löytyy erilaisia rantaympäristöjä. Olenkin sitä mieltä, että ei ole järkevää yrittää tehdä Espoon rantaraitista Kaivopuiston kaltaista rakennettua ympäristöä kaikkine palveluineen.
- Roskaskorien lisääminen ja lajittelu sekä kunnan tyhjennyspalvelu. Palautepostilaatikko(sähköinen), johon voi jättää akuutteja pyyntöjä, jos huomaa esim. roskaamista. Toivon, että Matinkylän uimarantaan tulisi Helsingin Löylyn tyyppinen sauna ja avanto ja vanhat pukukopit

pois. Siihen sopisi pieni kylpyläkin.

Ennen muuta haluaisin, että Nuottaniemen ympäri pääsisi rantoja pitkin kävelemään. Villa Kolikari on hieno muutos, kiitos. Mutta on epätasa-arvoista asukkaiden kohtelua, kun vielä Masalinin alue ja sen ranta on annettu yksityiskäyttöön. Taloyhtiömme luovutti oman tonttinsa, eikä ole ollut raitista haittaa. Pitääkö valittaa Euroopan komissioon että saadaan sama velvoite kaikille?

Jätteiden keräys Matinkylän uimarannan läheisyydessä on huono, sisämaan puolelle keräyspiste. Valot ja valvontakamerat.

Uusi koirapuisto Nokkalanniemen kaupungin omistamalle tontille, kävelytien varteen. Sen alueen saa hyötykäyttöön, kun sille on suuri tarve.

- Kivenlahden rantaan saisi tulla uusi kahvila/ravintola.
Marine saisi siistiä ympäristönsä.
Parantaa ruuan hinta/laatusuhdetta.
- Rantaraitin varrella olisi kiva, jos siellä olisi tulipaikka. Voisi paistaa makkaraa ja katsella liekkien loimua.
- Kivenlahti, Laurinlahti, Soukka -alueelta puuttuu kahvila/lounaspaikka/kokoontumispaikka/terassi. Olen mielessäni suunnitellut, että alueelle sopisi sellainen "aktiiviteettitalo"/kahvila, jossa voisi olla tarjolla myös aktiviteetteja eläkeläisille (kädentöitä, laulamista, jumppaa) ympäri vuoden ja johon esim. koululaiset voisivat iltapäivällä tulla välipalalle ja illalla paikassa voisi olla joku esiintyvä taiteilija, konsertti ym. Viikonloppuisin keittolounasta ja jotain liikuntavälinevuokrausta, jne. Ajatus on hahmottumassa ja voisin jopa kuvitella ryhtyväni yrittäjäksi tällaiseen, jos kaupungilla olisi antaa tilat. Sopiva paikka olisi laurinlahden venekerhon ja Soukan välissä oleva rantatontti Ristiniemessä ja saaristoveneen laituri on siinä aivan vieressä. Uskoisin, että tällaiselle kahvila/aktiivitalolle olisi kysyntää.
- - Lisää vessoja - kunnollisia ja siistejä - jotka ovat todellakin auki ja käytettävissä eikä useimmiten lukossa (!!!!).
- Lisää jäätelökioskeja, kahviloita ja pizzerioita.
- Lisää roskapönttöjä ja parempaa rantojen siivousta. Siivouksesta saisi kesätyöpaikkoja nuorille ja työtilaisuuksia työttömille. Myös levän poisto uimarannoilta olisi tarpeen. Yleensäkin erilaisten etuuksien vastaanottajilta voitaisiin edellyttää tämäntapaisten tehtävien suorittamista, niihin ei tarvita mitään erityistä ammatti- tai kielitaitoa.
- Lisää parkkipaikkoja ja vähemmän "pysäköintivirheiden" metsästäjiä. Himosakottajat voitaisiin sen sijaan siirtää käyttämään roskien heittäjiä. Siinä he saisivat vapaasti toteuttaa itseään. Nyt sen sijaan roskia saa heitellä mielin määrin ja toiset keräävät lammasmaisesti jätteet.
- Rannat kokonaisuudessaan yleiseen käyttöön, ei mitään privaattialueita.
- Rantaraitin varren pihamiljööitä tai luontoa ei saisi tuhota enää yhtään enempää. Tien ei tarvitse joka paikassa kulkea rantaa pitkin, vaan yksityisiä miljööitä pitäisi myös arvostaa alueidentiteetin luojana. Samoin kallioiden räjäyttämisen rantaraitin varrelta uusien asuintalojen tietä on uskomatonta piittaamattomuutta luontoarvoista. Eli ei enää usia pientaloalueita raitin varteen vaan jäljellä olevien metsä- ja luontoalueiden suojelua ja vanhojen huviloiden piha-piirin säilyttämistä.
- Toivoisin yleisövessoja sekä ympäri vuoden auki olevia kahvilapalveluita. Myös rantaraitin varrella järjestettävät tapahtumat ja erilaiset aktiviteetit olisivat toivottavia. Nokkalan Majakka on erittäin hyvä avaus siihen suuntaan, että rantaraitille saataisiin palveluita. Yleisövesset rantaraitin varrella palvelisivat lenkkeilijöitä ja ulkoilijoita, mutta kahvilat ja muut vastaavat palvelut lisäisivät houkuttelevuutta paitsi asukkaiden keskuudessa, myös turistikohdeena. Nokkalan Majakkaan on mahtava poiketa kahville kesken pitkän kävelyenkin!
- Nokkalan Majakka on hieno parannus rantojen aikuisille suunnatusta 'viihdytyksestä'. Ohjelmallisia iltoja voisi olla: Hiihtokouluja merelle talvella. Jääkaruselli. Opastettuja historiapyöräilyä kaupunkipyörien kanssa. Kuntosalilaitteita ulos rantanäkymän. (On olemassa ulkoikäyttöön sopivia laitteita). Kesäillan lauluiltoja.
Haukilahden vesitorni olisi mukava saada vähän vähemmän statuspaikaksi eli edullisemmaksi sekä myös ILTAKÄYTTÖÖN. Upeat näkymät.
- Edelliseen liittyen veneyhteys voisi alkaa jo aikaisemmin kuin kesäkuun alussa. Millioin saadaan päätökseen Rantaraitin osuus Kaitaan rannassa? Se on ollut jäissä jo toista vuotta. Aloitus on valmis kummastakin päästä, mutta n. 300-400m puuttuu.
- Ulkoilu ja harrastuspalvelut tulee olla siellä missä niitä luonnollisesti käytetään, luonnon ehdoilla. Esimerkiksi veneiden talvisäilytystä ei voida siirtää taloudellisesti/ekologisesti järkevällä tavalla sisämaahan samoin ei laitureitakaan. Luonnontilaisista/puistomaisista rannoista ja ulkoilualueista ei saa luopua, niitä ei saa enää takaisin. Merellisyyttä ja saaristoa ei hyödynnetä riittävästi luontoarvona ja elämänlaatua parantavana tekijänä.

- Ehdottomasti pitää saada vierasvenepaikkoja, espoossa ei tietääkseni ole missään, esim 2 vrk??? ja niihin liittyvät palvelut, puuttuu myös
- Paremmat kulkuyhteydet ja leikkipuistot, uimarannoille liukumäki veteen asti ainakin pienille lapsille.
- Rantaraitti kuntoon Kolikarin kohdalla
- Tarvitaan ehdottomasti lisää viihtyisiä kahviloita & ravintoloita (oma intressi enemmän Kivenlahti & Saunalahti alueella). Jotain tapahtumaa, pientä kauppaa tms. väliin reitille.
- Uimalaitureita saisi olla enemmän rantaraitin varrella, sielläkin, missä on taloyhtiöiden vene-laitureita.
- Enemmän aktiviteetteja, palveluita, saunoja, kahviloita, etc.
- Rantaraitille voisi hankkia taidetta. Esim. raitin alussa iirislahdessa seisoo kalliolla ruosteinen lipputangon alaosa. Siinä olisi oiva mahdollisuus tilata veistos valmiiseen runkoon. Suomessa löytyy osaamista kuvanveistossa, meriaiheinen veistossarja rantaraitille voisi tuoda kävijöitä kauempaakin. Espoossa on muutenkin liian vähän taidetta katukuvassa...
- Liikarakentamista on vältettävä ja luonnonympäristöt on säilytettävä. Vältettävä liikaa businessajattelua Rantareitin yhteydessä.
Kännykkäappsit riittävät. Jokunen huomaamaton kahvila siellä täällä, jossakin uimarannan yhteydessä ja muilla ranta-alueilla. Iso Vasikkasaari on pidettävä nykyisellään.
- Nuotiopaikkoja kaipaisin. Koko espoon alueella ei ole montaa ja eteläespoossa ei nuotiolle pääse lainkaan
Esimerkiksi nyt helmikuussa maistuisi notskimakkara retkiluistelun lomassa. Sopisi laittaa jokunen rantaraitin varteen.
- Toivon vuokrattavia soutuveneitä tai pieniä perämoottoriveneitä Haukilahteen tai Nokkalan rantaan. Veneily ja yleensäkin vesillä olo on mukavaa varsinkin kun asuu lähellä merta, mutta kun omaa venettä ei ole vuokravene mahdollistaisi kuitenkin vesillä olon silloin kun se itselle sopii parhaiten. Isossa Vasikkasaarella tai jossakin muussa Espoon kaupungin saarella voisi olla vuokrattavia pikku kesämökkejä. Se olisi tosi kiva juttu.
- Kaupunkipyörät!
- Siisteys, valaistus, käymälöitä, palveluita, kesällä sesonkiaikana roskaista ja erittäin huonosti hoidettua yleisillä paikoilla. Rantaraitti ränsistynyt ja puskee horsmaa.
- Kivenlahti-Marinsatama: viihtyisiä ruokaravintoloita, kahviloita, jäätelökioskeja, ennemmin hintavia jotta eivät muodostu ns. kaljakuppiloiksi. Myös palveluja tarjoavien rakennusten pitää olla siistejä ja houkuttelevia eikä lautahökötyksiä täynnä graffiteja (kuten uimarannalla nyt oleva kaljaterassi) tai keskeneräisiä viritelmiä pihallaan pitävä Marine-ravintola sata-massa. Myös Meritorille pitäisi saada esim. Kahvila, jäätelökioski ja vaikkapa vihannestart-haa la-su. Kun saadaan paikallisia palveluita, voivat asukkaatkin herkemmin tutustua toisiinsa ja aktivoituna kehittämään omaa aluettaan ja lisätä yhteisöllisyyttä. Meritorinviereiseltä suoralta pitäisi myös muuttaa entinen saaristolaivalaituri muuhun käyttöön tai poistaa penkit sillä nyt se kerää järjestyshäiriöitä ja roskaamista kesäisin.
- Missä kahvilat, ruokapaikat, kauppatori, vesijettivuokraus sentään on kesäisin ja se on kiva!
- Valoa koko rantareitille! Erityisesti kaipaa valoa, Suomenojan venesataman ja Kaitaanmäeen väline osa!
- Valaistus rantaraitille Hyljelahteen. Hyljelahti-Kaitamäki alueella olevan rakenteilla olevan keskeneräisen rantaraitin jatkeen loppuun saattaminen. Se on ollut keskeneräinen niin kauan kuin olen asunut Hyljelahdessa eli 1,5 vuotta. Villa Rulluddenin kahvila saisi olla auki useammin, ainakin kesäaikaan joka viikonloppu.